

KERVAN

DÜNDEN GÜNE

GÜNDEN YARINA

Dava Adamı, Halk-Tekke Şairi

PİR SULTAN ABDAL

- DÜNYA GENÇLİĞİ BİR ARAYA GELİYOR
- SÜRESİZ AÇLIK GREVİ VE ÖLÜM ORUCU ŞEHİTLERİ ÖLÜMSÜZDÜR
- İNANILMAZ KÜBA! ● CHE GUEVERA ANILIYOR
- GAZİ KATLIAMI - SUSURLUK - DEVLET
- ALEVİLİK TOPLU İBADETİ CEM VE KURUMLARINA NESNEL BAKIŞ
- BİR EMEVİ KARALAMASI: "ALİ'SİZ ALEVİLİK"

ŞİİRLERDE YAŞAM

OZAN KIZILGÜL DOST BİZİ BİZİ

Din dediler, Allah-Kitap dediler,
Uyutup soydular dost bizi bizi;
Biz çalıştık, onlar çalıp yediler,
Yok-yoksul koydular dost bizi bizi...

İman-Kur'an deyip şerre taptılar,
Vurup milyar milyar servet yaptılar,
Memleketi parsel parsel kaptılar,
Ahmağa saydılar dost bizi bizi...

Çıkar için ezan-bayrak satanlar,
Parayı onurdan üstün tutanlar,
Hakkı adaleti çöpe atanlar,
Ulusça kıydılar dost bizi bizi

Cehennemle bize korku verdiler,
Huri-Gilman vaat edip durdular,
Ol zalimler zevkü safa sürdüler,
Kurtlaşıp oyduklar dost bizi bizi...

Yüzyıllardır koyun olduk güdüldük,
Zorba çobanlara sürü edildik,
Yazgı mıdır, tarih boyu yedildik,
Azgınca sağdılar dost bizi bizi...

Her şeyi üreten biziz, bizleriz,
Amma lâkin yaşam boyu sızlarız,
Ahreti dünyadan fazla özleriz,
Cennetle baydılar dost bizi bizi...

Canlar bir silkinip hesap soralım,

El mi yaman, bey mi yaman, görelim,
Biz cenneti bu dünyada kuralım,
Şöyle göreydiler dost bizi bizi...
KIZILGÜL'üm isyandayım, susamam,
Boynum eğip köşe bucak pısamam,
Halkın ozanıyım, halka küsemem,
Gördüm ki duydular dost bizi bizi...

Abidin AYDIN BİR DEVRİMCİ İÇİN AĞIR SEMAİ

-Ya da ağır bir türkü o bir militandı
çünkü-

Merhaba Nejat abi O yüreği en geniş
En bereketli ova Merhaba devrimci
Merhabalar sana

Sonbaharın demirbaşdır hüüzün
Benim demirbaşım acı Sen aldırılmaz
Gülerdin Uçsuz bucaksız bozkırlarda
Yeşeren buğday tarlasıydı yüzün
Merhaba Nejat abi Ne çok bereketliy-
di gülüşün

Tutuklandın Zindanlardan İşkenceler-
den geçtin Çektiklerini anlatmaz
Gülerdin Hedefini şaşmaz Tüfek gibi
patlardı sesin

Aşksız geçen ilkençliğim gibi
Dehşetli kurak gitti bütün yaz Güz

yağmurlarını beklerken Ansızın
bastıran sonsuz kış Gülüşünü buza
kesmiş Gözlerimi allak bullak etmişti

Şimdi sen bilemezsin artık Çiçeğini
don vurmuş Saksı toprağı gibi
Kalakalmıştık.

Gülerdin Yatağını arayan Çılgın bir
nehirdi sesin Hiç unutmadığımız Ey
halkımın yiğit oğlu Adın dilimizde
ağır bir türkü Sımsıcak dostluğunu Ve
o bereketli gülüşünü Hiç unutmaya-
cağız.

Ali ERİŞ VER KENDİNİ İHTİLÂLE!

Orak-çekeç önde mavzer omuzda
Kellemiz bir bomba gibi koltuğumuz-
da
Bizi ne sıcak bir yatak
Ne ihtiyar bir ananın ağlayan dili
Ne bir sevgili bekliyor
Ne de dizlerimizin dibinde
Yumuk elli bir çocuk emekliyor
Göğsümüzde kaşeli partizanız
Dizi dizi fişekler
Belki yarın
Belki de sonunda uzun yılların
Kavga meydanlarında kurşun bekler
Peşimizden ayrıldı diye bizden ne

istiyor
Ne bir ananın dili ne de bir sevgili
Yalnız dağlar ağlar aldırma bu hale
Ver kendini ihtilâle
Bizim şarkımız bu
Herkes şarkı söyler ama
Bizim herkesten farkımız bu
Sahibi olacağız yarın
Fabrikaların ve tarlaların
Durma kuşan koş koşalım ileri
İşçi köylü kitleleri
Kurtuluşumuz komünizmin neferleri

Gizem Saygı AND OLSUN DAVAMA

Eteklerinde yaralar açılmış
Bir kalkan gibi
Sallanır beden / ağırdan ağıra
Ne niyaz eder
ne de ikrara gelir

Dem yolunu bilmez...
Erdemse uğrak değil
Bir ıslık çalar bilinmeze
gurursuz çolak dilin

And olsun davama
Şart olsun, şart olsun ki
Yutturacak sana bu dava
O kemiksiz çolak dilini

ADIN “ALİ”, SOYUN YEZİT!

Türkiye Gazetesi Takvimi'nin 23 Şubat 1997 Pazar tarihli yaprağının arkasında, Mehmet Ali Demirbaş isimli bir zatın, merhum Aşık Dertli babaya (şiiirine) cevaben(!) yazılmış bir hezeyanını üzülererek okudum.

Bu zat şiirinde, Türk edebiyatında belli bir yeri olan (Bolu-Gerede ilçesinden) meftun Aşık Dertli'ye açık saldırıda bulunmaktadı. Sözde, Dertli'nin “Şeytan Bunun (Sazın) Neresinde” şiirine atıfta bulunuyor. Bu kişi dönüp de tarihe bir baksa, şu anki saldırısının sebebini anlamakta gecikmeyecektir. Tarihte, Emevi Halifesi olan Yezid de, “bizim peygamberimiz Hz. Muhammed, kitabımız Kur'an” diyor; bir taraftan da peygamberimizin Ehlibeytine kin, garaz ve husumetten geri durmuyordu. Evladına düşman-Ali'ye düşman, “Muhammed'i sevdim” dese, yalandır. Hz. Muhammed'in bir hadisi var. Diyor ki, “Ben size iki kutsal emanet bırakıyorum; bunların biri 'Allahın kitabı olan Kur'an', biri de benim 'Ehlibeytimdir'”. Yine bir hadisinde “Benim Ehlibeytim Nuh'un Gemisine benzer. Ancak, o gemiye sığınanlar halas olur.”

Şair Dertli ise, hep Allah, Muhammed ve Ehlibeyt yolunda ilerlemiştir. Okunduğunda, eserleri de bunu teyid etmektedir.

İşte bu kişilerin bir taraftan 'ben Muhammed'in izindeyim' derken, diğer taraftan da Ehlibeyte ve onu sevenlere saldırmaları, kendilerinin de Yezid'in soyundan (zih-niyetinden) geldiklerini kanıtlamaktadır. Adı “Mehmet Ali” ama işleği 'yezid', neye yarar.

**Çok deryalar gördüm
umman çıktılar**

**Çok Aliler gördüm Osman
çıktılar**

**Eski dostlar bize düşman
çıktılar**

İki damla yaştan gayrı

(Aşık Mahzuni Şerif)

Gönül isterdi ki, keşke bu zat “Ali” gibi Ali olabilseydi. Gerçekçilik odur ki, kişi olduğu gibi görünmeli-göründüğü gibi olmalı. Özü başka-sözü başka olan riyakârlık yapmış olur. Yukarıdaki kişiye, tarihi bir hakikat olan Kerbela Olaylarını araştırmasını tavsiye ederim.

Ahmet AKAR

(Mehmet Ali Demirbaş'a cevaben)
Dertli'ye uzanan o dil

**Bak seni ediyor rezil
Senin gibi yobaz değil
Dertli gerçek bir insandı.**

**Sazı vardı sözü vardı
Turnadan avazı vardı
Hakkı gören gözü vardı
Dertli gerçek bir insandı.**

**Hakkın yolundan çıkmadı
Dönüp geriye bakmadı
Sen gibi adam yakmadı
Dertli gerçek bir insandı.**

**Dertli seveni çok idi
Başında sarığı yok idi
Dertli 'hak ile hak' idi
Dertli gerçek bir insandı.**

**O insandı bir fil değil
Hakikatte gafil değil
Senin gibi cahil değil
Dertli alim bir insandı.**

**AKAR der ki sözüüm işit
Adın 'Ali' soyun Yezit
İnsanlara saldıran it
Dertli baba bir insandı.**

Ahmet AKAR

ŞEYTAN BUNUN
NERESİNDE

**Telli sazdır bunun adı
Ne fetva dinler ne Kadı
Bunu çalan anlar kendi
Şeytan bunun neresinde?**

**İçinde mi dışında mı
Burgusunun başında mı
Göğsünüün nakışında mı
Şeytan bunun neresinde?**

**Abdest alsan aldın demez
Namaz kılsan kıldın demez
Kadı gibi haram yemez
Şeytan bunun neresinde?
Ardıç ağacından kolu
Venedik'den gelir teli
Hey allahın şaşkın kulu
Şeytan bunun neresinde?**

**Dut ağacından teknesi
Kirişten bağlı perdesi
Behey insanın teresi
Şeytan bunun neresinde?**

**Kulağı yok kuyruksuzdur
Ayağı da çariksızdır
DERTLİ gibi sariksızdır
Şeytan bunun neresinde?**

Aşık DERTLİ

OYUMU GERİ VER!

Hep böyle olur. Hani şu "Çok Partili Demokrasi" adına verdikleri ve 46'dan bu yana, her bilmem kaç yılda bir işletirler bizi. Erken derler, normal derler, ara derler, sıra derler, yöre derler, belde derler, yerel derler... Hep işletirler bizi. Biz hep oyuna geliriz. Demokrasi derler adına, halkın uyuyuşu güya. Genel biçimsizliği kurallı kurnazlığa ve yasal dalaveraya uydururlar. Zaten işin raconu da budur. Önce koskoca kitleyi bilgisiz ve bilinçsiz bırakacak-sın. Genel eğitimden ve aydınlıktan uzak tutacaksın. Sonra da yığınla kullanacak-sın. Bilmem nereden oluk oluk akıp gelen akarı özel hazinene tahvil edersine; halkın genel-potansiyel cehaletini, ilgisizliğini, bilgisizliğini gizli gömü bulmuş gibi, siyasal uhdene çekebilmenin yarışını yapacaksın. Bilmem kaç yılda bir bu oyunu tezgâhlayıp millete yutturacak-sın...

Biz hep oyuna geliriz. Aman, deriz; bilmem nereye verip de oyunu ziyan edeceğime, amaan... Nasıl olsa ötekiler kazanamayacak. İyisimi; Şansı olanların içinde bana en yakın olanına... "Ehven-i şer" yani. Hep bundan değil midir, yıllar yılı, kaşerleşmişlerin oralara demir atışları, kazık çakışları?

Çocuktum, Ali Topuz vardı. Çocuktum, Demirel... Bir Kâmuran İnan var ki, evlere şenlik. Adam, ağılık sisteminin ödünsüz temsilcilerinden biri. Kesin milletvekili. Nasıl bir "millet"se, onu bilmem kaç onlarca yıldır mecliste gedikli kulan. İç işleriyle, dış ilişkileriyle, ekonomisiyle, demokrasisiyle ve çağdaş değerleriyle her gün bataklığa doğru sürüklenen benim ülkemi yıllar yılı, hep etkili, hep yetkili, hep birtakım su başlarında bulunarak, olayların yönlendiricilerinden birileri olan bu insanlar. Sonra, bir anda televizyon ekranlarından bizlere sorular soruyorlar: "Benim sevgili milletim! Fatihlerin, Yavuzların, Kanunilerin bizlere emaneti olan bu ülke, ne oldu da bu durumlara düştü?"

Ben ne bileyim canım! Bana niçin soruyorsun? Bu ülkeyi şu kadar yıldır ben yönetmedim ki. Sen yönettin. Bakanlık yaptın, liderlik yaptın, vekillik yaptın, yaptın da yaptın. Milletlin canına okudun. Bir de, dönmüş bana soruyorsun, niçin bu ülke bu duruma düştü diye.

Kendini solda göstermek isteyen, sosyal demokrasi taslamaya çalışan şarlatanlar veya şarlatamayanlar aynı etkisizlik, aynı yetkisizlik, aynı biçimsizlik çerçevesinde...

Çocuktum, siyasetin içindeydiler, kırkıbirimi devir-

dim, onlar hâlâ saflarda; ha üç adım ileri, ha beş adım geri...

"İşleyen demir ışıldar" demiş diyenler. Bunların neden ışıldamadıkları sanırım belli oluyor. İşlemeye işlemeye pas tutmuşlar.

Onun tek sermayesi, iki arada bir derede, çaresiz bırakılmış insanların, bilgisiz ve bilinçsiz bırakılmış, yozlaştırılmış, yobazlaştırılmış insanların "biçare" oylan. Kendi uydurduğu "demokrasilik oyunu"nun bünyesinde, kendi çıkardığı yasalar uyarınca, gerek olağan, gerek olağan dışı yöntemlerle benden kopardığı "Oy".

Çaresizdim, verdim. Ne yapayım, kuralları siz koydunuz. Bu oyunu ister istemez sizin keyfinize ve çıkarlarınıza uygun olarak oynamak durumundayız. Kendi koyduğunuz kurallarla bana geliyorsunuzuz ikide bir. Sonra da dönüp, "halkın özgür iradesi" diyorsunuz, "taban böyle istedi" diyorsunuz,

Yalan söylüyorsunuz! Ben bu izbeden kurtulmak, bu karanlık mağaradan kendimi dışarı atmak istiyorum. Siz bana bir tek delik bırakıyorsunuz. Birinin sık sık yinelediği, dejenere ettiği o pespaye söyleyişle: "Ya bu deliği kullanacaksın, ya da bu deliği kullanacaksın. Bundan başka şansın yok" diyorsun.

Bu oyunu siz vazıyorsunuz, rolleri siz paylaşıyorsunuz. Beni figüranlık, malzemecilik, ağır işçi, set işçisi olarak kullanıyorsunuz. Bu oyuna girsem bir türlü, girmesem bir türlü. Verdiğiniz rolü oynasam bir türlü, oynamasam bir türlü. Koyduğunuz kurallara uysam bir türlü, uymasam bir türlü. Sizin oyununuza gelmemek olamıyor. Öyle de yapsam olmuyor, böyle de yapsam olmuyor. Geliyorum oyununa. Zorunlu oyunu sana vermesem, sende beteri var. Senden beterleri daha çok sayıda kapıma gelip dayanacak. Elle tutulur ne kalmışsa elde avuçta, hepsinin içine edecek. Belki diyorum, belki senin aklın başına gelir de bu kez bari beni işletmez, bazı isteklerime, dileklerime, gereksinimlerime kulak verirsin. Göstermelik de olsa demokrasicilik oyununu belki daha iyi oynarsın. İyice içişişleşen, kısırlaşan, güdükleşen laiklik kavramını belki bundan daha geri gitmekten kurtarırsın, korursun. Bu denli laçkalaşan, bozulan, dejenere edilen, sakatlanan çağdaş eğitim sisteminin bundan daha bin beter duruma getirilmesini belki engelleyebilirsin diye bir umut duyuyorum her seferinde. Belki diyorum, bir umut, belki benim oy vereceğim insanlar bu tür kepezeliklere benim adınma karşı çıkarlar, benim hu-

zurum ve mutluluğum için yetkilerini kullanırlar, etkilerini gösterirler de... Yattığı toprağı öptüğüm, kınk gözlüğünü, keskin kalemini sevdiğim o güzel insan dememiş miydi: "Bir toplumda etkisizler yetkili, yetkisizler de etkili olursa..." diye...

Sen ey, benim yerime orada oturan adam!.. Sen ey, bana vekâlet ettiğini iddia eden efendi!.. Sana artık güvenmiyorum. Benim sorunlarımı çözeceğine, benim yerime, benim için doğru karar vereceğine, cesur atılımlar yapacağına, kısacası, senin akıllanacağına hiç inancım kalmadı.

Sana oy veren ellerime hiç bir kastım yok. Kırılması, sakatlanması gibi bir hurs, bir arzu duymuyorum inan. Ben ellerime kızmıyorum. Onlar gerekeni yapmışlardı.

Ben sana kızıyorum. Çünkü sen gerekeni yapmıyorsun.

Sana artık inanmıyorum. Senden bana hayır gelmeyecek.

Artık sabrım kalmadı. Bundan sonra seni bekleme-me, senden birşeyler umut etmeme gerek kalmadı. Oyumu sana birkaç yıllığına emanet etmişim. Emanete ihanet ettin. Onu iyi kullanmadın, iyi korumadın.

O yüzden: OY'umu geri istiyorum. OYUMU GERİ VER!

Benim OY'umun ardına sığınarak, o yeri daha fazla işgal etme.

Yurdumun çağdaş insanları, gerçek aydınları, tüm Demokratik Kitle Örgütleri... Yarından tezi yok, hep birlikte, önce TBMM kapısına dayanıp, bu umursamaz adamlara hep bir ağızdan haykıracağız: OYUMU GERİ VER!

"İşıklarla oynamak" gibi adresiz mektuplardan medet ummak gafletinden caysak diyorum. Gidip gidip meydanlarda devletin ve bu kokuşmuş düzenin bekçilerinden toplu dayak yemek sevdasını da bir yana bırak-sak.

Anlamıyorlar. Anlamazdan geliyorlar. Üzerinde adres yazılmamış zarfları almıyorlar. Haydi diyorum, zarfın üzerine adres yazalım. Sonuç alınamayan eylemler yerine, daha kararlı ve daha kesin sözler söylesek...

Önce TBMM kapısına dayanıp haykırsak: "OY'UMU GERİ İSTİYORUM."

Sonra da bu isteğimizi yine topluca tüm il ve ilçe partı binalarının kapılarında günlerce, aylarca, ta ki onlara duyurana kadar haykırsak: "OYUMU GERİ VER!"

Ozan ÖZDEN
(Öğretmen)

■ Aylık dergi. ■ Sahibi: Genel Ajans Ltd. Şti adına İsmail Yıldırım ■ Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Hakan Erben ■ Merkez yönetim bürosu: Piyerloti Cad. No:17/4, Çemberlitaş, İstanbul. Tel:0212-516 84 64 ■ Temsilcilikler: ■ Kartal: Niyazi Şahin, Hamam Sok. İdeal İş Merkezi, No:4/4 Tel:0216-353 57 25 ■ İzmir: Ahmet Süzük 6418 Sok. No:6/1 Şemikler Tel:0232-362 93 19 ■ İzmit: Sibel Çelik Ankara Cad. No:116 Kat:4 ■ Salihli: Tacettin Demir, Seyrantepe Mah. İnönü Cad. No:93 Turgutlu: Akın Karayığit, Altay Mah. Akgün Sok. No:6 ■ Zonguldak: Ali Arı, ■ Avrupa Genel Temsilciliği: Murtaza Dersimli, P.O.Box 1822, Londra Nİ, İngiltere ■ Diğer yurtdışı temsilcilikleri: ■ Fransa: Şanver Şen, c/037 Rue D'Hauteville Paris 75010 ■ Avustralya: Eyüb Aydoğmuş, P.O.Box 5072, University of Canberra ■ Hollanda: Hüseyin Keleş, Bart Venhallenplein 72, 3122 TD Schiedam ■ Rusya:Yevgeni Paşintsev, 29-2-215 General Belov St. Moscow 115563 ■ Basım öncesi hazırlık: Genel Ajans ■ Baskı: Ilıcak ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme/kısaltma hakkı dergimize aittir. Hiçbir yazı geri verilmez. ■ Yıllık abone bedelleri : Yurtiçi: 1.000.000 TL, İngiltere:20 Sterlin, Almanya:120 DM, Fransa:300 FF, Hollanda:90 HFL, İsviçre 100 SFr, Amerika 80 \$, Avustralya:80\$ ■ Havaleler: İsmail Yıldırım, Posta Çeki Hesap No:650173 veya Yapı Kredi Bankası, Çemberlitaş Şubesi, Hesap No:0102560-0

KERVAN'IN İÇİNDEN

1 MAYIS '97'NİN DERSLERİ

R. Yürükoğlu

SAG VE Ö.O ŞEHİTLERİ ÖLÜMSÜZDÜR

GAZİ KATLİAMI-SUSURLUK-DEVLET

8 YILLIK EĞİTİM YETMEZ

İNANILMAZ KÜBA!

R. Yürükoğlu

SENDİKALARDA TABANIN DENETİMİ

H. Kızılırmak

ALEVİLİK TOPLU İBADETİ CEM...

İ. Kaygusuz

ÇAĞDAŞ EMEVİ KARALAMASI

İ. Onarlı

PİR SULTAN ABDAL

G. Saygı

DÜNYA GENÇLİĞİ BİR ARAYA GELİYOR

1 MAYIS 97'NİN DERSLERİ

R. YÜRÜKOĞLU

İşçinin Sesi'nin Şubat 97, 447. sayısında, 1 Mayıs 97, "ülkenin önümüzdeki yakın evrede gideceği yönü belli edecek, derinleşmekte olan devrimci durumun nasıl bir seyir izleyeceğini gösterecektir" demiştik. Şimdi, 1 Mayıs'ın gösterdiklerini, en önemli çizgileri içinde ele alalım.

DEVİRİMCİ HAREKET AÇISINDAN 1 MAYIS

* Devrimci basının da kabul ettiği gibi, genel olarak devrimci hareket geçen yıldan daha az sayılarla yürüdü. Geçen yılki düzeyini koruyan belki bir ya da iki örgüt sayılabilir. ~~Sayılar her zaman çok önemli değildir.~~ Örneğin, barışçıl bir dönemde 300-400 kişilik bir miting yığınsal kabul edilebilir. Ama devrimci durumda, ama 1 Mayıs'la aynı haftalar ve aylar içinde 100 binlerin demokrasi istemiyle alanlara aktığı, dahası sendika kortejleriyle alana gelen işçi sayısının geçen yıldan fazla olduğu Türkiye'de, üzerinde çok dikkatle durulması gereken bir olgudur.

* Devrimci hareket alana giremedi. Bu yıl girişim burjuvazideydi, çünkü geçen yılın dersleri iyi çıkarılmamıştı. Devrimci hareket 1 Mayıs'a iyi hazırlık yapmamıştı. İstanbul'a 20 bin polis kondu. Kapalı kapılar ardında sendikacılarla anlaşıldı, devrimci hareketle işçiler birbirinden koparıldı. Sendika liderleri, daha geçen 1 Mayıs'ın ardından, "devrimcileri bir daha aramıza sokamayacağız, olmazsa kırlarda kutlarız" demişlerdi. Bunlara önlem getirilemedi. Gelebilecek her türlü hileyi hesaplayıp, önlemlerini önceden almak gerekirdi. Bu taktik ustalık gösterilemedi. Flama açmadan alana girmek ve orada eylemi yükseltmek bile düşünülebilirdi. Geçen yılın büyük başarısını hazırlayan en önemli bir etken, işçi yığınıyla birleşmek olmuştu.

* Devrimci hareket birliğini sağlayamadı, birlik içinde davranamadı. Devrimci hareketin birliği sorununda rekabetçilik, yararcılık, "hegomonyacılık", örgüt çıkarıcılığı gibi

tutumlar aşılamadı. Oysa, devrimci hareketin birliğinin, örgütlerin reklamı için değil, yığınların devrim mücadelesini geliştirmek için zorunlu olduğu gerçeğini unutmamalıyız. Devrimci saflardaki bu birlik yokluğu, hatta asgari düzeydeki uygar ilişkilerin bile zaman zaman zorlanması, halkın devrim mücadelesi-

dır. Alana gelen işçi, sendika bayrağı altında geliyor diye sendika bürokratıyla aynı kafada sayılmamalı. O, işçi disipliniyle örgütünün ardında yürüyor ama çoğunluğu devrimci duygu sahibidir. Böyle olduğunu geçen 1 Mayıs'da da gördük. İşçilerin bu yıl alana daha yığınsal gelmesi ama devrimci hareketin alanın dı-

rece yetersizdir.

* 1 Mayıs 97'ye giden süreçte ve 1 Mayıs'da, geneliyle devrimci hareket, yığın çizgisini yakalayamadı, yığın tepkisini eline alamadı. "Susurluk" "şeyrat" gibi milyonların benimsediği hedefler liberallerin, yasal sosyalistlerin elinde kaldı. Halkın tepkisi bir de bu nedenle devrimci saflara taşınamadı.

ÜÇ ÖNEMLİ SONUÇ

1 Mayıs 97, hem devrimci hareket açısından gösterdikleriyle ve hem de asil olarak toplumdaki sınıfların konumları ve toplumsal-siyasal ortam açısından 3 önemli olguyu ortaya koymuştur.

1. 1 Mayıs 97, devrimci durumun iniş çıkışları içinde bir duraklama döneminden geçilmekte olduğunu göstermiştir.

Devrimci durum nesnel bir ortamdır. Zıplamalar ve gerilemelerle dolu olan bu süreçte devrimci müdahalenin rolü, eski dönemlere göre büyür ama yine de her şey değildir. Bu görünen duraklamada öznel etmenin yetersizliğinin de payı mutlaka vardır ama belirleyici değildir.

Devrimci harekette 1 Mayıs 97 üzerine bizce yanlış bir tartışma yürütülmektedir. Bir bölüm, militan yığın hareketindeki gerilemeyi göstermekte, dolayısıyla olgunun nesnelliğinin altını çizmektedir. Bunu da, kendi örgütlerindeki gerilemeyi açıklamada kullanmaktadır. Militan yığın eyleminde bir gerilemeden söz edilebilir ama şu gerçeği de hiç unutmamak gerekir ki, daha ılımlı düzeyde demokratik yığın hareke-

Yığınlar keskin ve kökten çözümlere, devrimci çözümlere, daha ılımlı çözümleri denemeden, onların kofluğunu anlamadan, onları tüketmeden gelmez. "Su kolay bulduğu yoldan akar." Yığınlar da önce daha ılımlı "çözümlere" akar. Türkiye'de bugün olan budur.

ni geliştirme sürecine, bir bütün olarak devrimci harekete ve de tek tek örgütlere zarar vermektedir.

* Sendikalar geçen yıldan daha kalabalıktı. Bu da önemli bir nokta-

şında kalması ve işçilerin arasından da alana çıkamaması, tüm devrimci hareket olarak şu can alıcı zaafımızı da ortaya koymuştur. Devrimci hareketin işçi sınıfı içindeki, üretim birimi temelindeki çalışması son de-

tinde büyük bir genişleme vardır. Öyleyse, bugünkü geçici durum, militanlıkta düşüş pahasına demokratik hareketin milyonlara büyümesinden başka birşey değildir. Örgütlerin seferber ettikleri sayılardaki düşüşü bire bir biçimde nesnel or-

“çözümlere” akar. Türkiye’de bugün olan budur. Beşyüz binlik Livaneli konseri, 100 binlik ÖDP mitingi, milyonların katıldığı “bir dakikalık karanlık” eylemi. Bu durumun üzerinde dikkatle düşünmek gerekir.

Devrimci hareket neden gündemi elinden kaçırdı? Çünkü bizce “laiklik”, “şeriat” ve “olağan burjuva devleti” gibi konularda ideolojik netliğe sahip değildir. Siyasal İslamcılar, şeriatçıları nereye koyacağını, nasıl tanımlayacağını bilemiyor. Hatta zaman zaman, ortak düşman burjuva devletine karşı bağlaşıklık yapılacak bir güç olarak değerlendiriyor. Laiklik-şeriatçı kavgasını “yapay gündem” olarak değerlendirenler bile var. Devrimci hareketin siyasal islama yaklaşımı böyle bulanık ve yer yer de son derece yanlış iken, ama geçtiğimiz yılın en önde gelen yığınsal mücadele odağı, laiklik ve şeriat oldu. Bu durumda devrimci hareketin gündemi elinden kaçırmayı çok şaşırtıcı olmasa gerek.

tamla açıklamaya çalışmak inandırıcı olamaz.

1 Mayıs üzerinden yürüyen tartışmanın öteki ucu ise, o da yığın hareketinde bir duraklama olduğunu net cümlelerle olmasa da söylemekte ama devrimci örgütler zaafırlarını aşabilselerdi bu durum ortaya çıkmazdı demektedir. Dolayısıyla tüm bir toplumsal oluşumu öznel müdahaleye bağlamakta ve bunu da öteki örgütleri eleştiride kullanmaktadır.

Bizce militan yığın hareketindeki duraklamayla, devrimci örgütlerdeki gerilemeyi, ki ikisi de doğrudur, birbirine bire bir bağlamadan ele almak ve nedenlerini göstermek gerekir. Çünkü devrimci örgütler yığın hareketi içinde henüz denizde bir damla gibidir. Böyle olduğu için, devrimci örgütler olarak bu 1 Mayıs’da zaafırlarını aşabilseydik, geçen yıldan da daha büyük yürüyebilirdik, ama bu, devrimci durumda bir duraklama olmadığı anlamına gelmezdi. Öte yanda, zaafırlarını aşabilmiş ve geçen yıldan daha büyük sayıları seferber edebilmiş bir hareket, devrimci durumdaki duraklamayı da önleyemezdi. Çünkü, “ne devrimci durum, ne de devrimci durumun ara aşamaları örgütlerin eseri değildir. Örgütler yapabildiklerini yapar ama nesnel durum yansır.” (İşçinin Sesi, sayı 447)

2. 1 Mayıs 97, legal yapıların daha hızlı ilerlediğini göstermiştir. Bu da son derece doğaldır çünkü yığınlar keskin ve kökten çözümlere, devrimci çözümlere, daha ılımlı çözümleri denemeden, onların kofluğunu anlamadan, onları tüketmeden gelmez. “Su kolay bulduğu yoldan akar.” Yığınlar da önce daha ılımlı

Şu ya da bu denli büyük ödünlerle de olsa legal olanakların varlığı koşullarında, gerçek devrimci olan illegal hareketin aynı hızda büyümesi son derece güçtür. Hele kendisine kan taşıyacak legal yapıları yeterince kuramamışsa, ya da kurduklarını da illegal mantıkla yürütüyorsa.

1 Mayıs 97 açıkça göstermiştir ki, ortamın ve olanakların gerisine düşmek istemiyorsak, önümüzdeki dönemde, yığınları örgütlemek için, ağırlığıyla legal yeni örgütlenme biçimleri geliştirmeliyiz. Legal yapılarımızı arttırmak ve bunları başarılı, militan ve atak merkezler yapmak, öte yanda bu yapıları en başta kendi amaçlarına uygun biçimde çalıştırmak, “kaba kumandacı” anlayışlarla illegal örgüt gibi yönetmemek bizim için en önemli hedefler arasındadır. Bunun yanında, sendikalarda çalışmayı arttırmak da bir o kadar önemlidir. Parti örgütlerinin bulunduğu bölgelerde Meclislere daha aktif katılım zorunludur. Tüm meşru zeminlerde halkın istemlerini günün koşullarına uygun bir üslupla selettirmeliyiz.

3. Evet, devrimci durumda bir duraklamadan söz edilebilir, evet, legal yapıların daha hızlı ilerlediğine işaret edilebilir ama bu gidişi devrimci hareket de farketmeden körükliyor. Çünkü devrimci hareket özellikle son bir yılda yığın çizgisini elinden kaçırdı, gündemi elinde tutamadı. (Bu demektir ki toplumun nabzını iyi tutamadı.)

Devrimci hareket neden gündemi elinden kaçırdı? Çünkü bizce “laiklik”, “şeriat” ve “olağan burjuva devleti” gibi konularda ideolojik netliğe sahip değildir. Siyasal İslam-

cıları, şeriatçıları nereye koyacağını, nasıl tanımlayacağını bilemiyor. Hatta zaman zaman, ortak düşman burjuva devletine karşı bağlaşıklık yapılacak bir güç olarak değerlendiriyor. Laiklik-şeriatçı kavgasını “yapay gündem” olarak değerlendirenler bile var. Devrimci hareketin siyasal islama yaklaşımı böyle bulanık ve yer yer de son derece yanlış iken, ama geçtiğimiz yılın en önde gelen yığınsal mücadele odağı, laiklik ve şeriat oldu. Bu durumda devrimci hareketin gündemi elinden kaçırmayı çok şaşırtıcı olmasa gerek.

Önümüzdeki dönemde de laiklik-şeriat çelişkisi toplumun baş çelişkisi olmaya devam edecektir ve inanıyorum ki, yığın mücadelesinin ısrarla bu hattan gidişi, gerçekten devrimi hedefleyen ve dolayısıyla yığınlardan uzak düşmeyecek olan tüm devrimci örgütleri konu üzerinde netliğe götürecektir.

Devrimci hareket son bir yılda yığın çizgisini elinden kaçırdığı, gündemi elinde tutamadığı için, demokrasi mücadelesini de başarıyla verememektedir. Toplumdaki gerçek gündeme kendi çözümleri ve tutumlarıyla müdahale edememektedir. Oysa, demokrasi mücadelesini hakıyla veremeyen bir hareketin geleceği parlak olamaz.

Bugünün toplum çapındaki gündemi 3 meddeyle belirlenmektedir:

1. Şeriatla karşı kesin-katı tutum ve laikliği (Türkiye’de var olan güdük biçimini de değil, aslını) ikircimsiz savunma.

Bugünün toplum çapındaki gündemi 3 meddeyle belirlenmektedir:

1. Şeriatla karşı kesin-katı tutum ve laikliği (Türkiye’de var olan güdük biçimini de değil, aslını) ikircimsiz savunma.

2. Susurluk olgusuna karşı mücadele.

3. Kürt halkının zor bir dönemden geçen mücadelesine tam destek.

2. Susurluk olgusuna karşı mücadele.

3. Kürt halkının zor bir dönemden geçen mücadelesine tam destek.

Bu üç konuda da devrimci hareket geçtiğimiz yılda konuların şampiyonluğunu yapamamıştır. Dolayısıyla, halkın nabzını tutma ve gündemdeki asıl sorunlarla ilgili eylem yapmada büyük bir düşüş göstermiştir.

Şeriatla karşı net ve kesin bir tutum alınmıyor. Refah Partisi’nin keskin çıkışlarına karşı devrimci hareketten bir yanıt gelmiyor. Oysa, laiklik konusu, kimilerinin sandığı gibi, “sınıf mücadelesini saptırmak” değildir. Tam tersine, günümüz Türkiye’sinde sınıf mücadelesinin görünümünün başta gelenidir, toplumun baş çelişkisi.

Marsk ve Engels, *Manifesto*’da işçi sınıfı ve devrimciler için demokrasi mücadelesinin canalcı önemini göstermişlerdir. Laiklik savunulmadan demokrasi nasıl savunulacaktır? İlahi emirler altında biçimlenen bir devlette halkın iradesinden söz edilebilir mi? Laiklik olmadan yasamanın üstünlüğü (ki devrimcilerin kuracağı düzende de esastır) nasıl olabilir? Laiklik olmadan “bağımsız yargı” nasıl olabilir?

Susurluk da öyle. Susurluk olayının tepki tabanı çok geniştir ama devrimci hareket bunu da geneliyle iyi değerlendirememiştir. Görüldüğü kadarıyla, bir örgüt dışında, “Susurluk’taki devletten hesap soralım” belgisi çevresinde inatçı bir çalışma yürütülmemiştir.

Kürt halkının mücadelesine yeterli düzeyde aktif bir destek verilmiyor. Söz konusu olan, şu ya da bu örgütün stratejisi ve taktikleri ya da genel hedefleri değil, çeşitli devletler arasında paylaşılmış acılı bir halkın yaşam hakkının savunusudur. Hele bugün, hele ordu “TT. Dünya Savaşı”ndan bu yana en büyük mobilizasyon’unu yaşarken, Kürt

halkının el uzatılamaz haklarını daha yüksek sesle savunmalıyız. Irak operasyonunun derhal durdurulması için eylemler yükseltmeliyiz. Toplumun her katından gelecek desteğin hepimizi şaşırtacak düzeyde olacağına inanıyorum.

Devrimci hareket ve örgütler, okyanusta büyük dalgaların üzerinde yüzen bir gemi gibidir. Dev gibi dalgalara karşı, onları hiçe sayarak milim yol alınmaz. Ama rüzgârın ve dalganın mantığı doğru kavranırsa, o geminin gidemeyeceği liman da yoktur. ●

ÖLÜM ORUCU VE S. AÇLIK GREVİ ŞEHİTLERİNİ KAVGAMIZDA YAŞATACAĞIZ

Tarih, sınıf kavgaları tarihidir. Sınıf kavgaları tarihinin derinlikleri sayısız dersler, deneyimlerle şekillenmiştir. Ve yine, devrimler tarihi sayısız kahramanlıklarla doludur. Bu sınıf kavgası ve devrimler tarihine Anadolu da, tarihi boyunca nice yiğitler, kahramanlar ve şehitler vermiştir.

Babai isyanları, Celali ayaklanmaları, Pir Sultan, Şeyh Bedreddin'lerle sürüp gelen kavga, Mustafa Suphiler'le yeni bir boyut kazanmıştır.

Sınıf savaşımının bugün gelinen aşamasında bu halkın, bu sınıfın yiğit evlatları, hangi koşulda olursa olsun, hangi teorik yaklaşımda olursa olsun, direnişin adını yazıyorlarsa, kavgamızın onurudurlar ve biz bu onura sahip çıkıyoruz.

Bugün egemen sınıf diktası, baskı gücü olan devletin gerçek yüzü bu den-

li açığa çıkmamıştı. Burjuvazinin kendi içinde verdiği mücadele, kendi devleti içinde komplolar, hesaplaşmalar ve her türden pis işleri sapır sapır ortaya dökmüştür. Adeta birbirlerinin kirli çamaşırlarını ortaya çıkarma yarışına girmişlerdir.

Egemen kesim bu görünüm altındayken bile, sorun işçi sınıfının, emekçi halkın haklarına, istemlerine gelince, hepsi aynı anda aynı dili ve tavrı sergileyerek, bir bütün içinde saldırılara, katliamlara girişiyorlar.

Hayatın Her Alanında İmha Politikası

Egemen sınıflar tarafından hayatın her alanında sürdürülen imha politikası, cezaevlerine yönelik daha da azgınlaşarak sürdürülme isteniyor. Devrimci tutsakları yoketemedikleri noktada, onlara onursuzlaşma, kişiliğisizleşme

dayatılıyor. Egemen sınıflar bunu hep yapıyor. Devrimci tutsakların direnişleriyle karşılaşılıyor. Devrimci tutsaklar, ölüm pahasına haklarına ve onurlarına sahip çıkıyorlar, direniyorlar ve kazanıyorlar. Egemen sınıflar, bunun sonucu olan yenilgilerini hazmedemeseler bile, bir süre sessizliğe gömülüyorlar. Başka bir anda, başka başka gerekçelerle ama hep aynı amaçla tekrar saldırıya geçiyorlar. Ve bu kez daha güçlü bir tokat yemek üzere.

Bunlardan sadece bir tanesi olan "6 Mayıs Genelgesi"yle birlikte devrimci tutsaklar ayağa kalktılar. Onlar, tüm emekçi kesimlerin de onurlarını üzerlerinde taşıyarak ve bunun bilinciyle direniş bayrağını açtılar. Özgür tutsaklar tarafından başlatılan bu onurlu direniş, önce tüm cezaevlerine yayıldı. Ardından, Tutsak Anaları ve devrimci hareketler, demokratik kitle örgütleri tarafından kapılan bu bayrak dalga dalga topluma yayılmaya başlandı. Açlık Grevleri-Ölüm Orucu.., işte ülkenin gündemi: Onur Direnişi!

Bu Onur Direnişi'nde 12 şehit veren devrimci-Özgür Tutsaklar ve emekçi halkımız, bu 12 Onurlu evladını kavgada ölümsüzleştirerek, zaferle çıkmıştır. Zindanlardaki bu kavga ateşi zalimleri yakmaya başlamıştır.

Eğer direnişin adı "Ölüm" oluyorsa, ölümün adı da Zafer'dir! Zafer devrimci tutsaklarındır. Devrimci (Özgür) Tutsaklar da bizlerin, işçi sınıfının ve halkımızın Onurudur.

Açlık Grevi ve Ölüm Orucu Şehitlerini kavgamızda yaşatacağız!

S. Çetiner

ZİNDANLARDA KATLİAM PROVALARI

Metris Cezaevi'nde 8 Temmuz akşamı, tutuklular arasında çıkan bir sorunda, bir tutuklunun öldürülmesiyle başlayan olaylar katliama dönüştü. Askerler ve polisin (sözümüne olayları yatıştırma bahanesiyle) tutuklulara yönelik giriştikleri operasyona, tutukluların tepkileri kısa sürede isyana dönüştü. Birkaç gardiyan ve bir tutuklu rehin alınarak barikatlar kuruldu. Asker ve polislerin girmesini engellemek için yatakların ateşe verilmesiyle başlayan yangına hiçbir müdahalede bulunulmadı. Amaç, "madem yaktılar-kendileri de yansın" mantığıydı. Ve yangında da iki tutuklu can verdi.

Ardından, sayıları 100'lerle ölçülen çevik kuvvet, Özel Tim ve gardiyanlar coplar, kalaslar ve dipçiklerle tutuklulara saldırdılar ve 4 tutukluyu öldürüp, 10'larcasını yaraladılar.

İşte devletin kendi vatandaşlarına yönelik vahşet uygulamalarına bir örnek daha. Hem de demir parmaklıklar arkasındaki savunmasız insanlara uyguladığı vahşet! Aynı vahşetin daha hunharcasını 1996 Eylül'ünde Diyarbakır Zindanlarındaki yurtsever tutsaklara uygulayan (11 ölü) yine aynı zihniyet değil miydi?

S. Çetiner

ÖLÜM ORUCU VE SÜRESİZ AÇLIK GREVİ ŞEHİTLERİ ÖLÜMSÜZDÜR!

Ölüm Orucu ve Süresiz Açlık Grevi Şehitleri'ni I. Anma yıldönümünde, MLKP Davası tutsakları adına Bayrampaşa Cezaevi'nden gelen M. Akif Han İmzalı mektubu yayınlıyoruz.

Merhaba,
"Üç bin faili meçhul" cinayetin baş sorumlularından M. Ağar yönetiminde girişilen, sürgün, tecrit ve itirafçılaştırma saldırısına karşı, 20 Mayıs 96'da 1500 tutsağın başlattığı ve 3 Temmuz'da 150 gönüllünün ölüm orucuna dönüş-türdüğü büyük zindan direnişinin birinci yıldönümündeyiz.

Biz devrimci tutsaklara, ya kişiliğiniz ve onurunuz ya da canınız dediler. Canımızı feda ettik tereddütsüz. İnançlarımızı terketmemizi, işçilerin, ezilenlerin değil, zalimlerin, sömürenlerin saflarında yer almamızı isteyenlere karşı bedenlerimizi birer siper yaptık. İnsan dalgaları halinde ölümün üzerine yürüyenlerden, MLKP Merkez Komitesi üyesi, önder komünist Hüseyin Demircioğlu yoldaş ile, dünyanın ilk kadın ölüm orucu şehidi, DHKP-C'li

siper yoldaşımız, A. İdil Erkmen'in de aralarında bulunduğu on iki şehit verdik.

İki karşıt iradenin bu açık, çıplak savaşında zaferi, şehitlerimiz ve halklarımızın öncü bölüklerinin sokaklardaki fedakâr ve yiğit mücadelesiyle, biz kazandık. Burada anaların başeğmez mücadelesini, Tuzla deri işçilerinin gösterilerini ve Gazi barikatlarını özel olarak anmak isteriz.

İlk şehidimiz Aygün Uğur'du. Onu A. Berdan Kerimgiller, İlginç Özkeskin, Hüseyin Demircioğlu, Ali Ayata, Müjdat Yanat, Osman Akgün, A. İdil Erkmen, Hicabi Küçük, Tahsin Yılmaz, Yemliha Kaya ve Hayati Can izledi. Gün gün, saat saat yürütülen bu çarpışmada, devrimci irade, feda ruhu ve halka bağlılık faşizmin ölüm silahını elinden aldı, kepaze etti ve parçalayıp bir kenara fırlattı. Kürt, Türk, Arap ve Laz ulus ve milliyetlerinden bu on iki yiğit dava adamının tutuşturduğu meşalenin ışığı dünyanın her köşesinde yankı buldu.

Kardeşler,

Zindanlarda Kahramanlık ve Onur Haftası'nda şehit düşen on iki şimşek kanatlı yıldızı unutmayın. Onların mezarlarını ziyaret edin, ailelerine taziye gidin, anılarına düzenlenen toplantılara katılın. İsimlerini çocuklarınıza verin, radyolardan onlar adına istekte bulunun.

Geçtiğimiz yıl kurulan birleşik savaş siperlerinde, ölümle giriştikleri kahramanca mücadelede, ölüme boyun eğdirmekle kalmayıp yaşamayı da sürdürdüler; fakat bellek kaybına, kalıcı bedensel sakatlıklara maruz kalan devrimci tutsaklara sahip çıkın. Onlar bugün ge-

rekli tedaviden yoksun oldukları gibi, bir başına yaşamlarını sürdürecektürümde da değiller. Tedavileri ve salıverilmeleri için gücünüzü seferber edin. Sendikaları, dernekleri, insan hakları kuruluşlarını harekete geçirin.

Genel direniş ve ölüm orucu saldırısı, sömürü ve zulümden kurtulma mücadelesinde ilham kaynağımız olsun. Onun şahsında, örgütlü, inançlı, cüret ve feda ruhuyla yüklü işçileri, emekçileri, gençleri hiç kimsenin ve hiçbir gücün yenemeyeceğini yeniden ve yeniden anımsayın.

Ölüm Orucu ve Süresiz Açlık Grevi Şehitleri Ölümsüzdür!

Zafere, Devrime, Sosyalizme!

MLKP Davası Tutsakları Adına M. Akif HAN (Temmuz '97)

GAZİ HALKININ KATİLLERİ YARGILANSIN!..

Susurluk Kazasıyla ortaya çıkan süreçte, devlet içindeki cinayet çetelerinin, yargısız infazlar, adam kaçırma, toplu halk katliamları, eroin ticareti ve türlü mafya işlerinin nasıl organize bir şekilde kök saldığı.. giderek kamuoyunun önüne serilmeye başlandı. Devletin güvenlik birimlerine mensup yöneticilerin her yeni beyanları bile -bazen bir yanıltmaca taşısı da-, Susurluk'un Susurluk'la sınırlı kalmayıp, tüm ülkeyi nasıl da kapsayan bir organize suç örgütlenmesi olduğunu açık etmektedir. Geçen bu süreçte, Gazi Katliamı vb. olayların da böylesi sürecin bir parçası olduğunun iyice açığa çıkması, Halk Meclisi ve Halk Meclisi Girişimleri'ni bu konuda tekrar harekete geçirdi. Bu nedenle, 20 Temmuz '97'de Gazi Mahallesi'nde yapılan Basın Açıklamasını, bazı kısaltmalarla yayınlıyoruz.

Basına ve Kamuoyuna

Bundan yaklaşık 2,5 yıl önce, 12 Mart 1995'te, gece saat 21.00 sıralarında tam da burada, Doğu Kiraathanesi'nin önünden geçerek Dostlar, Öntaş ve Yavuz Kiraathanelerini ve Sarıcıoğlu Pastanesi'ni otomatik silahlarla taramayan ve o günlerde kimliği bilinmeyen, bugün ise Susurluk kazasından sonra kimlikleri tek tek ortaya çıkan saldırganlar, Gazi Mahallesi'ne acı dolu günler yaşattılar.

Tüm dünyanın gözleri önünde 12 Mart 1995 gecesi işlenen bu cinayetler ile Gazi Mahallesi halkı bir Alevi-Sünni, Kürt-Türk çatışması içine sürüklenmek istendi. Yapılan bu katliam denemesi ardından Gazi Mahallesi Halkı'na, bir Maraş, bir Çorum, Malatya benzeri olaylar yaşatılarak daha büyük bir katliamın zemini yaratılmak istendi.

12 Mart gecesi bu hain saldırı yapılırken, sözde Gazi Mahallesi'nde huzuru ve güveni sağlamakla görevli koluk güçleri, saldırıyı sadece izemekle yetindiler. İlk saldırı esnasında onlarca insan yaralanırken, 67 yaşındaki dedemiz Halil KAYA yaşamını yitirmiştir. Yine saldırının gerçekleştirildiği ticari taksinin şoförü Mesut EFE de aracının bagajında ölü bulunmuştur.

Saldıranlar, profesyonel katillerdir...

Bu durum o zaman da Gazi Halkı tarafından ifade edilmiştir. Gazi halkı ilk tepkisini göstermiş ve katillerin hemen bulunmasını istemiştir.

Ancak provokasyon ve katliam planı tamamlanmamıştı. 13 Mart (saat) 04.00'de, bu kez bir polis panzerinden açılan ateş sonucu Gazi Cemevi önünde bekleyen insanlarımızdan yaralanan Mehmet GÜNDÜZ aldığı yaralar sonucu yaşamını yitirdi.

Saldırı ve provokasyonlar sürdü-rülüyordu...

Bu ikinci saldırı sırasında İstanbul Valisi Hayri KOZAKÇIOĞLU, İstanbul Emniyet Müdürü Necdet MENZİR Gaziosmanpaşa Kaymakamı'nda mahalle muhtarı, Cemevi yöneticileri ve mahallenin ileri gelenlerini toplamışlardı. İkinci saldırının bu toplantı sırasında gerçekleştirilmesi ortaya konulan planı açıkça gözler önüne seriyordu.

Yetmemişti...

Katiller kana doymamıştı...

13 Mart günü saat 11.00 sularında saldırı ve katliamlara tepki gösteren, DİRENME HAKKI 'nı kullanan Gazi Halkı'na yüzlerce otomatik, yarı otomatik silahlarla, özel timler, sivil-resmî polisler tarafından binlerce kurşun

sıkıldı. Çatılardan, balkonlardan, köşebaşlarından atılan kurşunlarla Fadime BİNGÖL, Sezgin ENGİN, Zeynep POYRAZ, Dilek SEVİNÇ, Ali YILDIRIM, Reis KOPAL, Mümtaz KAYA, Fevzi TUNÇ, Hasan SEL, Hasan GÜRGEN, Dinçer YILMAZ ve Hasan ERSÜRER kardeşlerimiz katledildiler. Yüzlerce insanımız yaralandı, dövüldü, sakat bırakıldı. Hastanelere taşınmaları engellendi. Hastanelere kısıtlı koşullarda yetiştirilebilenler ise, polisin tedavileri engellemesi sonucu kan kaybından yaşamlarını yitirdi.

Gazi halkının karşı karşıya kaldığı bu provokasyon ve katliam saldırılarını protesto eden Ümraniye Halkı da benzeri saldırılarla yüzyüze kaldı. Kitlenin üzerine hedef gözetilerek açılan ateş sonucu Genco DEMİR, Hakan ÇABUK, İsmihan YÜKSEL, İsmail BALTACI, Hasan PUYAN, Yaşar AYDIN'da yaşamlarını yitirdiler...

Onlarca evladımız bu katliam sonrasında "Gazi Provokatörleri" olarak işkenceye alındı, tutuklandı, 2,5 yıldır hapishanelerde çürütülüyor.

Gazi halkı olarak o gün bu gelişmeler ışığında söylemiştik: **Katleden devlet; Alevisi Sünnisiyle, Kürt'ü Türk'üyle hep birlikte direnen halktır, demiştik.**

Bugün söylediklerimiz bir bir doğrulanıyor. 2,5 yıl önce katliamı planlayanlar, organize edenler, bizzat tetik çekenler, Susurluk devletinin birbiriyle çatışan kesimleri tarafından bir bir ortaya dökülmeye başlandı.

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkan Yardımcısı Hane-fi AVCI, 17.07.1997 tarihli Sabah ve Yeni-yüzyıl gazetelerine verdiği demeçlerde ve yine SHOW TV'nin 32. Gün programında; "Gazi Mahallesinde olayları başlatan kahvelerin taranmasını bizzat 'Yeşil' kod adlı Mahmut YILDIRIM'ın gerçekleştirdiği ve yapı-

lan araştırmalarda bu isme ulaştıkla-rını" ifade etmiştir.

Yine aynı beyanlarının içinde "13 Mart günü Gaziosmanpaşa Kaymakamlığı'nda bulunan Özel Kuvvetler Komutanlığı'nda görevli, MİT ajanı, Yarbay Korkut EKEN'in olayları sevk ve idare ettiği" de yer almaktadır.

Keza aynı gazetelerde dönemin İstanbul Emniyet Müdürü Necdet MENZİR, AVCI'nın sözlerini doğrulayarak, "Gazi Mahallesi'ndeki olaydan sonra biz de bazı sonuçlara ulaştık. Yeşil'in üzerine çok düştük, ama bir türlü ya-

haksızlıklara boyun eğmediğimiz için, inançlarımızla, külütürümüzle özgürce yaşamak istediğimiz için, zalimlerin halkımıza yönelik böl-parçala-yönet politikasını hep birlikte boşa çıkarıp, Alevi-Sünni, Türk-Kürt, Laz, Çerkez hep birlikte kardeşçe bir yaşamı, dostluğu, dayanışmayı mahallemizde yaşattığımız için zulme uğradık. Çok baskılar gördük. İşkencelerden geçirildik. Hapislere konulduk, işten atıldık, sürgünlere uğradık.

Ama hiç yılmadık...

Biz Gazi Halkı olarak, bu provokasyon ve katliam saldırısında da birlikteydik. Et ile tırnak gibi içiçeşdik. Bu yüzden provokatörler, Yeşiller, Bozo'lar, Korkut EKEN'ler başarıya ulaşamadılar.

Onlar yenildi, BİZ KAZANDIK...

Biz kazandık ki, bugün gerçekler açığa çıktı, çıkmaya devam ediyor.

Buradaki en önemli kazanımımız, birliğimizi sağlayan, kardeşliğimizi güçlendiren, bizi her türlü saldırıya karşı bir arada tutacak olan bir örgütlülüğe, kendi kararımızı kendimizin vereceği, sorunlarımızı yine kendi kendimize çezeceğimiz HALK MECLİSİ'ne sahip olmamızdır.

GAZİ HALK MECLİSİ'miz Gazi Halkı'nın kendi öz gücüdür, temsilcisidir.

Burada diğer yoksul gecekondumahallelerinin kardeş Halk Meclisi Üyeleri ve temsilcileriyle birlikte, şehit ve tutsak aileleriyle birlikte diyoruz ki;

Gazi Davası yeni başlıyor. Bizlere haksızlık edenlerin, zulmedenlerin, katledenlerin, gerçek provokatörlerin tümü ortaya çıkıncaya kadar mücadelemiz sürecektir.

GAZİ HALKININ KATİLLERİ YARGILANSIN!..

HAPİSHANELERDEKİ EVLATLARIMIZ SERBEST BIRAKILSIN!..

GAZİ HALKININ KATİLİ SUSURLUK'TAKİ DEVLETTİR!..

YEŞİLLER, BOZO'LAR, EKEN'LER HALKA HESAP VERECEK!..

HALKIZ HAKLIYIZ KAZANACAGIZ!..

20 Temmuz 1997

**GAZİ HALK MECLİSİ
OKMEYDANI HALK MECLİSİ
ALİBEYKÖY HALK MECLİSİ
GİRİŞİMİ
NURTEPE-GÜZELTEPE
HALK MECLİSİ GİRİŞİMİ
ARMUTLU HALK MECLİSİ
GİRİŞİMİ
GÜLSUYU HALK MECLİSİ
GİRİŞİMİ
GAZİ ŞEHİT VE TUTSAK AİLELERİ**

Halk Meclisleri'nde Örgütlenelim

Gerginliğin giderek arttığı, tansiyonunun her geçen gün yükseldiği şu günlerde, eylemler artmakta, halk so-kağa çıkma gerçekliğiyle artık tanışmaktadır. Devrimci durumun ögelerinden biri olan bu tür eylemlerde artış, egemen güçler tarafından farklı makyajlarla bastırılmaya çalışılıyor. Bunlar çoğu kişinin farkedemediği ama aslında gün gibi ortada olan yön-temler-oyunlardır.

Bu oyunlara gelmemek en önemli görevlerimizden biri olmalı ve etrafımıza ışık tutmalıyız. Polisin bayramlık tavırlarıyla sahne alması, eylemlilere "hoşgörülü" yaklaşım makyajı, haber programlarında polise övgü düzmece-leri, halkın "namus" gibi şahdamarına basma oyunları (Fadimeler, doktor ta-cizleri, sapıkça saldırılar vs.), dinsel sömürü manzaraları gibi saçma yön-temlerle halk oyalanmakta, dikkati başka yön-temlere çekilmekte, tepkisi yu-muşatılmaya çalışılmak istenmekte-dir.

Halk, istinat duvarını çoktan aş-mıştır ve bir bomba gibi patlamak üzeredir. İşte bu bombanın imhası sağlanmaya çalışılmaktadır. Bizim bu oyuna karşı gözümüzü dört açıp, bi-linçliliğimizi arttırıp, karşı koyuşu hız-landırarak süreklilik kazandırmalıyız. Devrimciliğimizi halktan soyutlama-dan, ama halkın bakışından daha yu-karıda tutarak, Halk Meclislerinin ge-rekliliğini hayatın doğallığı içinde ya-şama geçirmeliyiz. En basit konularda bile gereken önem ve özeni gösterip halkla içiçe olmalı ve kişisel bütünleş-meyle başlayan bu diyalogu birlikte iş yapmaya, toplu tavra taşınmalı ve ger-çekleri hissettirmeliyiz. Toplumsal so-runların birlikte çözümüne gidişte halktan bireylerle görev paylaşımı yapmalıyız. Unutmamalıyız ki, biz de halkın bir parçasıyız.

Halk Meclisleri, gurupçul odaklar değil, halkın kendi sorunları etrafında ve kendi sorunları için toplandıkları, demokratik karar mekanizmasını işle-terek karar aldıkları ve bunu yaşama aktararak çözüme kavuştukları en de-mokratik oluşumlardır. Bugün Halk Meclisleri gelişerek ve genişleyerek tüm ülke düzeyine yayılacak, halk ikti-darının temel yönetim modeli haline gelecektir. Yarınki yönetim de bunun üzerinde yükselerek, "yığınların kendi eseri" olacaktır. Bizlerin görevi de, her aşamada halka yön göstermek, tehli-kelere karşı uyarmak, doğru önerileri anında ortaya koyarak katkıda bulun-mak, doğrularımız ve bunların yaşama aktarılabilirliği ölçüsünde saygınlık kazanmak, söz ve karar sahibi olabil-mektir.

Gizem SAYGI

ÖĞRENCİ MECLİSLERİ OLUŞTURMALIYIZ

Bildiğiniz gibi bugünlerde YÖK tarafından Öğrenci Temsilcileri Kurulu (ÖTK) adı verilen bir uygulama gündeme getirildi.

Yıllardır öğrencinin, üniversite-nin, bilimin zararına ne varsa yapan YÖK'ün amacı nedir ve neden bugün birşeyler yapma gereksinimi duydu? Görülen odur ki, bunun tek nedeni öğrenci gençliğin son yıllarda giderek yükselttiği "HERKESE EŞİT, PARASIZ EĞİTİM!" belgisinin gücünün YÖK'ü ve arkasındakileri telaşlandırmasıdır. Ve bizlere sunduğu uygulamayla "Aman siz sesinizi yükseltmeyin de, işte size kendinizi ifade edebileceği-niz bir yer" diyor. Öğrencinin kendini ifade edebileceği bir yere, sorunlarına eğilebileceği bir yere gereksinimi ger-çekten vardır da, ÖTK gerçekten böy-le bir yer midir?

Neler getirdiğine seçilebilecek öğ-renci ölçütlerinden başlayarak bir ba-kalım: **Öğrenim sürecinde yıl kaybı olmamak, disiplin cezası almamış olmak ve siyasi partilere üye olma-mak...** Bu koşulların dışındaki herkes üye olabilir mi? Aslında görü-nüşte ne kadar da demokratik bir yöntem değil mi? Ama öyle değil iş-te... Yukarıda sayılan koşullar içinde tanımlanan kişiler öğrenci değil mi? Onlar diğer öğrencilerle aynı sorunla-rı yaşamıyorlar mı? Hem kimdir bu "yıl kaybı" olanlar? Çevremize dikkat-lice baktığımızda göreceğimiz gibi bu arkadaşlarımız genelde ekonomik zorluklar nedeniyle eşit koşullara sa-hip olamayan işçi-emekçi çocuklarıdır. Ancak sıkıntısı olan insanlar -eğer aklından zoru yoksa- "yıl kaybeder". Ama içi rahat olan, ekonomik sıkıntı-sı olmayan insanın kafasını meşgul edecek (gençliğinden kaynaklananla-rın dışında) önemli bir sorunu yoktur.

Peki bizim üniversitelerimizde kimler disiplin cezaları alır? Ancak yaşadığı sorunlara kafa yoranlar, bun-ları insanlara anlatmaya çalışarak korkmadan güçlüklerin üzerine giden çağından sorumlu arkadaşlarımız... Örneğin disiplin genelgelerinde belir-

tilen "suç"ların arasında bulunanlar-dan "yüz kızartıcı suç"lardan ceza alan bir kişi bile gören var mı aramız-da? Bir başka konu da şudur: Bilim-selliği, eşitliği, demokratikliği, vb her özelliği "kendinden menkul" olan YÖK'ün disiplin kurallarının "adaleti" de kendinden menkuldür. Şeriatçı partinin düzeni ne kadar adilse, YÖK'ün disiplin kuralları da o kadar adildir. Bu nedenle gerçekleri anlatan arkadaşlar temsilci olmamalıdır. Çünkü onlar nerede olsa doğruları korkmadan, susmadan söyleyecek ve oraları bu oyunları tezgâhlayanlara zindan edecek cesaretle insanlardır.

Siyasi partilere üye olmama koşu-lu her ne kadar tüm öğrencilerin bel-ki de %1'lik bölümünü engellese de, bu yaşamın mantığına aykırı bir yak-laşım değil mi? Akılcı olalım, 21. yüz-yıla giriyoruz ve öyle bir dünyada ya-şıyoruz ki, yediğimiz ekmekten içtiği-miz suya kadar her şeyde, her yerde siyaset var. Şu ya da bu şekilde insa-nın kafasındakilerle üst üste düşen, onları ifade eden bir partiye üye ol-mak neden suç olsun? Siyasi bir par-tiye üye olunmamasını istemek bile başlı başına bir siyaset değil mi? Ay-rıca yine çok açık bir şekilde belli ki bu bakış açısı, bu ölçüyü bu haliyle bile eşit uygulamayacaktır. Hiçbir yerde kayıtları bulunmayan şeriatçı ve kafatasçı faşist örgütlenmelere üye olanlar hiç görülmecek, devrimci çevreler bir cendereden geçirilecektir.

Ve asıl soruna gelelim, YÖK düze-ninin asıl oyununa: Diyelim ki bütün koşulları yerine getirdiniz, bütün ele-meleri geçtiniz, o "ulaşılmaz" üniver-site senatosuna kadar vardınız ve ün-iversitenin sorunlarının çözümüne katkıda bulunmak istiyorsunuz. Bir sorunla ilgili istemlerinizi iletiyorsu-nuz. Denilebilir ki, bu, en iyi olasılıkla öneriden öteye gidemeyecektir. Çün-kü onlar size "hayır" dediğinde eliniz-de hiçbir yaptırım olmadığını göre-ceksiniz. En basitinden, oy bile kulla-namayacaksınız. Peki ne işe yaraya-cak bu "temsilcilik"? İşte burası zur-nanın zırt dediği yer... Çünkü ÖTK'ya

seçilen arkadaşlarımız öğrencinin üniversite düzeyinde temsilciliğini yüklenmiş olmuyor. Tam tersine bu "temsilci"lerin YÖK'ün öğrenciler arasındaki "temsilci"si olması hedefleniyor. Çünkü bu kadar ağır sorunla-rın altında giderek bunalan öğrenci gençliğin tepkisi giderek dizginlene-mez bir hal alıyor. İşte bu kurul da -biz ona ÖTK yerine YTK (YÖK Temsil-cileri Kurulu) diyelim- bu sayede YÖK'ün öğrenciler arasındaki emni-yet sübabı işlevini yüklenmiş oluyor.

Peki tüm bunlarla ne amaçlanı-yor? Öncelikle, daha önce "parası ol-mayan okumasın" denilerek kapının gösterildiği işçi-emekçi-yoksul ço-cuklarına her sorunu aşsalar bile ken-di okulları içinde konuşma yasağı ge-tirilmiş oluyor. Yani "sizi öyle böyle bitiremedik, bari gözümüze görün-meyin" deniyor. Öte yandan disiplin kurulu ve siyasi parti üyeliklerini ge-rekçe göstererek hem devrimcileri ilk elde sürecin dışında bırakmış oluyor-lar, hem de aktif tavır geliştirmemiş, düşünen, demokrat yapılı insanlara da "siyasete falan bulaşmayın, başını-za bunlar gelir, ayağınızı denk alın" demiş oluyorlar. Bizim bunlara vere-ceğimiz yanıt bellidir: Artık bunlara karnımız tok! 96 yılı, öğrenci gençli-ğin haklı kavgasıyla ülke gündeminin ortasına düştüğü yıldır. Artık iyi bili-yoruz ki, sonuçta neye mal olursa ol-sun, bizim mücadelemiz dışında bir çıkış yolu yoktur. Aynı şekilde, gerçek bir ÖTK'da olması gereken en az ko-şulları da iyi biliyoruz.

Gerçek öğrenci temsilciliği nasıl olur?

1. Seçilecek kişilerde öğrencilik dı-şında hiçbir koşul aranmamalıdır.
2. Senatoya götürülecek önerilerin kararları haftalık sınıf toplantılarında, sınıfın en geniş katılımıyla alınmalı-dır. Temsilci ancak bunları üst kurul-da savunmalıdır. Bunlara aykırı dav-rananlar istendiği zaman seçenler ta-rafından görevden geri çağırılabilme-lidir.

3. Temsilcilerin sayısı, üniversite senatosunun toplam üye sayısının en az yarısını (hatta daha fazlasını) oluş-turmalı ve oy hakkına sahip olmalıdır.

Ancak bunları, yıllardır bizleri kuklaştırmaya çalışan YÖK yöneti-minin kabul etmeyeceğini tahmin et-mek hiç zor olmasa gerek. Ve yine ak-lı başında öğrencilerin de yukarıda kı-saca açıklanmaya çalışılan oyuna gel-meyecekleri gün gibi açıktır. Bu nok-tada bizlerin önerisi, gerçek öğrenci temsilcilikleri oluşturmak, sorunla-rımıza ve yarınımıza sahip çıkmak için ÖĞRENCİ MECLİSLERİNİ OLUŞ-TURMAKTIR. Arkadaşlar, tüm bu ne-denlerden ötürü hepimizi ÖTK seçim-lerini, seçim gününü şenliğe çevire-rek protesto etmeye çağırıyoruz.

İLERİCİ GENÇLİĞİN SESİ

EĞİTİM HAKKIMIZA SAHİP ÇIKALIM

Bir oyun oynanıyor ülkemizde. Çocuklarımızın, ülkemizin geleceğini kartartacak bir oyun.

Bütün temel insan haklarına saldırı- dıkları gibi, şimdi de çocuklarımızın eğitim hakkına saldırıyorlar.

Eğitim hakkı postalla takke arasına sıkıştırılarak; hükümet pazarlığı, yol- suzlukların üzerini örtme aracı olarak kullanılıyor. Sanki bu ikisinden başka seçenek yokmuş gibi bizleri tercih yap- maya zorluyorlar.

Oysa her ikisi de halkın yararına de- ğil. Eğitimin niteliği, eğitim ve eğitim emekçilerinin sorunları gözardı edile- rek; "kesintisiz 8 yıl mı, 5+3 modeli mi?" sahte tartışması yapılıyor. Ve sorun İmam Hatip okullarının kapatılmasına indirgeniyor.

Birilerinin sahte cennet vaatlerinin boşa çıkmasının, diğerlerinin sahte la- iklik şampiyonluğunun (sanki gericili- ğin ve eğitimin bu hale gelmesinde payları yokmuş gibi) yarattığı karaba- san ortamının faturası emekçi kesimle- re çıkarılıyor.

Sorun sadece zorunlu temel eğiti- min sekiz yıla çıkarılması değildir. Çün- kü:

* Bugünkü eğitim programları çağ- dışıdır, bilimsellikten uzaktır.

* Sınıflarda 70-80 kişiyle eğitim ya- pılmaktadır.

* Boşaltılan köyler nedeniyle yüz- binlerce çocuk eğitimden yoksundur.

* Anadilinde eğitim yapma hakkı yoktur.

* Yüzbinlerce çocuk ucuz işgücü olarak kullanılmaktadır.

* Eğitim sistemi ezberciliğe, sınava dayalıdır.

* Devlet eğitimin yükünü sırtından atmak için okulları ticarethaneye çevir- miştir.

* Teşviklerle, kredilerle özendirilen özel okullar ve dersaneler eğitimdeki fırsat eşitsizliğini daha da derinleştir- mektedir.

Yani eğitim sistemi bir bütün olarak

değerlendirilmeden, MGK'nın dayat- masıyla ve halkın dışında sürdürülen tartışmaların bir anlamı yoktur. Üstelik halkı aldatarak "yasal düzenleme hazır" diyorlar. Oysa temel eğitimin zorunlu- luğu, kesintisizliği yasaların ve Anaya- sanın gereğidir.

Bu nedenle sessiz çoğunluk sessizli- ğini bozup olayda taraf olmalıdır. Bu- nun yolu eğitimci-veli ve öğrencilerin sürece örgütleriyle müdahale etmele- rinden geçer.

Eğitim emekçilerinin örgütü Eğitim

Sen diyor ki:

* İki yılı okul öncesi, sekiz yılı temel eğitim ve bir yılı yönlendirme olmak üzere zorunlu temel eğitim 11 yıl olma- lıdır.

* Yasaların ve Anayasa'nın da gereği temel eğitim parasız olmalı, okullarda- ki her türlü para toplamaya (kayıt-kar- ne-spor, katkı payı vb.) son verilmelidir.

* Din dersleri zorunlu olmaktan çı- karılmalıdır.

* Bütçeden eğitime ayrılan pay bu- günkü üç katına çıkarılmalıdır.

* Eğitimin planlanmasından deneti- mine kadar tüm aşamalarında eğitim- ci-veli-öğrenci örgütlerinin katılımı sağlanmalıdır.

* Devlet din eğitimine harcama yap- mamalı, tüm inançlara aynı uzaklıkta durmalı, din eğitimi sivil örgüt ve kişi- lere bırakılmalıdır.

* Tek başına eğitimdeki düzenleme- ler yetmez, ülkenin demokratikleşmesi için, tüm anti demokratik yasalar kaldi- rilmalı, Anayasa emekçilerin de taraf olduğu bir ortamda yeniden hazırlan- malıdır.

Yaşasın bilimsel, demokratik, laik, parasız, anadilinde, kesintisiz, zorunlu eğitim mücadelemiz!

EĞİTİM SEN-Merkez
Yönetim Kurulu

8 YILLIK EĞİTİM YETMEZ!

Tatarsız ve sahte laik burjuva yöne- ticilerinin, bugünlerde, üzerinde gürül- tü kopartmaya çalıştıkları "8 Yıllık Ke- sintisiz Eğitim" yasa tasarısı, ülkemiz işçi ve emekçi (öğrenci) çocukları için bir çözüm oluşturmuyor. Giderek daha çok paralı hale getirilen eğitim, uygulan- eğitimin bilim dışı, yer yer gerici içeriği ve "8 yıllı" sınırlı bırakılması, eğitim hakkının gaspedilmesinin öteki adıdır. Bu uyarılar ışığında, İlerici Gençler Derneği kurucularının yayınladıkları "İlerici Gençliğin Sesi" yayın on- ganının konuyla ilgili Bültenini yayınlı- yoruz.

Yıllardır yaşanan ekonomik krizin üstüne gelen siyasal kriz ortamında ar- tık eskisi gibi yaşamak istemeyen işçi- emekçi halk yığınlarının tepkilerinde görülen bir yükselmenin ortaya çıkma- sı, nesnel bir durumun, Devrimci Du- rumun varlığını gösteriyor. Hızla yol ayırımına, Devrim-Karşı Devrim kavşa- ğına ilerleyen ülkemizde Karşı-Devrim olası 3 yoldan gelebilir:

- 1) İslamcı-Siyasal Hareket (Şeriat) eliyle,
 - 2) Ordu eliyle,
 - 3) Sivil-Faşist Parti (MHP) eliyle.
- Türkiye'de, egemen sınıf burjuvazi-

nin yaşadığı siyasal kriz giderek tırma- nıyor. Ortak hareket etme yeteneğini yitiren burjuvazinin çeşitli kesimleri arasındaki çelişki gittikçe derinleşiyor. Burjuvazi yönetemiyor. Bunun en çarpıcı örneklerinden birisi de, Milli Gü- venlik Kurulu (MGK)'nın 28 Şubat top- lantısında aldığı "8 yıllık kesintisiz eği- tim" kararına, (eski) hükümetin RP ka- nadından gelen tepkilerdir ve bu 8 yıllık kesintisiz eğitim ile İmam-Hatip Lisele- rinin orta kısımlarının kapanacağını gören şeriatçı parti (RP), kendisinin mi- litan deposu (liberallerin deyişiyle, arka bahçesi) olarak gördüğü bu okulların kapatılmasına izin vermeyeceğini söy-

lüyor.

Bu olanların altında asıl yatan şeyi şöyle izah edelim:

İslamcı siyasal Hareketin iktidarı, Türkiye Kapitalizminin uzun erimli çı- karlarıyla ters düşmektedir. Bir kez, Dünya ile entegrasyon yolunda, şeriat bir engeldir. Ayrıca geniş halk yığınla- rından soyutlanmasını getirecektir. Muhalefette giderek güçlenen Refah Partisi'ni iktidara alıp, orada yıprata- rak, sahte "Laiklik" söylemleriyle, Ordu eliyle gelebilecek bir faşizmin taban desteği yaratılmaya çalışılıyor. Buna karşı uyanık olmalıyız.

Türkiye laik bir ülke değildir. Laik-

lik, dinin devletten ve eğitimden ayrıl- ması ve dinin tamamen özel bir mesele olmasıdır. Devlet, trilyonlarla ölçülen bütçeye sahip Diyanet İşleri Başkanlığı ile, resmi, gayri-resmi binlerce Kuran Kursu, İmam Hatip Liseleri, zorunlu din dersleri ile Anayasasından pratik uygulamalarına kadar, laiklikten çok uzaktır.

Aydınlığın, bilimin düşmanı karan- lık şeriat ile elbette mücadele edilecek- tir. Ama bu mücadeleyi emekçi halk yığınları verecektir. Yoksa 3 kez darbe ile iktidara gelen Ordu eliyle değil.

Bu rezil düzende iş gücünü satarak geçinen işçi ve emekçi çocuklarına eğitim hakkı tanınmıyor. Zengin çocukları özel okullarda, özel öğret- menlerle eğitim görürken, yoksullar, çocuklarına defter-kitap almakta zor- lanıyor. Ne şeriat, ne ordu halkımızın umudu değildir. Herkese eşit-parasız- bilimsel bir eğitim, ancak işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın bir- leşik, örgütlü, dışı dış mücadelesi ile, halkın iktidara gelmesi ile kazanılacak- tır.

Yolumuz İşçi Sınıfının Devrim Yoludur

İLERİ GENÇLİĞİN SESİ

GERİCİLİĞE KARŞI GÜÇBİRLİĞİ

2 Temmuz'da "Gericiğe Karşı Güçbirliği" adı altında bir dizi etkinlik yapıldı. İzmit'te Sanat Sokağı'nda yapılan etkinliği Kervan, Kurtuluş, Atılım, Partizan Sesi, Alinteri ve SİP (sonradan çekildi) okurları birlikte düzenlediler.

Canlı bir şekilde başlayan etkinlikte Sivas Katliamı ve Sivas Şehitleri'yle ilgili fotoğraflar sergilendi. Kitap sergilerinin de açıldığı etkinlikte Sivas Katliamı kınandı.

Aynı günün akşamı da Sanat Sokağı'ndaki etkinlik sürdü. 2 Temmuz'la ilgili konuşma yapıldı. Okunan şiirlerden sonra, Yapı Sanat müzik gurubu bir dinleti verdi. Türküler söylendi, halaylar çekildi. Çok sayıda kişinin izlediği Sivas Katliamı ve dinci gericiği (şeriat) kınama, Sivas Şehitleri'ni bu anma etkinliği oldukça coşku yarattı.

Yine bu çerçevede 3 Temmuz'da yapılması öngörülen panel, CHP'nin dayatmacı tavrı nedeniyle yapılmadı. Panel salonunu temin eden CHP'nin, kendi partisinin tercihi dışında panelist çıkarılmaması dayatması diğer katılım-

cılar tarafından onay bulmayınca, panel yapılamadı. Kamuoyunda ve basında bu tür etkinliklerin devrimci harekete ve basına malolmasını h a z m e d e m e y e n CHP'nin tutarsız ve dayatmacı tutumu nedeniyle panel iptal edildi.

Daha sonra, yukarıda imzaları olan basın, bu durumu protesto eden bir basın açıklaması yaptı.

Devrimci basın ve devrimci hareket şeriata karşı, gerçek ve tam laiklik mücadelesinin savunucusu olmuştur ve olacaktır da. Devrimci hareket, Susur-

luk vb. her türlü çeteleşen yapılanmalara karşı mücadeleyi elden bırakmayacaktır ve ezilen halkların yanında olacaktır. Ezilen, sömürülen işçi ve emekçi yığınların demokratik ve siyasi taleplerinin kararlı savunucuları ve yol göstericileri olacaklardır.

Devrimci hareket bu mücadele süreciyle birlikte, aynı zamanda her türlü oportünizme ve sosyal demokrat reformist eylem kırılgılığına karşı mücadeleyi de elden bırakmayacaktır.

Sivas'ın Hesabını Soracağız!
Sivas Şehitleri Onurumuzdur!
Susmu Sustukça Sıra Sana Gelecek!
Yaşasın Devrimci Dayanışma!

Kervan/İZMİT Temsilciliği

NAZIM KAVGAMIZDA YAŞIYOR

NAZIM Yoldaş İzmit'te coşkulu bir geziyle anıldı.

Nazım Hikmet'i Anma gezisi 1 Haziran 1997 Pazar günü İzmit'te yapıldı. Gezi alanına vardıktan sonra, pankartımızı astık, hazırlıklarımızı yaptık. Öğleye doğru, saygı duruşuyla başlayan Anmamız, Nazım hakkındaki konuşmanın yapılmasıyla sürdü. Şiirlerimiz ve marşlarımızla renklen anma, halaylarla devam etti. Daha sonra bilgi yarışması yapıldı. (Grup Partizan birinciliği aldı.) Coşkulu geçen gezimiz, yine halaylar ve türkülerle sona erdi. Anma coşkumuz halen devam etmekte.

Kervan/İZMİT Temsilciliği

Nazım'la ilgili yapılan konuşma

3 Haziran 1997, Türkiye işçi sınıfının şairi Nazım Hikmet'in 34. ölüm yıldönümüdür.

Nazım, Türkiye burjuvazisinin komünistlere uyguladığı baskı ve terörü, çileyi fazlasıyla yaşamış, yıllarını Türkiye'nin zindanlarında geçirmiş soluklu bir yığittir.

Nazım TKP'liydi. Partinin Merkez Komitesinde görev yapmış, bir dönem de genel sekreteri olmuştu. Partisine duyduğu sevgi ve bağlılığı şudizeler ne güzel anlatır:

Türkiye Komünist Partisi
TKP'em benim

seni düşünüyorum
sen dünümüz, bugünümüz,
yarınımızsin
en büyük ustalığımız,
en ince hünerimizsin
sen aklımız, yüreğimiz
ve yumruğumuzsun
(...)
ömrümde yalnız seninle
ve senin safında olmakla
övündüm.

Nazım'ın, en büyük yapıtlarını, burjuvazinin onu çökertmek amacıyla attığı hapisanelerde yazmış olması, ondaki zenginliğin ufak bir kanıtıdır. Umudun düşmanı olan burjuvazinin Nazım'a yaptığı haksızlıklar hapisle sınırlı kalmadı. Yurtdışına gidince Nazım'ı yayınlayan ya da adından söz

edenlere cezalar yağdırıldı. Ama, devletin tüm olanaklarını kullanarak yaptığı propagandaya rağmen, Türkiye halkını "Nazım'ın vatan haini olduğu"na yine de inandıramadılar.

Bu sefer de, hakkında çeşitli iyilikler (!) düşünüldü. Bazı sözde "dostları" mezarını getirme kampanyası açtılar. Bazıları "vatandaşlık hakkı" için çırpındı, burjuvaziyle ciddi ciddi pazarlığa girdi.

Biz güldük bu işlere, Nazım yoldaşın da güldüğünü görür gibi olduk.

Nazım Hikmet bugün burjuvazinin sınıflandırmasında TC. vatandaşı değildir. Evet, ama Nazım'ı işçi sınıfından, Nazım'ı halkından kim koparabilmiş ki?

Nazım Türkiye işçi sınıfınınındır. "İyi bir sanatkarım ve bunu her şeyden ön-

ce ideolojime borçluyum" diyen komünist sanatçı Nazım Hikmet Türkiye'den, Anadolu insanından yola çıkarak, tüm insanlığı kucaklayabilmiş bir enternasyonalisttir.

Sevgili Nazım, TeKaPen, komünizm bayrağını ellerinde yarınlara taşıyacak yoldaşların seni saygıyla anıyor, sevgiyle içimizde yaşıyoruz. Ne mutlu sana ki, Anadolu halkının sana gün be gün büyüyen ilgisine mazhar oluyorsun. Seninle gurur duyuyoruz yoldaşım.

Nazım yaşıamdır.

Nazım kavgadır.

Nazım işçidir, halktır

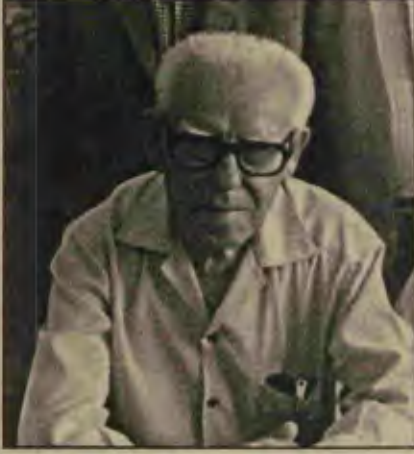
Nazım TKP'dir.

HÜSAM YOLDAŞ...

Türkiye Komünist Partisi ve işçi sınıfının neferi Hüsamettin Dinç yoldaş yaşama veda etti.

1940'larda genç devrimci bir işçi neferi olarak sınıf içinde çalışmaya başlayan Hüsamettin Dinç, 6 Mart'ta (1997) kalp yetmezliği ve yüksek şeker hastalığı sonucu yaşama veda etti. Hüsam Yoldaş, direnç yüklü komünist bir neferdi.

Önce Fesane işçisi, daha sonra kalıpcı ustası olarak çalışan Dinç, 1948'de Maden-İş'in kurucuları arasında yer aldı. Bir parti neferi ve öncü işçi olan Dinç, (TKP'nin) 1951 Tutuklamaların-

da 2 yıl hapis kaldı. TKP'nin tekrar toparlanmasında görev aldı, ve DİSK'in kuruluşunda da emeği geçti.

Emektar komünist Hüsam yoldaş oğulları, eski komünist Ş. Bakırsan ve Yoldaş Ali Eriş elleri ile ebedi yerine koyup, diğer katılan dostlarıyla birlikte üzerini toprakladılar. Ayrıca onun son yolculuğuna gelenler arasında sanatçı, şair, yazar ve sendikacı dostları da vardı.

Dinç yoldaşın ardıcıl yürüttüğü kavgası bizlere ışık tutuyor.

Ali Eriş

Politik Nükte

Mussolini, savaş raporlarını, renkten renge girerek okuyordu. Birara başını kaldırdığında, gözü, duvarda asılı duran kendi portresine ilişti. Gözünü kırparak sordu;

*"Bu gidişle halin ne olacak?"
Duvar'da asılı duran fotoğraf cevap verdi;
"Ne olacak, beni indirip seni asacaklar!"*

Evet, bu eli kanlı, gözü dönmüş katil-faşist diktatör kendi halkının kanını döktü. Sonunda, halkı onu ayaklarından asarak, bir köpek leşi gibi yerlerde sürükledi.

Evet canlar, mazlumun ahı-vahı hiçbir zaman yerde kalmamalıdır ve kalmaz da!

Yaşlı komünist-Ali Eriş

VER KENDİNİ İHTİLÂLE!

*Orak-çekeç önde mavzer omuzda
Kellemiz bir bomba gibi koltuğumuzda
Bizi ne sıcak bir yatak
Ne ihtiyar bir ananın ağlayan dili
Ne bir sevgili bekliyor
Ne de dizlerimizin dibinde
Yumuk elli bir çocuk emekliyor
Göğsümüzde kaşeli partizanız
Dizi dizi fişekler
Belki yarın
Belki de sonunda uzun yılların
Kavga meydanlarında kurşun bekler*

*Peşimizden ayrıldı diye bizden ne istiyor
Ne bir ananın dili ne de bir sevgili
Yalnız dağlar ağlar aldırma bu hale
Ver kendini ihtilâle
Bizim şarkımız bu
Herkes şarkı söyler ama
Bizim herkesten farkımız bu
Sahibi olacağız yarın
Fabrikaların ve tarlaların
Durma kuşan koş koşalım ileri
İşçi köylü kitleleri
Kurtuluşumuz komünizmin neferleri*

Ali Eriş

EMEKTAR-YAŞLI KOMÜNİST YOLDAŞLAR...

Belirli dönemler ve olaylar önder kişilikler ile sembolize olmuş ve simgeleşmiştir. Ancak Türkiye komünist hareketinin tarihinin gerçek yaratıcıları alt kademedeki yönetici ve kadroları ile binlerce işçi, emekçi, aydın militan, binlerce isimsiz kahramandır. Bu isimsiz kahramanlar zor zamanlarda komünist hareketin bayrağını taşımış, ideallerimizin ve mücadelemizin sürekliliğinin, kuşaktan kuşağa aktarılmasını sağlamışlardır: en zor koşullarda ve illegal koşullarda...

Bir avuç insanın mücadeleyi etmek, yürek ister, yiğitlik ister, sarsılmaz inanç ve davaya adanmışlık ister. O zamanlarda, illegal koşullarda mücadele etmenin yolu çetindir... Hapishanelerden, sürgünlerden geçer. Devrimci onuru temiz ve başı dik tutarak sürdürmek her babayiğidin harcı değildir. Hareketimizin bağrından böyle dirençli ve yiğit yoldaşlar çıkabilmiştir. Bu yiğit ve yürekli kahramanların çoğu ölümler ve hareketimizin tarihine gö-

müldüler. Onlar artık, tarihimizde, ideallerimizde ve mücadelemizde yaşıyorlar.

Henüz hayatta olan ve tarihimizi emekleriyle yaratmış yaşlı-emektar komünist yoldaşlarımızın çoğu ile biraradayız. Türkiye komünist hareketinin doğuşu, kuruluşu ve birleşme sürecinde, yaşamlarını boydan boya komünizm ideallerine adanmış, yarım yüzyılı aşan bir sürede bu uğurda eylemlerde bulunmuş, defalarca hapiste-sürgünde yaşamlarına rağmen kavgayı bırakmamış, başı dik, her hal ve şartta inancını ve eylemli mücadelesini sürdürmüş komünist yoldaşlarımızla birlikte olmaktan gurur ve onur duyuyoruz. Onlar, uzun soluklu ve ödünsüz mücadele süreçleriyle genç kuşaklar için örnek esin ve övünç kaynağıdır. Türkiye komünist hareketinin tarihi bizimdir, hepimizindir.

Bir Yaşlı Komünist

CEZAEVLERİNDE ANTİ DEMOKRATİK UYGULAMALARA SON!

Metris Cezaevi'nde 5 kişinin ölümü ile sonuçlanan olaylar ve Adalet Bakanlığının başlattığı hücre sistemi çalışmaları cezaevlerindeki sorunları çözüme kavuşturmanın ötesinde, önümüzdeki süreçte yeni sorunları da beraberinde getireceği kaygısını taşımaktayız.

Geçen yıl tututlu ve mahkûmların en temel insani hakları için başlattıkları ölüm oruçlarında 12 kişinin ölmesi ve Diyarbakır cezaevinde 10 tutuklunun dövülerek öldürülmesi kamuoyunda derin yaralar açmıştı.

İktidarın cezaevlerindeki insanları

düşman görme yerine, demokratik, insan haklarını gözetken politikalar üretmesi zihniyeti taşımalıdır.

Biz kamu çalışanları sendikaları olarak adli-siyasi tutuklu mahkûm ayrımı yapılmadan, bütün tutukluların, başta sağlık ve yeterli beslenme olmak üzere insani ve demokratik haklarının korunması ve hücre sistemi dahil olmak üzere tutukluların haklarına yönelik bütün anti demokratik uygulamalara son verilmesini istiyoruz.

KAMU EMEKÇİLERİ SENDİKALARI
İSTANBUL ŞUBELER PLATFORMU

İNANILMAZ KÜBA!

R. YÜRÜKOĞLU

R. YÜRÜKOĞLU'nun, Şubat '97'de KÜBA'ya yaptığı geziden edindiği bazı izlenim ve değerlendirmeleri içeren yazasını yayınlıyoruz.

Zaman göreceli bir kavramdır. Bir saat hep aynı saat değildir. Rutin giden bir üç ayın nasıl geçtiğini anlayamazsın. Ama bir yere 8 günlüğüne gidersin, o üç aydan daha uzun yaşamışsın gibi gelir. Devrimci durumda on yıllar, yirmi yılların iki güne sıkışması gibi. Küba'da geçirdiğimiz 8 gün de öyle oldu, bir ufak yazıya sığmaz.

Yalnız şunu söyleyeyim: Kendimi kandırdığım yaşları çoktan geride bıraktım ve de görmediğim sosyalist ülke çok azdır. Kimisinde yıllarca, kimisinde aylarca yaşadım, kimisine de onlarca kez gittim geldim. Bu kadar etkilendiğim bir ülke olmadı.

Bir teori, hangi ülkeye giderse o ülkenin kimliğini alır. Aynı Marksist teori, Avrupa'da neredeyse sosyal demokrat ama son derece demokratik bir çizgi haline geliyor. Doğu Avrupa'da ve Asya'da son derece totaliter, diktatör, hatta Uzak Doğu'da bir çeşit dinsel yapı kazanıyor. Küba nasıl bir ülke. Bir kez, inanılmaz derece güzel bir müzikleri var. Sonra, deniziyle, kumuyla, palmiye ve hindistan cevizi ağaçlarıyla muhteşem bir güzellik. Ve sıcak bir iklim. Şimdi böyle bir ülkede, aynı teorisinin, o iyi tanıdığımız baskıcı, totaliter devlet düzeyine araç olmasının olanağı yoktur. Dolayısıyla, en sonda söylemem gereken şeyi başta söyleyeyim: Küba halkı mutlu. Baskı yok, devlet halkın tepesinde değil!

Türkiye'de Yunan bayrağını gömlek yapıp dolaşabilir misin? Küba'da kimisi Amerikan bayrağını gömlek yapmış dolaşıyor, kimse karışmıyor. Akşamları evlerinin önünde oturuyorlar. Çok insan bir müzik aleti alıyor, o yandan komünist parçalar, bu yandan başka bir müzik geliyor, hiç farketmiyor. Televizyonu açıyorsun, Küba haberleri, Küba filmleri. Bunlar, sosyalist ülkelerde yaşayan insanlar için olacak şeyler değil.

Küba halkı büyük çoğunluğuyla gerçekten sistemin ardında duruyor. Bunun önemli bir nedeni, ikinci, üçüncü kuşağın da dünyanın başka yerlerinde, Vietnam'da, Angola'da, Mozambik'te, Etyopya'da, Granada'da devrim mücadelesine yüzbinlerle katılmış olmasıdır.

O zaman başka oluyor. Öteki sosyalist ülkelerde ikinci kuşak ne polis

bilmiş, ne ev kirası, ne grev bilmiş, yalnızca kendi devletin baskısını bilmiş. Nasıl olacak da o devrimi savunacak? Küba'da Fidel'in bir tane resmini ya da heykelini göremiyorsun, hep devrim için ölmüş kahramanların resimleri. Brejnev'in resimleri her yandan sarkardı. Yaşarken adamın heykeli dikilir mi? Bu kültür farkından ileri geliyor. Onlar, gerçekten tarihin girmediği yerlerde kurulmuş tırnak içindeki sosyalist ülkelerdi. Bu da Amerika'nın dibi, Karayipler. Yine diyorum, teori, uygulandığı ülkenin renklerini alıyor.

ABD ambargosu bellerini büküyor. Havana'da otobüs işletmesinin yakuttan tasarruf yapması gerekiyor. Ne yapmışlar, büyük kamyonların önüne getirmişler, iki otobüs kasası yapmışlar, arasını da yine bir otobüse yakın büyüklükte, ama daha alçak bir parçayla kapatmışlar, kamyonu takmışlar. Yani üç otobüs uzunluğunda ve deve hörgücü görünümünde bir şey. Hava da sıcak. Halk bu otobüse deve adını takmış. "Bizim deve geldi" esprisi yayılmış. Halk otobüse deve demeye başlayınca, hemen yetkililer de otobüslere deve adını takıyorlar. Her otobüse de bir deve resmi çiziyorlar. Bu çok şey anlatıyor. Bu tutum alınmasa, belki sistemi kötülemeye giden bir alay çizgisi gelişecek. Sovyetlerde böyle şeyler çok oldu. Tam tersine sistem espriyi sahipleniyor. Öyle olunca, devletle halkın duyguları bütünleşiyor.

Ada, mamur bir ada. Şu ambargo olmasa. Şimdi ABD, Helms Burton yasası diye birşey çıkardı: Ülkeden kaçmışların evleri var, boş duruyor. O binaları Küba'da iş yapmaya gelen şirketlere kiralyorlar. Yeni yasaya göre, Amerikan vatandaşı olan birisinin evini herhangi bir firma kiralıyorsa, o firmaya karşı, ya Amerikan mahkemelerinde, ya da o firmanın ülkesindeki mahkemelerde Amerika devleti dava açacak. Tam bir zorbalık.

Kaçma işi de çok ilginç. Yarısı ölecek, yarısı kalarak. Berlin duvarını aşar gibi kaçılmıyor. İsteyen serbestçe gidiyor. Bu da bir şey gösteriyor. Devrimin halka güvendiğini gösteriyor. İsteyen gider diyor. Hayır gidemezsin, gideni vururum demiyor.

Sovyetler Birliği çöktükten sonra, dolarla bire bir durumda olan Peso

çöküyor. Korkunç bir sıkıntı yaşanıyor. 320 Peso 1 dolar etmeye başlıyor. Bu, durup dururken dışarıdan aldığı malların 320 misli pahalılaşması demek. Bir malı 1 Pesoya alırken, ertesi günü 320 pesoya alıyor. Ekonominin buna dayanması olanaksız. O zaman derhal doları tüm ekonomi çapında ana para kabul ediyorlar. Büyük bir cesaret işi. Bunu yaptığı zaman, eğer alt yapın yeterince güçlü değilse tüm ekonomiyi 3 gün içinde yıkılır gider. Ne oluyor?

1994'de 150 Peso 1 dolar ediyor.
1995'de 32.1 Peso 1 dolar ediyor.
1996'da 19.2 Peso 1 dolar ediyor.

1997'de 1 doların 7-10 Peso arasında düşmesini bekliyorlar, daha sonra da pariteyi amaçlıyorlar. Bu, ekonominin gücünü gösteriyor. Bunu yapabilecek kapitalist ülke çok az bulunur. Ve yapıyorlar.

1989-93 arası korkunç bir durum var. Her şeyi karneye bağlamışlar. Anlatılır gibi değil. Yaşamın her alanında, en umulmadık konuda bile beklenmedik sorunlarla karşılaşılıyorlar ve ama adım adım dolaşıyorlar. Örneğin dev gibi inekleri var. Daha çok versin diye, Demokratik Alman Cumhuriyeti'nden aldıkları yapaı yemle beslemişler yıllar yılı. Şimdi o yem yok ama hayvanlar ot yemeyi unutmuş. Yavruları da öyle. Her yan çayı, ama inek çayı yiyemiyor. Oysa doğumdan 9 yaşına kadar tüm çocuklara süt bedava. Bu 90 yılının sıkıntıları içinde üst sınırı 9'dan 7'ye indirmişler ama yine yapıyorlar, ülkenin tüm süt üretimi çocuklara gidiyor.

Üretkenlik 1995'de % 2.7, 1996'da % 8.5 artıyor. Ama çok bilinçli bir şekilde ücretleri üretkenliğin altında yükseltiyorlar. Her taraftan kurtarıp ekonomiyi düzeltmeye çalışıyorlar. 1994'le birlikte eğri yükselmeye başlıyor. Zaten Pesonun iki-üç yıl içinde bu kadar güçlenebilmesi de gösteriyor. Bizim kaç liramız bir dolar? 155.000 liramız bir dolar!

Ekonominin büyüme hızına bakarsanız tarım, balıkçılık ve avlanma 1995'de % 4.2 büyüyor, 1996'da % 17.3 büyüyor.

Yapım endüstrisi 95'de % 6.4 artıyor, 96'da % 7.8 artıyor. Fakat yapım

endüstrisinde halâ kriz sürüyor. İnşaat 95'de % 7.3, 96'da % 30.8 artıyor, büyük patlama var. Turizm, başı çeken sektör, en büyük geliri getiren sektör değil, halâ üçüncü ama büyüme hızıyla başı çeken sektör. 1995'de %20 artıyor, 96'da % 30 artıyor, 97'de % 50 artacak. 1996'da 1 milyon trist geliyor.

Yatırımlar 1995'de % 4.2, 1996'da % 54 artıyor. İhracat 1995'de % 20 artıyor, 96'da % 33 artıyor. Ambargoya rağmen.

İşsizlik oranı, 1996'da % 6-7 arasında oynamış. Sosyalist ülkede işsizlik olmaz derler değil mi? Vardı. Hem de nasıl vardı, gizliyorlardı. Küba ise açık konuşuyor. O nedenle de rahat, halktan birşey gizlemeye gerek yok.

1997 için öngördükleri, balıkçılıkta % 12, nikelde % 20 artış, çelikte % 50'den fazla artış. Yani 1997'de endüstriye yüklenmeye çalışıyorlar. Çimentoda % 15, tekstilde % 130, ulaşımda % 6 artış öngörüyorlar.

Özellikle 1995-96'da hızlanan kalkınma, şu son derece engelleyici 3 koşul altında gerçekleşiyor. Bir ke-re, yeni Helms Burton yasası ile ambargo müthiş şiddetlendirilmiştir. Ambargo öncesinde 376 yabancı şirket iş yapmak için baş vurmuş ama yasadan sonra, yasaya rağmen Küba'ya gelen şirket sayısı yalnızca 11.

Küba'da halâ birinci büyük sektör, şeker kamışı. İkinci büyük sektör, bu yeni kalkınma döneminde hızla yükseltilecek balıkçılık. Deniz ürünlerinin büyük çoğunluğunu Fransa'ya gönderiyorlar. Turizm üçüncü geliyor ama yükseliş hızı % 50.

Küba'nın gerçekten göz kamaştırıcı bir yönü var. Sağlık Sistemi. Pek çok Avrupa ülkesinden çok ileride. Çok gurur verici. Hiç bir alanda uzman açıkları yok. Lise sona kadar eğitim zorunlu. Toplumun yansından çoğu da üniversite mezunu. Ama gereklere ihtiyaç müthiş. Böyle bir durumda bir sağlık servisi ki, (zaten hiç bir zaman kısıntı yapmıyorlar, en derin kriz döneminde bile oraya yatırımı kısmamışlar) teknolojiyi birinci sınıf. 300.000 doktor var. Şimdi sağlık hizmetlerini ikinci, üçüncü büyük gelir kalemi yapmaya

çalışıyorlar. Ama kapitalist ülkeler çeşitli yasalarla engelliyorlar. Çünkü baş etmeleri pek kolay değil. Vietnam'da, Grenada'da, Afrika ülkelerinde yıllar yılı Küba'lı doktorların çalışmasıyla, hiç bir ülkede bilinmeyen hem doğal ilaçlar, hem çeşitli aşılar geliştirmişler.

Dediğim gibi, 1988-93 arası inanılmaz zorluklar yaşamışlar. Savaş yıllarından beter. Ama büyük bir yaraticılıkla sorunların üstüne gidiyorlar. Yazımın başında söylediğimi bir daha yineliyeceğim. Küba halkı rahat ve neşeli, toplumda demokratik bir ortam var, özgürlük havası var. Eski sosyalist ülkelerde, "parti senin için düşünür" yaklaşımı vardı. Kafka'nın romalarında gibi bir hava vardı. Küba'da yok öyle bir şey. Beş yıllık planların hazırlanışı bile çok farklı. Plancılar ve parlamento yalnızca eğitim planlıyor, önümüzdeki 5 yıl içinde şu sektörlere ağırlık vermek iyidir diyor. Gerisi tamamen işyerlerinde tartışılarak belirleniyor.

Küba'nın niyeti sosyalisttir. Bayrağı sosyalisttir. Gitmekte olduğu yön sosyalizmdir. Son derece de doğru şeyler yapıyorlar.

Öteki sosyalist ülkelerin büyük yanı sıra, sosyalizmin gerektirdiği teknik düzeye ulaşmadan, sosyalist üretim ilişkilerini getirmeleri idi. Zayıf Halka kitabından hatırlarsanız, bir çadır kurdular, içi boş. Ve sandılar ki, sosyalist üretim ilişkilerini getirerek, üretken güçlerin gelişmesini hızlandırabilirler. Tam tersi oldu, üretken güçlerin gelişmesi engellendi. Onun için sosyalizme hazır olmayan ülkelerde devrim yapıldıktan sonra sosyalizmi kurduk dememek gerekir. Çünkü mekanik enerji temelinde, makina temelinde sosyalizm kurulmaz. Tarihte her üretim biçimi ayrı bir enerji biçimi ile belirlenmiştir. Elektronik ve robotik, sosyalizm ancak kurulabileceği teknolojik düzeydir. Bu düzey gelmeden sosyalizmi kuramazsın. Yapman gereken, ekonomiyi hızla geliştirmek, insanları rahat bırakmak, amacını düzgün söylemek. Küba bunu yapıyor.

Üretken güçlerin gelişme düzeyi sosyalizme hazır olmayan ülkeler için NEP programı zorunludur. Küçük girişime izin vermek gerekir. Nasıl devletleştirirsin adamın tavuğunu? Büyük tavuk fabrikaları olursa, ülke çapında üretim yaparsa devletleştirebilirsin. Adamın bir atını, iki koşumunu nasıl devletleştirebilirsin? Sovyetler Birliği'nde öyle yaptılar. Küba bunu yapmıyor. Devlet yapabildiğini yapıyor ve yüksek teknoloji ile yapmaya çalışıyor. Yapmadığını da, yap, sen istediğini yap diyor.

Küba insanlığın tanıdığı en güçlü ülkenin, ABD'nin, hastalık düzeyindeki düşmanlığı altında, sosyalizm bayrağını, tüm dünyanın ilerici insanlığı adına, onurla taşıyor.●

Yaşasın Küba'nın kahraman halkı!

30. ÖLÜM YILDÖNÜMÜNDE CHE GUEVERA'YI ANMA ETKİNLİKLERİ SÜRÜYOR

Brezilyalı iş adamı ve film prodüktörü Ney Sroulevich, kumandan Ernesto Che Guevara'nın 30. ölüm yıl dönümünü anma törenlerinde yapılacak bir dizi etkinliklerin yönetilmesine katkıda bulunacak. Bu bağlamda, Latin Amerikalı öğrencilerin bulunduğu Brezilyalılar Merkezinde (CBNL), Che'nin yaptıkları ve yaşamını konu alan filmlerin, belgesellerin sinemalarda gösterilmesi organize edilecek. Ağustos ayında yapılacak Gramado Film Festivalinde yer alacak ilk gösterimden sonra bu diziler, özel bir tanıtma Banco Kültür Merkezinde sürekli gösterime sunulacak. Başlıca film ve belgeseller şunlardır:

Şili'li film yapımcısı Pedro Chaskol tarafından hazırlanan "Bir Fotoğrafın Dünya Gezisi (Una Foto Recorre el Mundo)", Fernando Birri ve Santiago Alvarez'in birlikte yapmış olduğu "Oğlum Che (Mihijo el Che)" ve yine Santiago Alvarez'le Sergio Giral ve Bernate Hernandez üçlünün hazırladığı "Kısa Belgesel"...

Bu arada takvim koleksiyonları, ajandalar, anahtarlıklar, posterler ve Che'nin fotoğraflarından oluşan bir

kitap satışa sunulacak. Bu kitapta, dünyanın her tarafında çok iyi tanınan Alberto Kardo'nun Che posteriyle birlikte, devrim kahramanlarının yaşamındaki önemli anılarını içeren Kardo ve diğer fotoğrafların çektikleri fotoğraflar yer alacak. Ayrıca bu bölüm için Velas Plak Şirketi özel bir CD hazırlıyor. Prodüktör Sroulevich'e göre, daha iki CD hazırlanabilecek kadar malzeme bulunmaktadır.

Kitaplara gelince: Casa Joge Yayınevi "Fidel Castro'nun Che ile ilgili

Anıları" kitabını ilk olarak yayınlayacak. Aynı zamanda Record Books, "Che Guevara'nın Günlüğü" adlı kitabını, 12 sayfalık bir ekle yeni baskısını yapmayı planlıyor.

Bu arada Paris'te, içinde Che'ye adanmış ve ona atfedilen İspanyolca parçaların yer aldığı bir CD yayınlandı. "1967-1997 Che Vive" adıyla çıkarılan CD'de 16 şarkı ve sözleri bulunmakta. Uzun ve sabırlı bir çalışmadan sonra müzisyen Egon Kragel, Fransa'da bilinmeyen pek çok parçanın orijinal kayıtlarını bulmayı başardı. Latin Amerika'lı ünlü şarkıların yer aldığı CD'deki isimler şunlar: Arjantinli Atualpa Yapanqui, Şilili Viktor Jara, Angel Para ve Patcicio Manns, •Venezuelalı Soledad Bravo, Uruguaylı Daniel Viglietti ve Kübalı Carlos Pueblo. Şarkıların 4 tanesini, "Hasta Si Empte (See You Forever) marşı dahil, Kübalı C. Pueblo söyledi. Lost Call Şirketi tarafından çıkarılacak olan bu CD'de ayrıca Che'nin konuşmalarından bir bölüm de bulunuyor.

(Küba'da yayınlanan İngilizce GRAMMA Dergisinden çeviren NIL AKIN)

BİR DEVRİMCİ İÇİN AĞIRSEMAİ

-Ya da ağır bir türkü o bir militandı çünkü-

(Dr. Nejat
YAZICIOĞLU'na)

Merhaba Nejat abi
O yüreği en geniş
En bereketli ova
Merhaba devrimci
Merhabalar sana

Sonbaharın demirbaşısıdır
hüzün

Benim demirbaşım acı
Sen aldırma

Gülerdin

Uçsuz bucaksız bozkırlarda
Yeşeren buğday tarlasıydı
yüzün

Merhaba Nejat abi
Ne çok bereketliydi gülüşün

Tutuklandın
Zindanlardan İşkencelerden
geçtin

Çektiklerini anlatmaz
Gülerdin

Hedefini şaşmaz
Tüfek gibi patlardı sesin

Aşksız geçen ilk gençliğim gibi
Dehşetli kurak gitti bütün yaz
Güz yağmurlarını beklerken
Ansızın bastıran sonsuz kış
Gülüşünü buza kesmiş
Gözlerimi allak bullak etmişti

Şimdi sen bilemezsin artık
Çiçeğini don vurmış
Saksı toprağı gibi
Kalakalmıştık.

Gülerdin
Yatağını arayan
Çılgın bir nehirdi sesin
Hiç unutmadığımız
Ey halkımın yiğit oğlu
Adın dilimizde ağır bir türkü
Simsıcak dostluğunu
Ve o bereketli gülüşünü
Hiç unutmayacağız.

Abidin AYDIN

SENDİKA İÇİ DEMOKRASİ VE TABANIN (YÖNETİCİLERİNİ) DENETİMİ ŞART!

Tekel işçisi Haydar KIZILIRMAK ile, Sendikal alan ve Toplu Sözleşme süreciyle ilgili yaptığımız söyleşiyi yayınlıyoruz

Haydar KIZILIRMAK

Kervan- Türk-İş, son dönem yapmış olduğu toplu sözleşmelerde, birlikte hareket edemedi. Sizce bunun sebebi nedir?

H. Kızılırmak- İşçiler olarak çok iyi biliyoruz ki, mevcut Türk-İş'in bugünkü sendikacılık anlayışı, sistemin ve onların hükümetlerinin istediklerini yapmak, peyderpey uygulamak için yoğun politikalar yapmaktadırlar. Özellikle de 1980 sonrası bu anlayışı çok net olarak görüyoruz. 1986 yılında başlayan işçi sınıfının hareketlerinin, 1989 Bahar Eylemleriyle gündeme ne güzel oturduğunu hepimiz iyi hatırlarız.

Daha sonraki yıllarda, sınıfın bütünleşen hareketini oyalamak-bölmek için sarfettikleri taktikleri görmekteyiz. Hele hele bunu Genel Kurullarda daha net görüyoruz.

Özetlersek, tabana dayalı olmayan, tabandan kopuk bu anlayıştan başarı beklemek gaflettir. İç hesaplaşma ve çıkarlar içindir ki, 1987-1997 döneminde Türkiye işçi sınıfı için birlikte hareket etmediler.

Netice olarak;

1. Hükümet-Türk-İş-Kamu-sen'in ortak anlaşmaları,
2. Türk-İş'te iç hesaplaşmalar ve Olağanüstü Genel Kurul hesapları,
3. Sınıfın bütünlüğünü zayıflatmak,
4. Dolaylı olarak ortak çıkarlarını korumak..., bugün bir bütün olarak

sınıfın önünde büyük engel teşkil etmektedir.

Kervan- Dışarıdan gözlemle, Türk-İş bu sözleşme dönemine, yenilgiyi kabul eden sporcu havasıyla girdi. Adeta, baştan yenilgiyi kabul eden bir ruh hali vardı. Bunun sebebi nedir?

H. Kızılırmak- Türk-İş yenilgiyi 1995-1997 dönem sözleşmelerinden itibaren kabul etmişti. Çünkü, kişisel menfaatler, iç hesaplaşmalar işçi sınıfının çıkarlarının önünde tutulmuştu.

Şöyle ki, herhangi bir yöneticiye sorsanız, kendilerine göre günah keçisi arar durumda. Biz biliyoruz ki, bunların hepsi politik taktiklerden ibarettir. Genel Kurul seçimlerine bakarsanız, bu tespitlerin doğruluğunu çok net olarak görürsünüz.

K- Şu ana kadar bazı sendikalar sözleşmeyi imzalamadı. Sizce sebepleri nelerdir?

H. Kızılırmak- Çok net olarak söyleyeyim ki, Türk-İş yönetiminin şu an içinde bulunduğu durum aynen parlamentonun çalışmasına benziyor. Gerek imzalayan gerekse imzalamayanlar açısından baktığımda net, doğru herhangi bir olumluluk yok. Nedeni de, birbirlerinin boşluklarını ve yanlışlarını takip etmekle meşgul olmalarıdır.

K- İmzalanan sözleşme ile işçilerin haklarında, eline geçecek çıplak ücrette göze batan ciddi bir artış oldu mu?

H. Kızılırmak- Ülkemizde enflasyon %150 iken, sözleşmelerde alınan %38 artı 15'lerle işçilerin ücretlerinde ne kadar artış olabileceğinin cevabını işçilere, ekonomistlere, siyasilere ve tabandan kopuk, işçilerin sırtından gününü gün eden sendikacılara sormak gerekir. Bunun dışında, izleyebildiğim kadarıyla sadece Hava-İş sendikasının sözleşmesinde artış görülmektedir.

K- İzleyebildiğimiz kadarıyla, sözleşmelerin hazırlanmasında işçilerin aktif katılımını göremiyoruz.

İşçilerin aktif olarak katılmadıkları, karar ve uygulamaya katkı yapmadıkları bir sendikacılığın burjuvaziye karşı başarı şansı var mıdır?

H. Kızılırmak- Sorunun asıl kaynağı da burada. Gerek toplu iş sözleşmeleri döneminde, gerek sınıfı ilgilendiren kararlarda işçilerin aktif katılıp, görüş ve düşünceleri doğrultusunda karar alıp uygulamaya konulduğunu yaşamadım ve görmedim. Aktif oluşunu bırakın, pasif olarak baktığımda, üyesi bulduğum Tek Gıda-İş Sendikası'nın sözleşmeleri halen bitmedi, görüşmeler devam ediyor. Hangi aşamada, ne durumda olduğu konusunda inanın ki tabanına ne bir bilgi, ne de bir döküman verdiler.

Yöneticiler çarpık söylemlerle geçiştirmeye çalışıyorlar. Sorduğunuzda, her yönetici bir üstünü suçlamaktan öteye gitmiyor. Onun içindir ki, tabanının onayını almış, seçilmiş, temsilciler kurulunu toplamış, durumlarını değerlendirmiş, kararlarını işçilerden yana almış sendikalara, yöneticilerine ve bağlı kurumlarına buradan teşekkür ediyorum. Bu demokratik mekanizmayı çalıştırmayanları da bir kez daha kınıyor, yüzlerini tabanlarına doğru çevirmelerini hatırlatmayı kendime görev sayıyorum.

Şunu da belirtiyim ki, kimse maazeret aramasın. Sendikalar yasasında seçim yok diyerek meseleden kaçmasınlar. Şunun cevabını vermelidirler; bu demokratik işlevlerin yaşama geçmesi için ne tür mücadele ettiler? Tabii ki etmediler. Örneklersek, süresiz seçilme, Genel Kurulların 4 yıla çıkarılması için hükümetlerle nasıl güzel güzel anlaşıklarını görmekteyiz.

Ben diyorum ki, işçi sınıfının birliğini, bütünlüğünü oluşturmak ve bu uğurda mücadele etmek onurlu bir yaşamdır. Aksini yapanlar ihanet içinde olurlar.

K- Türk-İş, bölünme girişimleri de dahil, burjuvazinin oyunlarını nasıl etkisiz hale getirebilir? Görüşleriniz nelerdir?

H. Kızılırmak- Şu durumda, işçi

sınıfı hareketinin tıkanmış olan bu sorununda, Türk-İş'in bölünüp-bölünmemesi köhneleşmiş sendikacı görüş ve tutumlarına bağlı. Çünkü bu anlayış, genel kurullarda çeşitli entrikalar yaparak seçilmişlerin anlayışlarındadır. Yani, bunlar bölünmenin sebebi olabilirler.

Ben, Türk-İş'e bağlı Tek gıda-İş sendikasının 22 yıllık üyesiyim. Gördüğüm şu ki, birçoğunda sendikacı demokrasi yok. Tabanın söz ve karar mekanizması yok. İşler bizat keyfi uygulamalarla devam etmektedir. Şunu da önemle belirtmeliyim ki, seçimsiz görev alan işçiler de onlardan daha çok sınıfa ihanet ediyorlar. Yani doğru ve onurlu bir sendikal hareket, tabanın söz ve karar sahibi olduğu kurumlarda başarılı olur.

Özetlersek: sınıfın bütünlüğü ve bölünmelerin olmaması için,

1. Sendika içi demokrasi tam ve eksiksiz olarak işlemeli,

2. Sendika yöneticilerinin keyfi uygulama ve harcamaları kontrol altına alınmalı, genel kurullarda mal beyanları alınıp-izlenmeli,

3. İşçi sınıfına inanmış kadrolar acilen bir Sendikal Platform oluşturmalı ve sınıfın tıkanmış, eksik ve noksanları tespit edilip tabana yayılmalıdır,

4. Bütün bu saydığımız olumsuzlukların yanına olumluluklar da alınarak, yeni, doğru ve gerçek tespitler yapılarak, bir yayınla tabana yayılmalıdır.

Bu görev ve sorumlulukların da hepimizin katkısı ile yaşama geçeceğine inanıyorum.

*** Sendikal Birlik**

*** Sendika İçi Demokrasi**

***Militan Eylem**

KARTAL BELEDİYESİ TEMİZLİK İŞÇİLERİNİN TEMİZLİK HAREKATI

Atılan 13 arkadaşlarının işe geri alınması, günlük ortalama çalışma saatlerinin 12-13 saatin altına düşmediği halde verilen 12.000.000 TL'lik maaşların gerçekçi yaşam düzeyine çıkarılması, insanca ve onurlu yaşamak ve işverenin (RP'li Belediye) sendikalarıyla (Nakliyat-İş) toplu sözleşmeye oturması için, Kartal Belediyesi temizlik işçileri 19.03.1997 tarihinde greve başladılar. Öte yandan, bu tür işçi kıymına karşı bir tavır olarak, 26.03. 1997' sabahı 70 temizlik işçisi iş bırakıp işyerini işgal etti. Garaj kapısını kapatan işçiler çöp kamyonlarının dışarı çıkmasını engellediler. Direnişteki işçilerin aileleri de işçilere tam destek verdiler. Kartal'da bulunan sendika, siyasi parti, belediye işçileri ve Kartal halkı da direnişçi işçileri ziyarette bulundular. Sosyalist basının da direnişteki işçileri yalnız bırakmadı.

Direniş yerinde ateş yakarak ısınmaya çalışan işçiler istem ve kararlılıklarını anlatan belgeler haykırarak, zaman zaman da aralarında yaşanan durumun nedenini ve bu zalim düzeni, şeriatçı Refah Parti'li belediyenin gerçek yüzünü sergileyerek mücadelenin gerekliliğini anlatıyorlardı.

Ancak, sabaha karşı direniş yerine gelen iki otobüs dolusu polis işçilere saldırarak zorla kapıyı açtılar ve bu arada direnişe katılmayıp direksiyon başında bulunan şoförler 6 çöp kamyonunu dışarı çıkarttılar. Polisler ve direnişi kırmaya çalışan şoförlere öfkelenen işçiler, karşı koyarak tepki gösterdiler, sloganlar attılar.

Kararlı olan işçiler sendikalarıyla birlikte hareket etmeyi elden bırakmadılar. Ve daha sonra, sendika avukatı ile işveren vekilleri arasında bir dizi görüşme sürdü. İşveren vekili olan avukat, 09.04.97'deki mahkemede şayet bu

sendika yetkiyi alırsa, sendikayla toplu sözleşme görüşmesine oturabileceklerini söyledi. Görüşmelerin bu aşamaya dönüşmesi bile işçilerin kararlı mücadelelerinin bir sonucuydu.

Eğer, 09.04.97 tarihine kadar işçi çıkarılmaz ve de sendika yetkiyi alıp da toplu sözleşme yaparsa, işte, mücadele asıl o zaman tam kazanılmış olacaktı.

180 işçinin çalıştığı bu işyerinin tüm kontrol bölgesinde belediye ulaşımı, çöp toplama gibi önemli görev alanları bulunmaktaydı.

Kartal Belediyesi'nden malûm ihale(!) ile aldığı nakliye işinin bir kısmını, gene malûm bir ihale ile Milli Gençlik Vakfı'na veren Karturtaş, kendi kadrolarını yerleştirmek ve oradaki sendikalı işçilerin sözleşmelerini feshetmek-sendikalaşmayı kırmak için 13 işçiye işten attı. Ardından, işten attığı işçilere, "eğer isterlerse, yeni bir sözleşmeyle geri ge-

lebilecekleri.." önerisini götürmüştü. İşverenin bundaki niyetini çok iyi anlayan Karturtaş işçileri, onların bu heveslerini gırtlaklarına tıkmak için eylem kararı almışlardı.

Görüştüğümüz yaşlı bir işçinin söylediklerini aynen aktarmak istiyoruz:

"26 yıldır çalışıyorum. Birçok eylemde-grevde bulundum. Direndikçe, kazanıldığını gördüm. Lisede okuyan bir oğlum var. Ona para veremediğim için başımı önüme eğiyorum. Çünkü, aldığım para yetmiyor. Ellerinden gelse verdikleri 12 milyonu da bizden alacaklar. Oğluma eğdiğim başımı burjuvaziye eğmeyeceğim. Hepimiz çakı gibiyiz, kimse karşımıza isteklerimiz haricinde bir anlayışla çıkmazın, ezer geçeriz..." Bu sözlerle eklenecek bir kelime olduğunu sanmıyoruz.

İşçi düşmanı ve hilekâr davranışın ardı arkası gelmiyor.

Haziran'da da devam eden işçilerin eylemi ve işveren cephesinde son gelişmeler şöyle: İşverenle varılan protokol gereği, işçiler işbaşı yaptı. Bunun üzerine işveren yeni bir "ihale" oyununa başvurdu. Yapılan ihale sonucunda, Kartursaş'ın "ihaleyi kaybettiği" gösterilerek, belediyenin temizlik işlerini "Albayraklar" ünvanlı şirkete teslim etti. Eski şirket Karturtaş'tan işçiler tazminatlarını aldılar. Ve Albayraklar şirketiyle bir protokol imzalandı: İşçilerin diğer kazanılmış hakları gizli tutulacak, tüm haklar korunacak, 'Sendika yetki belgesi' Yargıtay'dan gelince, işçiler toplu sözleşme yapmak üzere çalışacaklar... Yani, işçileri teslim almaya, haklarını gasp etmeye yönelik yeni tutumlar...

6 Haziran'da bir yandan tazminatlar verilirken, diğer yandan da Albayraklar şirketinin hazırladığı sözleşme taslağını işçilere imzalatmak istediler. İşçiler de bunu onaylamayınca, işveren "iş vermeme" tehdidinde bulundu. Bunun üzerine işçiler, 9 Haziran sabahı eyleme geçtiler.

12 Haziran'da da bir basın açıklaması yapan Nakliyat-İş Sendikası, işveren konumundaki Kartal Belediyesinin işçi düşmanı bu tutumunu teşhir ederek ve kınayarak, Kartal emekçilerinden Temizlik işçilerine destek çağrısında bulundu.

Bizler şunu iyi biliyoruz ki, işçi sınıfı direnişleriyle-eylemleriyle, kişiliğiyle-disipliniyle çakı gibidir ve "artık yeter!" deyince karşısında kimse duramaz.

Yaşasın direnen işçiler!

Yaşasın işçilerin birliği!

Kervan -KARTAL Tems.

İşçilerin Birliği Sermayeyi Yenecek

12 Haziran günü, Kartal temizlik işçileriyle ilgili yapılan Basın Açıklamasının bir bölümünü yayınlıyoruz.

(...)

İşte "Adil Düzen"i getireceğiz diyerek bir kısmımızın oyunu çalan Refah Partisi'nin ve Refah Partili Belediyelerin "Zalim Düzen"i budur değerli Kartallılar. Sizlerden biri, sizlerin kardeşi olan Kartal "Çöpçüleri" bu "Ölüm Fermanını" imzalamadığı için 3 ay içinde bir kez daha açlığa mahkûm edildiler. Bir kez daha işten atıldılar.

Ve onlar, bir kez daha işyerlerini terketmediler. Bir kez daha direniyorlar.

Hem de ilk gün 15 kardeşimizin gözaltına alınmasına rağmen...

İlk gece soğuk ve yağmur altında ıslanarak, üşüyerek, ama kararlılıkla, onurla işyerlerini terketmeyerek direniyorlar onlar.

İkinci gün ise onlarca polis tarafından dövülmeye, baskıya rağmen direniyor onlar.

Ve onlar Refah Partili Belediye Başkanı'ndan işlerini, ekmeklerini geri almak için direniyorlar.

Onlar biraz daha insanca yaşayabilmek uğruna sendikalı olmak, toplu iş sözleşmeli olmak için direniyorlar.

Onlar tüm Kartal emekçileri için, işçi sınıfımız için direniyorlar.

Belediye yetkilileri, çöplerin toplanmaması bizden sorulamaz, diyorlar. Onlar hedef şaşırtmaya çalışıyorlar. Çünkü yasal olarak Belediye Üst İşverendir. Taşeron firma alt işverendir. Ve sorumlu, Üst İşveren olan Belediyedir. Ayrıca sizler iyi hizmet versin diye, çöpleriniz toplansın diye Belediye Başkanı'nı seçiyorsunuz. Çöp vergilerinizi belediyeye ödüyorsunuz. Bu nedenle

de sorumlu Belediyedir, Belediye Başkanı Mehmet Sekmen'dir.

Sendikamızda etle turnak gibi бүтүнleşen işçi kardeşlerimiz; haklarımızı almak için her türlü baskıya, zorluğa rağmen direnmekten başka seçenekleri olmadığını bilincindedirler. Ancak onlar başarmak, kazanmak için başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm emekçi kardeşlerinin, tüm emekçi dostlarının da desteğinin zorunlu olduğunun bilincindedirler.

Bu nedenle:

* Hepimiz için direnen temizlik işçisi kardeşlerimizin kazanması için, hepimizin kazanması için; direnişe destek ver!

* Refah Partisi'ne ve Refah Partili Belediye Başkanına hesap sor. Onların Zalim Düzen'lerine dur de!

* Yıllardır çöplerimizi toplayan, işini

en iyi biçimde yapan ve yıllardır tanıdığımız kardeşlerimizin yerine; kimi kandırılarak, kimi Refah Partisi tarafından direniş kırıcısı olarak işe yeni alınan yeni işçileri uyar! Onları insanlığa davet et!

* Telefonlarla belediyeyi protesto ederek dayanışmaya katıl!..

* Direniş yerine destek ziyaretleri yaparak gücümüze güç kat!

Tüm Kartal Emekçi Halkına Saygılar

Atılan işçiler Geri Alınsın!

"İdam Fermanı" Sözleşme Geri Çekilsin!

Yaşasın İşçilerin Birliği!

İşçilerin Birliği Sermayeyi Yenecek!

Nakliyat-İş Sendikası
Genel Yönetim Kurulu

ALEVİLİK TOPLU İBADETİ CEM VE KURUMLARINA NESNEL BAKIŞ

İSMAİL KAYGUSUZ

1) Tapınma Nedir? Alevilikte Tapınmanın Anlamı

Tapınma (ibadet), toplumun üst yapısını oluşturan değerler ve kültür katlarından olan din ve inançlar ögesidir. Genellikle kişinin, kendi dinsel inancının tanrısına yaranması, yani kendini iyi kul olarak kabul ettirebilmesi için gösterdiği davranış ve hareketlerin bütünü olarak tanımlanır. Tapınma, inanan bireyle tanrı arasında bir anlaşmaya varmayı deneme ve bir bağ kurma eylemidir. Biraz açarsak; tanrıya yaranmak ve hayırlı kulu olup, ölüm ötesindeki cezalardan kurtulma ve cennetin nimetlerinden yararlanma amacı taşır.

İslam şeriatının namazı da, diğer dinlerdeki ibadetler de bireyseldir. Korkulan bir tanrının zulmünden korunmak; yalvarıp yakarak bağışlanmak ve ödüllendirilmek ister inananlar. İslamın tanrısı öyle bir tanrıdır ki, iyiliği de kötülüğü de o verir; insana hem günah işletir, hem işlediği bu günahın dolaylı ceennem ateşinde yakar! Ancak kulları, kendisine karşı vakit namazları, oruç ve hac gibi bazı biçimsel davranış ve hareketler olan tapınmaları yerine getirirse bağışlayacaktır. Kul her türlü ahlaksızlık, yalancılık, dolandırıcılık yapacak, işçinin hakkını vermeyecek, yoksulu sömürecek, yetimin malını yiyecek ve sonra tövbe ederek iki rekat nafil namaz kılınca tanrı onu bağışlayıp ödüllendirecek. Ne ala! Ne kolaylık, değil mi? Kapitalist sistem elbetteki böyle dine ve böyle tanrıya sonuna kadar sahip çıkacaktır!

Alevilik tapınmayı bireysellikten çıkarmış, anlamını değiştirmiştir. Kısaca açıklamaya çalıştığımız ne bu ibadet anlayışı ve ne de bu tür tapınma bekleyen bir tanrı inancıyla, Aleviliğin uzaktan yakından bir ilişkisi yoktur. Alevi canın Kuran'ı da, Rahmanı da insandır ve tapınması da onadır. Gördüğüne tapar, hayale değil. Bunları biz değil, aşıklarımız-ozanlarımız söylüyor:

"Kurandır sözümüz/Rahmanidir yüzümüz/Hakkı görür gözümüz/Al-danmayız hayale"(Turabi); "Mülk yaratıp dünya düzen ol bahçevan heman benem/Halk içinde dirlik düzen dört kitabı doğru yazan/Ağ üstünde kara düzen ol yazılan Kur'an benem/Kafirdürür inanmayan evvel ahır heman benem"(Yunus Emre); "Ben beni bilmezdim hatır kırardım/Meğer ilmim noksan imiş bilmedim/Ben insandan başka ilah arardım/Meğer insan ilah imiş bilmedim"(İsmail Daimi)

Aleviler görünmez tanrıyı memnun edip, onunla anlaşmak ve öte dünyada cehennem ateşinden kurtulmak, cennetten güzel bir yer kapmak diye bir kaygıya kapılmazlar. Toplum-

sallaştırmış ve yönünü nesnel yaşanan dünyaya çevirmiş oldukları tapınmalarında, akılcı kurumlar yaratmış ve bunları işleterek, birey olarak görev ve sorumluluklarının insanlara ve topluma karşı olduğunun bilincine erişmişlerdir.

2)Alevilikte Tapınma Kurumları: Cem ve Erkanları

Cem, sözcük olarak, "toplantı, bir araya gelmiş insan topluluğu-cemaat, meclis" anlamına gelir. Ama yüklendiği toplumsal işlevler bakımından derin içerikli bir kavramdır. Cem, içinde yapıldığı toplumsal birimin (mezra, köy, mahalle, kasaba vb.) sorunlarının konuşulup çözüme bağlandığı, yönetime müdahale edilip değiştirilmesine, düzeltilmesine karar verildiği bir topluluk olarak bir Halk Meclisi'dir.

Cemler aynı zamanda, topluma ve bireylerine karşı haksızlık yapmış, suç işlemiş kişilerin yargılandığı adalet mahkemeleri ve jüri topluluğudur. Cem, tarih, felsefe, edebiyat, müzik, dans ve diğer yaşamsal bilgilerin öğretildiği ve öğrenildiği bir öğretmen ve öğrenciler topluluğu olduğu kadar; ortak kazan kaynatarak, lokmaların birleştirilip eşitlenerek yenilip içildiği; müzik ve dans sanatının icra edildiği bir coşku ve muhabbet meclisidir. Bunlar abartma değil; Alevi cemlerine sosyo-ekonomik ve bilimsel yaklaşım, çağdaş gözle bakarsanız çok daha fazlasını görürsünüz. Düşününüz, bütün bunlar ritüel (ayinsel) uygulamalar olarak gerçekleşir ve adı da Alevilikte toplu tapınmadır. Sünni İslam ibadetleriyle ufak bir ilişki var mıdır? Yoktur.

İmam Cafer Sadık Buyruğu'ndaki Cem'in tanımı ve özellikleri şöyle vurgulanır:

"...Cem'de büyük küçük, güzel çirkin bir olur ve dahi cennettir. Müminleri (erkekler) melek, müslümleri (bacılar) huridir. Yedikleri cennet taamı, içtikleri cennet şarabı, giydikleri ise cennet esvabıdır... Pirlerin, müşitlerin evleri Mekke'leridir. Onları ziyaret edenler binbir kere hacı ve gazi olurlar; günahlarından kurtulup masum ve pak olurlar..."

Uzun açıklamalara gerek var mı? Cennet dünyaya taşınıyor ve erişilmezlikten kurtarılıyor. Cem'e katıldınız mı cennete gitmiş oluyorsunuz. Bununla da kalınmıyor, Cem'dekileri, yol-yordam öğretenlerin (Pirlerin, müşitlerin) evini bir kez ziyaret etmekle, binbir kere hacı olursunuz, deniliyor. Mekke'e hacı olmaya gitmenin anlamsızlığı anlamsızlığı vurgulanıyor, alay ediliyor. Bunları duyan ve bilen şeriat müslümanı Alevilere dost gözüyle mi bakacak? "Şeriat, İslamın kendisidir" diyen din partisi Refah'ın kazankarası yüzü Şevket Kazan'ları, her fırsatta "mumsöndürüyorlar!" iftirasını yineleyerek candüşmanlıklarını göstereceklerdir. Şeriatçı Erbakan Ale-

vilerin hiç dostu olbilir mi?

Cem, Cemevi ve Alevi kültürü birbirinden ayrı düşünülemez. Cemevi bu külür ve inancın okuludur. Alevi-Bektaşî dernekleri, kültür merkezleri vb. demokratik kitle örgütleri bu büyük inanç ve kültür mirasının yaşaması, yozlaşmaması ve unutulmaması çalışmalarında görev alırlar. Ne zaman ki Alevi-Bektaşî inanç ve düşüncesi, sanat ve edebiyatı, müzik ve semahı, tarih ve felsefesini araştıran, inceleyen, işleyip yayan Enstitüler ve Fakültelerde kürsüler açılarak akademik çalışmalar yaygınlaşır. O zaman Cemevi'nin işlevi daralır ve kendi kendini sınırlar. Sadece inanç evi olarak kalır.

Alevilik, içinden çıkmış olduğu İslamiyeti, şeriat karmaşası ve dogmalardan arındırıp, akılcı bir anlaşılabilirlik içinde, birçok inanç ve felsefeleri de özümseyerek, toplumsal kurumlar biçiminde geliştirerek yaşama geçirmiştir. Bu kurumlar Alevi toplumunun sosyal, ekonomik, adli ve ahlaki gereksinimlerini eşitlik ilkeleri içerisinde karşılayabilen bir içyönetim ve yaşam düzeni oluşturmuş. Şeriat temelli egemen yönetimlerin tüm baskı ve zulümlerine, resmi din dayatmalarına, işte bu tapınma kurumlarıyla yarattıkları düzen sayesinde göğüs gererek, varoluşlarını sürdürmüşler. Dışarıdan dayatılan güç ne denli zorba ve kanlı olursa olsun, Alevilik inancı ve Alevice yaşam biçimini yokedememiştir. Bu tapınma kurumları Cem erkânlarıdır. Yani müşahib olma, dar'a durma, tevhid çekme, semah dönme, tarık altından geçme, başokutma-sorgulanma vb. tapınma biçimlenmeleri... Cemler iki ana bölüme ayrılır:

a) Görgü Cemi (Ayn-i Cem)

"görgü ve ayn" sözcükleri eşanlamlı ve "göz ve görmek"le ilgilidir. "Ayn" sözcüğünün ses benzerliğiyle birlikte, taşıdığı anlam ağır baştığınan ötürü "Ayn-i Cem" kavramı kendini kabul ettirmiş ve Cem'e dinsel hava verilmiştir. Bu doğru değildir. Çünkü ne Görgü Cemi ne de Ayn-i Cem'de "dinsel tören toplantısı" anlamı kesinlikle yoktur. En dar anlamda taliplerin toplanarak Dede ile görüşmesi, Dede'nin taliplerini görmesidir. Bir toplumsal görüşme konumundaki Görgü Cemi, her yönüyle Tarikat Kapısı'nın uygulamasıdır. Yaşamakta olan maddi dünya ve sorunlarıyla ilgilidir; dinlerin temelini oluşturan öte dünya ile uzaktan yakından ilgisi yoktur. Bakınız en güzel tanımlamayı Hatayi yapıyor; Yolumuzun-cemimizin özelliklerini ondan dinleyelim:

*Eğer tarikattan haber sorarsan
Murtaza Ali'dir pirimiz bizim
Göre geldiğimiz sürer gideriz
Kırklar'dan ayrılmış sürümüz bizim*

Biz kamiliz kamile kem bakmayız

*Rıza kapısından taşra çıkmayız
Cennet cehennem korkusun çekmeyiz
Burda sorulmuştur sorgumuz bizim*

*Kazancımız meydana götürürüz
Eksiğimiz varsa bitirürüz
Aşna meşrep evinde otururuz
Bine sayılmıştır ölümüz bizim*

*Derviş Hatayi der gerçek erenler
Anda pişman olur bunda yerenler
Bin kana bir mürvet dedik erenler
Gerçek erenlere dar'ımız bizim*

Meydan açılmadan görgü cemi başlamaz. Bu Cem'e girmeye müşahib olmuş canlarla, müşahib adayları hak kazanmıştır. Canlar Pir'in "desturu" ile Cemevi'ne çağrılır. Bu çağrıyı, Dede'nin lokmasını taliplerine götüren Peyik yapar. Akşam ortalık karardıktan sonra çağrılı talipler, Hak Meydanı kabul edilen Cemevi'ne gelmeye başlar. Hiçkimse eli boş gelmez. Maddi durumunun elverdiğince kömbe, börek-çörek, kuruyemiş, meyva gibi yiyecekler getirir. Bunlara "Lokma veya niyaz" adı verilir. Bu yiyecekler ilgili hizmet sahibi "Lokmacı Baba"ya teslim edilmeden önce, postta oturmakta olan Dede'den, lokma getiren her can duasını alır. Müşahib tutma, boyverme-sorgulama törenleri, tevhid çekme, semah ve her türlü dar durma hizmetleri tamamlandıktan sonra, -genellikle ortalık aydınlanmadan, yani şafaktan önce- lokmalar herkese eşit bir biçimde üleştirilerek dağıtılır. Lokma verilmedik kimse kalmadığı anlaşılınca dek lokma yenmez. "Destursuz lokma yiyen" cezalandırılır.

Birer tapınma kurumları olarak Cem erkânlarının her biri başlıbaşına birer söyleşi, konferans konusudur: "Görülme, Müşahiblik, Dar, Oniki hizmet sahipleri, Semahler..." ayrı ayrı bir dizi eğitim konferansları oluşturur. Bir yazı içinde hepsini anlatmak ve değerlendirmek durumunda olduğumuz için, öz olarak vermeye çalışacağız. Şimdi bu çerçeve içerisinde Cem'in "Görülüp-sorulma" bölümüne kısaca değinelim:

Oniki hizmet sahipleri dualarını alıp, hizmetlerine başlamışlar ve böylece Meydan açılmıştır. Genellikle Görgü'ye her keresinde iki müşahib eşleriyle birlikte dört can olarak çıkar. Ayaklar yalınayak-başlar açıktır; bacılar "neçek indirir", yani başörtülerini, yazmalarını omuzlarına düşürürler. Bellerine kemerbest bağlamış, ayakları mühürlü Pir huzurunda Mansur dar'ına dururlar. Rehber, Görgü Darı'nda bulunan canların sağına geçip, meydana niyaz ettikten sonra şunları söyler:

"Allah Erenler! Bu canlar; 'Muhammed-Ali divanında, erenler meydanında ve pir huzurunda elimiz erde, yüzümüz yerde, özümüz Dar'da; erenlerin Dar-ı Mansur'unda canımız kurban, tenimiz tercüman' diyorlar. Bu fakirle-

rin elinden dilinden ağrınmış-incinmiş, can karındaş varsa dile gelsin bile gelsin. Hakkını hakkından dilesin. 'Haktan gelen hakkıma razıyım' derler bu canlar. Allah Eyvallah!"

Dede onlara ilk duayı verdikten sonra dar'daki taliplere sorularını sormayı ve telkinlerini sürdürür:

"Eyvallah kapısındanız; döktüğünüz varsa doldurun, ağılattığınız varsa güldürün. Yıktağınız varsa kaldırın. Doğru gez, dost gönlünü incitme! Mürşidine teslim-i rıza ol (kendi rızanla teslim ol)! Söylediğiniz meydanın, sakladığınız sizin olsun. Dil verdik konuşunuz, el verdik tutasınız, göz verdik göresiniz! El gövdede kaşınan yeri bilir. Doldurun döktüklerinizi, güldürün ağılatıklarınızı..."

Zaten "görülme" için gelen talipler, cemevine girmeden önce birine haksızlık etmiş, incitmiş ve zarar-zıyan vermişse onları ödemiştir. Külülye barışmıştır. Hak meydanında duracağı Mansur Dar'ında yalan söylenemeyeceği ve içinde bir kötülük saklanamayacağına candan inanmıştır. Unutsa bile, cemdeki canlardan birinin dar'a durup yüzüne söyleyeceğini çok iyi bilirler. Dede'nin bu söz ve telkinlerini dar'daki canlar hep bir ağızdan şu sözlerle karşılar:

"Yer gök tanığımızdar; ne kimseye gözün üstünde kaşınvar dedik, ne kimsenin gülini soldurduk. Hakkın var diyen alsın hakkını; Varımızla yolumuzla hak meydanındayız". Dede:

"Canlar, erenler bacılar! diye seslenir; bu canlar Hak Meydanında dar'dalar. Mansur gibi asılmakta, Nesi-mi gibi yüzülmekteler. Bu Meydan'a can baş koydular. Hakkı olan hakkını istesin! Kusurlarını, günahlarını bilip de bildirmeyen, görüp de göstermeyenin derdine derman bulunmasın! Dile gelin canlar dile! Bu taliplerden razı mısınız? Allah eyvallah!"

Cem'deki canların hepsi birbirine eşit ve yol bacı-kardeşidir. Karı-koca, ana-baba, kan bağlı bacı-kardeş ayrılığı yoktur. Kardeş kardeşin, oğul babanın ve baba oğulun, kadın kocasının ya da koca karısının yanlışlarını, kabahatlarını Meydan'a dökebilir. Kendisine yapılan bir haksızlığın bedelini isteyebilir. Dede böyle bir durumda her iki yanı tanımlarıyla birlikte (...), onları da dar'a çekerek. Dede yargıç makamında sorgusunu yaparken, cemdeki tüm erkekler ve bacılar adalet heyeti (jüri) durumundadır ve son yargıyı bu Cem Erenleri verir. (Görüldüğü gibi ABD ve birçok Avrupa devletlerinin yargı sisteminde yer alan halk jürisi, Alevi-Bektaşî Görgü cemlerinde yüzyıllardır görev yapmaktadır.)

Eğer Cemaat toplu halde: "Biz Şah'a kadar razıyız, Hak da razı olsun!" diye üç kez seslenirse, Dede dualarını vererek onları dar'dan indirir. Talibin görülmesi sistemden (tarık altından) geçirilerek tamamlanır. Boyverme ya da Görgü Darı'ndan indirilen müsa-hib çiftleri Dede, sırtlarına vurduğu erkan çubuğu veya pençe altından geçirir. Talibin dar'da çektiklerini, verdiği sözleri unutmaması için bir çeşit sistemdir bu, kutsanmış simgesel cezadır.

Yukarıda özetlemeye çalıştığımız Görgü Cemi kurulsaydı, görülüp sorulacak talip kaldı mı(?) dersiniz. Hangimiz -eğer varsa- müsa-hibimizi yanı-mıza alarak Pir huzurunda, Hak mey-

danında özümüzü dar'a çeker, yaptığı-mız yanlışların, kabahatların, yalanların, kavga ve kötülüklerin hesabını verebiliriz? Yolumuzun erkânına göre, cidden "düşkün" olmadığını söyleyebilecek biri varsa dile gelsin! Ama atalarımız-dedelerimiz, Görgü Cemlerini yaparlar ve kendi toplumunun meclislerinin karşısında özeleştirilerini hep verirlerdi. Onun içindir ki inanç ve felsefemiz yaşamaktadır.

Kırk yıl öncesine kadar-özellikle kırsal kesimlerde-yürütülen Görgü Cemlerinin, burjuva kapitalizminin sosyo-ekonomik koşullarında uygulanması mümkün müdür? Elbetteki değil. Burjuvalaşmış, sınıf atlamış bir "Alevi" patron, bir holding sahibi, Pir huzurunda ve cem erenleri canların huzurunda özünü dar'a çekip, malını-canını meydana koyarak hesap verir mi? "Ben bu varlığı, bu büyük sermayeyi işinin emeğini sömürerek, mazzumları ezerek elde ettim. Ali divanında, Hak meydanındayım. Ey erenler malım da sizin, canım da! Alın üleşin aranızda! Pir huzurunda boynum kıldan incedir, hakkı olan istesin hakkını, vereceğiniz cazaya da razıyım, allah eyvallah" mı diyecek? Demez. (Tacını-tahtını, sultanlığını yol uğruna terkedip, bahçıvanlık yaparak emeğiyle geçinmiş bir İbrahim Edhem daha gelmez. Ama gelirse önünde eğilmeye ve niyazbend olmaya hazırız!) Böyle biri, Görgü Cemi'nde Pir huzuruna çıktı mı; bunlar sorulur ve hak sahipleri hakkını ister. Oysa devletin resmi dini Sünnilik: "Bu serveti sana veren Cenab-ı Allah'tır; daha sen doğmadan onu levh-i kaleme anlana yazmıştı!" diyor. Elbette ki bu kişiler devletin yanında olacaktı. Elbette ki bunlar, burjuva kapitalizminin -haydi uşakları demeyelim- adamları olacaktı!

Alevi burjuvası önderleri ve kapitalistleri, "Kırkların Cemi'nde dar'a düşemezler." Dar'a düşmek, nara(ateşe) düşmektir bunlar için; yapamazlar. Kendilerini mürşid-i kamil ilan edenler bile var ya! Bu kimseler yaşamlarında "Görgü" yüzü görmemiş, ne dergaha yüz sürmüş ve ne Pir huzuruna çıkmışlardır. Ama Alevi toplumu'nun yanındaymış gibi gösterirler kendilerini. Hatta Aleviler adına Diyanet bütçesinden pay isterler; orada bir makam isterler. Aleviliğin tanrı inancını, Sünnilerinkine aynılaştırarak; kendisi gibi düşünmeyen herkesi "Ateist"(!) ilan ederler. Peki, bunlara nasıl Alevi diyeceğiz?

Gerçek cem, yani Görgü Cemi ortamı, Alevilerin yaşam düzeni ve biçimini belirlemiştir. Aleviliğin "Eline, beline ve diline sahip ol" ahlak kuralından daha önemli ilkesi: "Malı mala, canı cana katmaktır." Yani sevginin sonsuzluğunda bütünleşerek, malı-mülkü birleştirip ortaklaşa kullanmak ve eşitlik içinde yaşamaktır. Cem toplu ibadeti bu ilkeleri hayata geçirmek için yapılır. Öznefsin, bencilliğin öldürülmesi demek olan "ölmeden önce ölmek" ilkesine uymadan, Görgü Cemi yapılamaz. Haydi bir Dede, malını-canını yola koyup cem yapsın bakalım! Yapamaz. Ancak sosyo-ekonomik düzeyi eşit toplumsal yapıdaki birimlerde (kapalı kabile ve köy toplumlarında) olur. Sınıfsız toplumun ibadetidir gerçek cemler.

b) Muhabbet Cemleri (öğretici, temsili cemler)

Alevi inançlı halklar, tarihi boyunca azınlık olarak şeriat temelli devletlerin egemenliğinde inançlılarından ötürü baskı ve zulüm altında yaşamış, toplu kıyımlara uğramışlardır. Daha önce belirttiğimiz gibi cem düzenini yaşamlarına uygulamış ve maddi dünyanın koşullarıyla bütünleştirerek bir içyönetim oluşturmuşlar. Zulüm devletlerinin içinde, onları tanımadan tam muhalif olarak kendi kendilerini yönetmişlerdir.

Bu düzenlerini devlet yönetimlerine geçirmek ve dünyayı değiştirmek için yüzlerce kez başkaldırmışlardır. Ezilen çeşitli halklar ve toplumsal sınıflarla ittifaklar kurup, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde de çok sayıda silahlı başkaldırı ve halk hareketi yükseltmişlerdir. Hepsinde de toplu kıyımlar ve sürgünler yaşadılar. Devleti, iktidarı ele geçirmeye kılıpayı yaklaştıkları oldu. Ebedi muhalefeti sürdürdüler. (Anadolu Alevileri, Osmanlı'nın kuruluş ve Yükselme dönemlerinde Bedreddinlik ve Kızılbaşlık gibi iki büyük ihtilalci siyaset yükseltmiş ve kısa ömürlü de olsa Kızılbaş devletini kurmuşlardı.) Gizlendiler, takkiye yapmak zorunda kaldılar. Ve Osmanlı yönetimine Muaviye-Yezid-Mervan düzeni olarak baktı hep Alevi toplumu. Yalnız camilerine değil, mahkemelerine-kadılarına da, mekteplerine-medreselerine de gitmediler. Giden Hızır'ın nasıl Hızır Paşa'ya dönüştüğünü, Pir Sultan olayı göstermiyor mu?

Yeteri kadar kitap bulunmayınca hafızaya iş düşüyor, ezberlemek gerekiyordu. Dedeler, zakirler, yetenekli canlar-bacılar "Ayat" dedikleri ozanların nefeslerini ve duvaz-imamları ezberlediler. Cemlerde okunan duaları, tercümanları kafalara kazıyıp, öğrendiler. Velilerin söylenceleri şirleştirildi. Oniki İmamları, Cem erkânlarını Alevi ozanlar, aşıklar nefeslere dökerek didaktik (öğretici) türler oluşturdu ve günümüze ulaştırdılar. Böylece yolu, erkânı kuşaklara aktarmanın, gençlere öğretmenin; çocuklarına Alevi olduklarını anlatmanın yollarını buldular. Böylece sadece Müsa-hib olanların alındığı Görgü Cemi dışında, Muhabbet Cemleri kuruldu. Bunlar, çeşitli bölgelerde Abdal Musa Cemi ya da Kurbanı, Hızır Cemi, Koldan Kopan Erkanı, Oniki Hizmet Görme Cemi adlarıyla yaşamaktadır. Bunlar temsili ve öğretici cemlerdir. Alevilik toplu ibadetinin eğitimi, günümüzde ancak bu Cemlerle yapılır ve yaşatılır.

Cem düzeninin belirlediği Alevice yaşam biçiminin, hiçbir zaman dindar bir devletle birlikte olmadığını ve olmayacağını gördük. Aynı şekilde Alevilik, burjuva kapitalizminin devletiyle de, özündeki toplumsal ilkeler gereği, taban tabana zıttır. Şu ilkelere bakınız! Tarikat kapısında: "Girerken hem senin hem benim; içeride benimki de senin, seninki de senin...", Hakikat kapısında ise, "ne senin var ne benim, cümle varlık Hakk'ındır!" diyor. Malı-varlığı Hakk, yani Tanrı kullanamayacağına göre her şey toplumundur, halkındır. 17. Yüzyılda yaşamış, Zeynelabidin oğlu Zeyd'in soyundan gelen Veli Baba, Menakıbnâme'sinde tasavvuf

ehlinin bu konuda çok önemli şu açıklamalarını vermektedir: "El-Halk-u Hüv-el Hakk v-el-Hakk-u Hüv-el Halk=Halk Hakk'tır, Hakk Halktır." (Enelhak inancında insanla tanrıyı, tanrıyla halkı-toplumu özleştiren Alevilikteki insancıl, eşitlikçi, paylaşımcı düşünce ve uygulamaların politik yorumunu, kendinizi sorgulayarak kafanızda yapabilirsiniz.)

Elbette ki Aleviliğin doğal bağlaştığı (müttefiği) bilimsel sosyalizmdir. Yeri gelmişken söyleyelim: Alevi halkların 9. yüzyıldan -daha öncesine girmiyoruz- beri baskıcı, şeriat temelli Sünni yönetimlere karşı, inançlıların belirlediği çok sayıda devrimci siyasetler yaratmış ve egemenlerin zulmüne karşı kanlı mücadeleler vermişlerdir. 9. yüzyılın ilk yarısında Babek-Hurremilik, 9. yüzyılın son yarısında Karmatilik (ki bu siyasete batılı yazar ve araştırmacılar "İslam bolşevizi" adını takmışlardır. O dönemlerde siyasetin adıyla, Karmatiler olarak anılan Aleviler Irak, Suriye ve Bahreyn'de olmak üzere 150 yıl süren komünistik, yani ortaklaşacı-bölüşümcü ve herkesin günlük gereksinimlerinin bile hazine-den karşılandığı, özel mülkiyetle birlikte, şeriat tapınmaları ve tapınaklarının bulunmadığı yönetim birimleri-devletçiler kurmuşlardır.) 13. yüzyılın ortalarında Babailik, 15. yüzyılın başlarında Bedreddinlik, 15. yüzyılın sonlarından 16. yüzyılın ortalarına kadar süren Kızılbaşlık, önemli siyasetlerinden sadece birkaçıdır. Alevi halklarının sosyal mücadeleleri tarihî henüz yazılmamıştır. Alevilerin bugün izleyecekleri siyaset de, ezilen halklar ve emekçi sınıflar yanında olmaktadır; bilimsel sosyalizmdir!

Dünya yaşamının düzenlenmesi ve gereklerine uyum olan Alevi Cemlerinde, dogmatik biçimlenmeler yoktur. Bunlar, çağların yaşam koşulları içinde toplumsal gereksinimlere göre kolektif bilinç tarafından oluşturulmuş ve akılcı, ileriye dönük bireysel katkılar her zaman benimsenerek yenilenmiştir.

Öyleyse bu törenler, toplumsal temelleri gözardı edilmeden, çağımızın bilimsel, sanatsal düşünce ve anlayışı içerisinde folklorik yapılanması ve geleneksel karakteri bozulmadan, çevresinde örülecek çağdaş bilgilerle yeniden biçimlendirmeye gidilebilir. Bu bağlamda son yıllarda Alevi derneklerinin "Oniki Hizmet Görme" adıyla düzenledikleri Cemlere, Muhabbet ya da Abdal Musa Cemlerinin yerine geçmesi ve öğretici olması bakımından olumlu bakıyoruz. Ama bunları hiç kimse Gerçek Cem, yani Görgü Cemi'ymiş gibi sergilemeye çalışmasın.

Abdal Musa Cemleri, Dede veya vekilinin yönettiği, Cuma akşamları ortaklaşa en az bir kurban kesilip yapılan cemlerdir. Bu Cemlerde Oniki Hizmet yerine getirilerek, hizmet sahiplerinin eğitimi yapıp, yetişmesi sağlanır. Muhabbeten dar'a çekmeler ve semahlar yapılır. Halkalar oluşturulup tevhid çekilir. Müsa-hib adaylarına, müsa-hibliğin ve talip olmanın, birbirine ve topluma sorumlulukları öğretilir. Müsa-hib olurken dar'da nasıl davranacaklarına dair uygulamalar yapılır. Toplumun sorunları konuşulur, tartışılıp çözümler üretilir. Dargınlar, küslüler var ise davaları görülerek barıştırılır. Bu Cemler Görgü Cemi'ne ha-

zırlıktır. Aynı zamanda yeni aşıkların, zakirlerin yetiştigi; saz çaldırıp, deyişler söyletilerek denendikleri toplantılardır. Sonunda etli aşlar, lokmalar yenir. Dedenin Cem Birleme duası ve Gözcü Baba'nın rızasıyla Abdal Musa Cemi son bulur. Oniki Hizmet sahipleri Cemlerdeki görevlidir. Cem'de düzenlenen her işbölümüne Hizmet adı verilir. Hizmet sahipleri sırasıyla şunlardır: 1) Dede-Pir veya Mürşid, 2) Rehber, 3) Gözcü, 4) Çerağcı-Delilci, 5) Zakir-Aşık, 6) Süpürgeci, 7) Sakka-İbriktar-Saki, 8) Kurbançı-Sofracı-Nakıb, 9) Pervane-Semahçı, 10) Peyik, 11) İznikçi-Ayakçı, 12) Bekçi-Kapıcı

c) Dar ve Cemlerdeki İşlevleri, Çeşitleri

Alevi-Bektaşî inancında "Dar", toplumsal boyutlar içeren bir kavramdır. Görgü Cemlerinde uygulanan erkânlar gereği Pir huzurunda, meydana çıkıp durmaya (ayakta durmak, eğilme, yere kapanma ve diz üzerinde edep-erkân oturma dahil) "Dar'a durma" denir. Bir diğer adı da, "Peymançeye durmak"tır.

Yalınayak, başaçık ve bele Allah-Muhammed-Ali üçleminin simgesi olan üç düğümlü belbağı (kemerbest) bağlanarak Dar'a durulur. Ayaktayken, ayaklar birleştirilip, sağ ayağın başparmağı solunki üzerine konulur. Bu, "ayak mühürlemek"tir.

"Dar'a çekilme, dar'a çekme veya dar'a dikme" söylemlerinde Dede'nin talibe bir yaptırımı söz konusudur. Bir de talibin kendi özüne yönelik Dar meydanına çıkma olgusu vardır. Buna "özünü dar'a çekmek" denir. Kusurlu olduğundan kuşkulanan bir talip, Dede tarafından dar'a çekilmesi ya da kendisinden razı olmayan canın şikayet etmesi üzerine, dar meydanına çıkmasına fırsat vermeden, kendiliğinden dar'a durabilir. Yani özünü dar'a çeker. Kendi kusurlarını açıklar. Dedikodu ve kuşkulardan yakınabilir, kendisine yönelik suçlamaları reddeder ya da kabul eder. Dar meydanında kesinlikle yalan olmadığına inanmıştır. Dar meydanı sadece Dede'nin değil, toplumun huzurudur. Dar'a duran kişi, içinde yaşadığı toplumun insanlarıyla yüzyüze, karşı karşıyadır.

Dar, Cem'lerdeki kullanımına göre: "Hizmetlere başlama veya Oniki hizmet sahipleri toplu darı", "Müşahib tutma darı", "Görgü darı", "Dava görme ve düşkünlük darı", "Muhabbet darı", "Yaşam sonu darı ya da dar'dan indirme" olmak üzere 6 çeşit Dar saptayabiliyoruz. Ama kalın çizgilerle birbirinden ayrılmazlar. Cem'lerde içiçe-dirler.

Sadece Aleviliğe özgü olan dar, göksel işlevlerde bulunmaz; dünyasal yaşamı düzenleyen toplumsal ve maddi yaptırımları ağır basan bir tapınma ögesi olarak değerlendirilmelidir. Her Alevi-Bektaşî ömrünün sonuna değin dar'a durur, dar'a çekilir, özünü dar'a çeker. Kendi kendisiyle, toplumuyla hesaplaşır ve sürekli özeleştirici içerisinde yaşar. Amacı topluma yararlı olmak ve insan-ı kamillğe yükselmektir. Diğer bir deyimle dar olgusu, her Alevi canı yaşam boyu adım adım izleyen ve

onun dörtbaşı mamur bir kişilik kazanması için kutsallık kılıfına büründürülmüş kaçınılmaz toplumsal uygulanımdır.

"Vilayetname"ye göre, Hacı Bektaş Veli'nin meclislerinde "Peymançeye durmak, dar çekmek" vardı. Ancak bir tesbitimiz, daha önce, Hacı Bektaş Veli'nin mensup olduğu "Babai Çevresi" Alevi Türkmenlerde, Cem olayının toplu tapınma biçiminde geliştiğini ve "Paymaçan" (Farsça 'derviş cezalandırma yeri, papuçluk' anlamında) adıyla da olsa dar'ın yargılama ve toplumsal kararlar alma sırasında işlev yürüttüğünü göstermektedir. Baba İlyas'ın torununun oğlu Elvan Çelebi tarafından yazılmış, "Baba İlyas Menakıbnamesi"nde (Menakıb-ül Kudsiyye) olay açık belirtilmiştir:

Büyük Türkmen şeyhi Dede Garkın, 1220'lerin başında Elbistan ovasında 400 Türkmen halifesini, büyük şeyh (Mürşid) olarak topluyor. Kırk gün cem sürdürüyor ve paymaçan verdiriyor, yani hepsini dar'a çekiyor. Yol içinde eksiklikleri olanlar, dar'da bunları dile getirip, mürrüvet diliyor; "Sürünerek huzuruna geldik, suçluyuz suçumuzu kabul ettik." diyorlar: Elvan Çelebi'nin o günün diliyle bunları açıklayan birkaç beyitini geçelim:

"Dede Garkın kerametini görün bir Dört yüzün bir nefeste cem kılur
Yüz urub şeyhe geldiler cümle
Önü son kırk gün içre Cem oldu
Paymaçan yerinde hep durdu
Yol içinde kemine enginler
Ol sebepten süründük uş geldik
Suçluyuz suçumuz kamu bildik"

Bu Cem'in sonunda Baba İlyas baş halife seçilerek Türkmenlerin büyük şeyhi oluyor.

Alevi-Bektaşî edbiyatında Dar sözcüğünü açıklamaya çalıştığımız anlamda, ilk kez Abdal Musa'nın halifesi (ardılı) Kaygusuz Abdal kullanmıştır:

Meydanında dar'a durmuş köçekler (erler,gerçekler)
Çalınır koç kurbanlara bıçaklar
Döğülür kurbanlar açılır sancaklar
Tuğlar gelir şahım Abdal Musa'ya

Dar duruşundaki hareket ve biçimlere göre dört türlü dar vardır. Bunu açıklayan bir alıntıyla konuyu sonlandıralım. İmam Cafer Sadık Buyruğu'nda şu belirlemeler vardır.

"...Evvela dar-ı Mansur: dara (darağacına) asılır gibi, doğru Pir nazarına doğru durup, ellerini sallandırıp berdar olmaktır. Ve dahi sorsalar ki dar kaçtır? Cevap verkim dördttür: Evvelki dar-ı Mansur, ikinci dar-ı Fazlı, üçüncü dar-ı Nesimi, dördüncü dar-ı Fatima. Bir talip hangi dar'a dursa, o dar'ın piri ol mümine şefa'at eder..."

"Amma nazarda durmakta dört erkan vardır: Birincisi, talip dar'a çıkıp durduktaki Mansur olur. İkincisi, Talip dar'a geçip oturduktaki Nesimi olur. Üçüncüsü, tarık altından geçtikte ve zülfikar çalınıp (erkan değneği kastediliyor) kalktıktaki Fazlı olur. Dördüncü erkan, talip gülbenk alıp gidince, günahından azad olur ve masum pak olur..." Fatima darı ise bir başka yerde "ayak mühürlemek" olarak geçiyor.

Egemen ve baskıcı din dayatmalarına karşı çıkarak, yaşamları insanlık için, mücadele içinde geçen ve inançları uğruna canlarını vermiş bu büyük insanların, Alevi toplu ibadetinin bir ögesi olan dar'ları simgelemesi ve onların sürekli anılması oldukça önemlidir. Burada, her Alevi canın onlar gibi erdemli, mücadeleci, onlar gibi canını meydana koyup zalimlere ve haksızlıklara karşı çıkma kişiliğine sahip olma arzusu yatmaktadır. Fatima dahil olmak üzere Hallacı Mansur, Fazlullah, Seyid Nesimi, dördü de şeriatçı bağnazların kurbanı olmuştur. İslam Peygamberinin kızı ve Ali'nin eşi olan Fatima, iktidar için Ömer ve çevresi tarafından feci şekilde dövülmesi sonucu ölmüş. Hallaç, Fazlullah ve Nesimi tanrıyı insanla eşleştirmiş "Enelhak (tanrı benim)" diyerek Şeriata karşı çıktıkları için asılmış, hançerlenip parçalatılmış ve derisi yüzülmüştür!

d) Bir toplu tapınma kurumu olarak Müşahiblik

Şah Hatayi'nin birkaç beyitiyle Müşahibliğe geçelim:

"Dinim içinde imandır müşahib
Gönül tahtında sultandır müşahib

Yolumuz incedir varabilene
Sefil gönlünde mihmandır müşahib

Yola eğri giden menzile varmaz
Sülük içinde erkandır müşahib

Müşahib yol varandır ey Hatayi
Muhib-i hanedanımdır müşahib"

Hatayi görüldüğü gibi, "ince yolumuzda, sapmadan dümdüz giderek menzile, yani kurtuluş konağına varmak, yola müşahible girmek erkan"dır diyor.

Önce İmam Cafer Sadık Buyruğu'ndan (sözcük anlamı 'sohbet arkadaşı') müşahib tutmanın önemi ve koşullarına ilişkin bazı alıntılara bir bakalım.

"Su'fi müşahib olmak erkanı kadimdir... Her can müşahib ola. Ne maldan, ne candan ve ne de haldan birbirinden gizlisi saklısı olmaya ki, iki ci-handa yüzleri ak, sözleri saf ola... Bir talib, müşahibinden malını men eylese munafıktır, hayırları kabul olmaz! Müşahibin evine müşahib teklif ile varmak ve malın teklif ile yemek erkan değildir. Müşahib müşahibin kardeşi-dur. Ve müşahib müşahibe teslim olmazsa müşahib değildir. Müşahib ehli arasında birlik gerek, ikilik gerekmez. Ben-sen demeyi ortadan kaldırıp, bir dilden ötüp ve dört kapıda kamil olur. Tarikat ve Hakikat yolunda bir olmasalar müşahib olamazlar ve ikrarları caiz olmaz..."

Buyruk'taki bu kuralları Pir Sultan'ın nefesinden de izleyebiliriz:

"Müşahib müşahibe demezse beli
Ona şefa'at etmezse Muhammed Ali
Dünyada ahrette egridir yolu
Söyleyen Muhammed dinleyen Ali

Müşahib müşahible nice bozula
Sakin, defterine lanet yazıla
Balı sönmüş arı gibi sızıla
Söyleyen Muhammed dinleyen Ali

Müşahib müşahibden malın ayıra
Şahı Merdan durağına duyura
Yedi tamu narın ona buyura
Söyleyen Muhammed dinleyen Ali

Müşahbine kim söylese kem sözü
Cehennem kelpinden karadır yüzü
Dünyada ahrette egridir yüzü
Söyleyen Muhammed dinleyen Ali..."

İkrar verip müşahib tutanları hangi görev ve sorumluluklar-yaptırımlar bekliyor? Onların da bazılarını okuyalım:

"Ölmeden önce ölünüz. Mahşer olmadan hesabınızı görünüz. Ama nasıl olmalı dersin; yani sizler hırsınızı, nefsinizi öldürün. Yani müşahib tutup, onunla sırat-ı mustakim (hak yolu, doğru yol) üzere yola gidip MALI MALA CANI CANA katıp, birbirine teslim olup yılda bir kez Peygamber vekili, Cebraîl hak vekili Pir'in yamacına geçtiğinde kabirde-mahşerde olacak sualleri Pir ona sual ede! Ol talip, fiili her ne ise Pir'e ilam ede, bildire!"

Kimler kimlerle müşahib olamaz? Bunlar dahi nedenleriyle birlikte Buyruk'ta belirtilmiştir:

"İmdi malum oldur ki, her kişi kendi akrân ve emsali ve münasibiyle müşahib olmak erkandır... Ve alim cahil ile müşahib olmak erkan değildir; alim şahindir, cahil kargadır! Zalim ile mazlum müşahib olmak da... İmdi zalim kurttur, mazlum koyundur... Sipahi (tumar arazisi sahibi) ile rençber (yarı çiftçi) müşahib tutmak erkan değildir. Zira sipahi kurt, rençber koyundur... İmdi yine malum oldur ki, her kişi kendi akrân ve emsaliyle müşahib olmazsa tuttıkları ikrar fasihtir (bozulmuş, feshedilmiş) ve hayırları kabul değildir..."

İkrar verip müşahib tutma farklı bir toplum yaratma destanıdır. İnanç ve tapınmayla atılan temel üzerinde yükselen yapısıyla, soyuttan somuta giden yol izlenerek herşey havadan yere indirilmiş; ahiretten dünyaya taşınarak nesnelleştirilmiştir. Bu alıntıları da sizce, Alevi toplumunun bin yıldır varlığını sürdürabilmiş olmanın gizi yatmıyor mu? Düşününüz ki, kanbağı kardeşlikten daha üstün tutulan "Yol kardeşliği, müşahiblik" ile bir yerleşim biriminin tüm bireyleri birbirine bağlanmıştır. Müşahiblik kurumunun inanç yaptırımları, toplumun maddi yapısına uyarlanarak, eşitlikçi-ortakçı-paylaşımçı bir düzenin yaratılmasında ilk önemli adımı oluşturmaktadır. Müşahibler arasında mal-can-sevgi birliği, bölünmezliği ve uyuşum vardır. Bu ömürboyu uyuşum sürekliliğinin temeli, her bakımdan eşit düzeyde bir akrânla müşahib olunarak ilk ikrar verildiğinde atılıyor. Yaş-baş, meslek ve yetenek eşitliğiyle birlikte, aynı yerdebölgede yaşama koşulu da konuluyor. Ancak sonuncusu kesin yaptırım değil. Bireyin başka yerde yaşama özgürlüğüne dokunulmuyor. Sorun "müşkül müşahibi" kavramıyla çözümleniyor. Asıl müşahibinden ayrı düşerse, bir Cem'e katılmak isterse "müşkül müşahibi" tutsa erkandır.

Bu özetlemeye çalıştığımız bilgiler, görev ve sorumluluklar, yaptırımlar müşahib adayları evli çiftlere- daha önce anlatmış olduğumuz Abdal Musa Cemleri'nde ayrıntılarıyla Rehber tarafından öğretilir; hatta müşahiblik tö-

reninin bir iki kez denemesi bile yapılır. Görgü Cemi'inde de aslı uygulanarak ikrar alınıp-ikrar verilir. Ve musahip çiftler ikrar verdiği Dede'nin talibi olur.

İmam Cafer Buyruğu'nda Müsahibliğin kökenine dolaylı göndermeler vardır. Kırklar Meclisi'ne ilişkin anlatılanlar, yani Muhammed'in Mirac dönüşünde bu meclise kabul edilişi sırasında yapılan Kırklar Cemi; hem Görgü Cemi, hem de ikrar verme töreniyle yapılan Musahibliğin kökenini oluşturduğu görüşü -ayrıca Semah'ın çıkışı da buraya dayandırılır- mitolojik anlatım biçimiyle rasyonel (akılcı) kabul edilemez. Aynı şekilde Kırklar Meclisi'ni göksel bir meclis gibi gösterme görüşüne de kesinlikle katılmıyoruz. Ayrıca yine Buyruk'taki, "...Ve musahip olup iki gönlü bir etmek ve bir gömlekten baş göstermek Muhammed Ali'den kaldı" sözlerin gönderme yaptığı olayı ise, Musahibliğin kökenini açıklamaktan uzaktır. Muhammed'din Veda Hacı sırasında, Gadirhum'da Ali'yi kendisine ardıl olarak gösterdiği olay, Peygamberin vefatından yaklaşık bir yıl önce geçmiştir.

Kırklar Meclisi'ne akılcı ve o günün sosyo-ekonomik koşulları içinde yaşadığımızda, birinci görüşte bazı doğruları bulabiliyoruz. Muhammed'in Miracı, İslam araştırmacı ve tarihçilerine göre, 618 ile 620 arasında tarihlenebiliyor. Bu yıllar Peygamberin en sıkıntılı, en çok baskı gördüğü yıllardır. Peygamberliğinin 10. yılı olmasına rağmen bazı köleler ve birkaç akraba aileler dışında İslamı yayamamıştı. Amcası Ebu Talip (Ali'nin babası) kabile yasaları gereğince yeğenini koruyordu, müslüman olmamıştı. Bu tarihlerde Ebu Talip ve arkasından varlıklı eşi Hatice ölmüştü. Böylece sosyal ve ekonomik desteksiz kalan Muhammed ve ilk İslam inananları ekonomik abluka altına alındı. Mekke'de yine kabile geleneklerine göre, talep ettiği "Aman hakkı"nı hiçbir aileden alamamış, Taif'e göç etme girişiminde bulunmuş ve taş ve sopalarla karşılaşmış. Sonra Yesriplilerle (Medine) üç yıl boyunca yaptığı gizli "3 Akaba Biatı" sonunda 622 yılında Medine'ye göç etmişti. İşte Kırklar Meclisi'nin bu baskı ve çok gizlilik gerektiren yıllarda görev yaptığı anlaşılıyor. Başlarında 22 yaşındaki Ali'nin bulunduğu, hem Peygamberi koruyan, hem çeşitli yollarla Müslümanlara yiyecek bulan ve Yesriplilerle ilişkileri geliştiren bir gizli meclisti. Bunlar arasında 12 kişinin Medine'ye gönderilerek onlara İslamı öğrettiği ve bir Müslümanlar kolonisi kurdukları biliniyor.

Mekke gibi zengin ticaret toplumunun inanç ve tüm değerler sistemini altüst eden bir dinin bu ilk mensupları, elbetteki gizli örgüt gibi çalışacaktı. Bu gizli meclis, Mekke ticaret aristokrasisinin dışındaki bedevileri ve yerli-yabancı köleleri İslam'a çekebilmeleri için yeni ve eşitlikçi paylaşımcı sistemi öneren bir toplu tapınma kurumları yaratmış. Öbür yandan tarımla uğraşan kabileler toplumu olan Yesripliler de toprağı ortak kullanıyorlardı. Sığınma durumunda kalacakları bu topluma uygun değerleri geliştirmeliydiler. Böylece bir üzüm danesini kırka bölmek veya ezip şarap yaparak kırk kişinin tatmasını sağlayacak bir bölüşüm-

cülük ve birine neşter vurulunca hepsinde aynı acıyı duyuracak, kan çıkartacak kardeşlik ortamını yarattı bu meclis. Aynı zamanda Peygamberin, miracını anlatacağı ve üzerinde tartışma yapılacağı bir danışma meclisiydi Kırklar. İçlerinde Salman-ı Farisi gibi Zerdüştlüğü, Mazdekizmi Manicheizm, Musevilik ve Hristiyanlığı çok iyi bilen bu dinlere girip çıkmış bir filozof öğretmen ve annesi Bizanslı bir köle olan Musab bin Umeyr gibi bir başka tebliğci öğretmen vardı. Bu sonuncusu Peygamberden önce Medine'ye gidip orada İslam cemaati kurarak ortamı hazırlayanların başında geliyordu.

Sözünü ettiğimiz Mekke ortamı içerisinde, Mirac olayıyla birlikte gizlice değerler geliştirmiş olan bu meclis, düşünce ve denemelerini Medine'de Muhammed'in yönetiminde uyguladı. Bu Meclisin Mekke denemelerinden hiç söz etmeyen -zaten Sünni İslam araştırmacılar Kırklar Meclisi'ni kabul etmiyorlar!- Muhammed Hamidullah ve Ali Asghar Engineer bu uygulamayı şöyle anlatıyorlar:

"Mekkeli muhacirler için Hz. Peygamber bir genel toplantı tertipledi. Bu toplantıda her bir çalışan ve eli iş tutan Medine'li Müslümanın (Enser), bir Mekke'li Müslümanı (Muhacir) 'kardeş edinmesi' teklifinde bulundu (Muahat Anlaşması). Buna göre, 'İki tarafın aile mensupları, bu suretle ortaklaşa çalışacak, kazanacaklar ve hatta öz kardeşler, yeğenler ve başka akrabalar bertaraf etmek suretiyle birbirlerinin mirasçısı olacaklardı.' Herkes gönül rızasıyla teklifi kabul etti. Peygamber, çeşitli yeteneklerin dengeli bir biçimde eşleştirilmesi için, bu 'kardeşleştirme' hareketini bizzat idare etmiştir. Bulunan bu çare, bu usûl senelerce devam etmiş." Bu bir çeşit, mal ve can ortaklığı içerisinde kurumlaştırılmış bir kardeşliktir. Mekkeli ticaret adamı Abdurrahman İbn Avf'a, Medine'li kardeşi tarafından yapılan ve günümüze ulaşmış teklif bunu açıkça göstermektedir: *" Benim arazim şudur: Yarısı benim, yarısı senin. İki zevcem var birini seç, boşayayım sen olunla nikahlan!"* (Prof. Dr. M. Hamidullah, Resullullah Muhammed, İstanbul-1992, s.112-3; A.Asghar Engineer, The Origine And Development of Islam, New Delhi-1980, s.97, 99-105) İşte Alevilik toplu tapınması kurumlarından ve özü'malı mala canı cana katmak' olan Musahibliğin gerçek kökenini burada aramak yerinde olacaktır.

e) Tapınma kurumu olarak Semah

Biz burada Semah'ı Alevilik'te toplu tapınmanın coşku ve eğlence kurumu olarak ele alacağız. Onun için konumuzun ikinci başlığı değil, bir alt başlığı olarak sunuyoruz. Semah'ı bir halkbilimci-müzişyen ya da halk dansları araştırmacısının anlatması çok farklı olacaktı. Semahların ritmi, figürleri, melodisi ve figürlerin anlamını açıklayacak ve yorumlar getirerek geniş bilgiler sunacaktı kuşkusuz.

Araştırmacılar göre "Semah" sözcüğü, Arapça "sima, sama, seme" biçiminde okunan ve "ıştırmek, duymak, şarkı dinlemek, inlemek vb." anlamları olan bir fiilden bozularak

Türkçeye girmiş. Hatta bu Arapça sözcüğün; "şarkı, nağme, raks, vecd" gibi mecazi anlamları da varmış. Bu mecazi anlamlar dolayısıyla, bir coşku-vecd dansının adı semah olmuş değil. Arapçadan Farsçadan geçmiş o kadar sözcük var ki, Türkçeleşmiş ve anlam değiştirmiş. Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde "Samah, Semah, Zemak, Zamak, Semak" biçiminde söylendiği gibi "Pervaz ve pervane dönmek" te denir.

Temsili Cemlerde ve gösterilerde dönülen semahlar, folklorik oyun niteliği taşır. Oysa semah, Cem toplu tapınmasının, ibadetin bir parçasıdır. Coşku hali, vecd halidir semah; doruğa yükselme ve evrene hükmetmeyi, tanrıyla buluşup-birleşmeyi simgeler. Bütün Cem'lerin vazgeçilmez ögesidir. Cem Birleme'den önce ve miraçlama'nın sonunda dönülen Semahlar tamamıyla ibadet coşkusunun son noktaya yükselmesidir. Dar-didar görmüş, Pir meydanında niyazbend olmuş ve cem erenlerinden razılık alıp, kusurlarından arınmış-durulmuş talipler semaha durur. Zakirlerin sazlarından dökülen nağmeler, yanık sesleriyle okuduğu nefesler sanki yerçekimini yokedip, ağırlıksız bir ortam yaratmıştır. Semah dönen canlar ya birer alı turna olmuş, miraca yükselen Muhammed'e uçmakta, ya kırata binmiş Ali'yle ve düldülüyle yarışa çıkmaktadır. Bir başka can, turnanın yeşil kanatlarına tutunmuş uçarken, Allah-Muhammed-Ali'ye rastlayıp, onlarla kolkola semah dönmektedir.

Bu canlar Pir'in sohbetinde duymuştur ki, Muhammed mirac dönüşünde, hepsi bir can-bir vücut olan Kırklar Cemine girmiş. İmamesini başından almışlar, kırk pare edip, kemerbest olmuş ve hep birlikte uryan buryan Semah dönmüşler! Şimdi gökyüzünde onlarla bütünleşmiş; Allah-Muhammed-Ali olmuş semah dönüyor. Ve kendinden geçmiş, arınmışlığın sonsuz mutluluğunu yaşıyor. Derken Zakirler: "Alı da turnam, telli de turnam sallan duur!" diyerek 'ağırlama'ya geçtiğinde, yere inmiş ve üçlü birlik kendisi olmuş, dinginlenmiştir.

Genellikle 4, 6, 8, 12'ler halinde kadın erkek birlikte semah dönülür. Daha önce belirttiğimiz gibi Semahlar, Muhabbet cemlerinde, yani Abdal Musa Cemlerinde ise birer eğlence ve hoşça vakit geçirme aracıdır, oyundur. En iyi semah dönenler seçilir, övülür. Görgü Cemi'inde de, genellikle lokmalar yenilirken muhabbet-eğlence semahları yapılır.Ama semahların iki türüsü de edep-erkânıyla yapılır: Önce Dede'ye niyaz edilerek "destur" alınır. Sonra Zakirlere niyaz edilir. Arkasından Semahçılar birbirleriyle görüşerek Semaha dururlar. Semahlar bölgelere göre çok çeşitlilik gösterir. Elli çeşit semahtan sözedilmektedir. En tanınmışları "Kırat, Erzincan-Turnalar semahı, Turhal, Hacıbektaş, Ege ve Trakya semahları vb." Her bölgenin semahları o bölgenin halk oyunları ile ritm ve melodik yakınlık göstermektedir. Ege ve Trakya semahlarında bu özellikle daha fazla belirgindir. Semahlar bütün bölgelerde çok çeşitlilik göstermesine rağmen, ortak değişmez özellikleri vardır. Bunlar

başlangıçtaki niyazlar-görüşmeler, bitiminde dua alma ve niyaz. Semah duası genellikle:

"Semahlar saf ola, günahlar af ola, çarkı pervaz halk için ola! Dil bizden, nutuk pirimizden ola! Hizmetiniz kabul yüzünüz ağ ola! Gerçeğin demine hüü" biçiminde yapılır.

Semahlar, vecd haliyle birlikte, nesnel coşku-eğlenti işlevleri de üstlenmiş olsa, figürlerde farklılık olmasına rağmen, "başlama, ağırlama ve uçar gibi dönme (yeldirme) evreleri"de Semahlarda ortak özelliklerdir. Semahlarda turna motifi, çok hızlı ve çok yüksek uçuşu simgeler. En yüksek çıkma; tanrıyla bütünleşmek, tanrılaşmaktır. Kırat yeryüzündeki hızlılığın simgesidir. Ve kırata binen muradına çabuk erer. İsteği ve istediğine çabuk kavuşur.

Semahlar, vecd haliyle birlikte, nesnel coşku-eğlenti işlevleri de üstlenmiş olsa, dinsel danslar türüne girmektedir. Şamanlar'da da, Animistler'de de dinsel raks vardır. Büyücüler de dans ederek yüce varlıkla buluşur! Bir çeşit ekstaz halini yaşarlar; transandantal yükseliştir. Antik dönemlerde Anadolu ve Trakya'da Dyonizos ve Orpheos adına dionisyak ve orfik çılgınlık şenliklerindeki toplu danslar da dinsel. Alevi semahlarına köken olarak bu çok uzak örnekler verilebileceği gibi; Kırklar Meclisinde Muhammed ile Ali'nin döndüğü semaha ek olarak, biz tasavvuf raksı'nı da kuvvetle vurgulayacağız. Bu mutasavvıfların, Kur'an-ın Ali imran suresi 191. "Tapınmanın biçimi yoktur. Tanrıyı ayakta iken, isterseniz yanüstü anınız!" ayetinin yorumundan kaynaklanmaktadır; Tanrıya her durumda tapınabilirsiniz, demektir. Raks da bu durumun içinde değerlendirilmelidir. Ve Peygamberin "kendinizi kime benzetirseniz ondansınız" anlamındaki hadis gereği de raks etmek, göklerde uçan meleklerle benzemektir. (Alevi semahlarında ise turnalara benzemek istenmektedir ve daha gerçekçi!)

Konuyu, İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Bale Ana Sanat Dalı öğretim üyesi Prof. Editha Alınçık'ın şu sözleriyle bağlamak istiyoruz;

"Hangi halk danslarını seyrederseniz seyredin, mutlaka beğenirsiniz, seversiniz. Ancak bu dansları rahat koltuğunuzdan seyredersiniz. Ama bir semaha öyle değil. Daha ilk anda müzik sizi, kendi iç ritmi ile büyülüyor ve giderek oturduğunuz yerden semaha katılıyorsunuz. Aslında yerinizdesiniz, ama değilsiniz. Semahın düşüncesindesiniz. Ayığınız kollarınız semahçılarla eş, yüreğiniz onlarla aynı coşkuda ve semaha katılıp gitmişsiniz."

Çok yerinde ve doğru bir gözlem: Alevi semahındaki coşku, sevgi ve seyreden bile birlikte uçtuğu hiçbir dans yoktur. Bunu bütün yüreğiyle hissetmiş bir sanat otoritesi ancak Alevi semahlarını, evrensel bale kalıpları içerisinde dünya spotları altına çıkarabilir. Bekliyoruz. ●

“ÇAĞDAŞ” EMEVİ KARALAMASI: “ALİ’SİZ ALEVİLİK”

İsmail ONARLI

Faik Bulut'u yıllardır tanırım. Yıllarca İsrail zindanlarında eza-cefa çekti. 1980 sonrası verimli çalışmalarıyla çok sayıda makale ve onlarca kitap yazdı. Başarılarından dolayı kendisini defalarca kutladım. Alevilik üzerine kitap yazacağını söyleyince, içeriği konusunda sohbet ettik. Yaptığı Alevilik araştırmalarının eksik ve yanlış olduğunu ve yararlanacağı yeni kaynaklar göstererek kendisini uyardım. Bu kaynaklardan birkaç örnek verirsek; Prof. Dr. Muhammed Hamidullah ve Dr. İsmail Kaygusuz'un eserleri ile Uygur Türklerinin Doğu Türkistan-Çin'de basılmış konuyla ilgili Tarih ve Menkıbe-leridir...

Daha sonra, önerdiğim kaynaklardan olumlu ya da olumsuz yararlanmayıp, kendisinin geleneksel olarak uyguladığı metodla kitabını kaleme aldığını gördüm. Olabilir, kendi tasarrufudur.

Faik Bulut'un özel kimliğine bakarsak, Şafî Kürt kökenli sosyalist bir insandır. Tarih yazıcıları tarih yapanları, sınıf mücadelelerini, olay ve olguları analiz ederken objektif davranarak, o günkü tarihsel kesitte değerlendirmeleri gerekir. Subjektif ve özel kimlikleri açılarından bakarak tarihsel kişileri ve olayları değerlendirmek, telafisi zor neticeler doğurur. Faik Bulut'un "Ali'siz Alevilik" kitabı da böyledir. Ne amaçla yazdığı ilk akla gelen önemli bir soru işaretidir(?).

Cumhuriyet dönemi tarih yazıcısı Prof. Dr. Fuat Köprülü metodolojik ve objektif tarihçi olarak ilk tarih bilimcilerimizdendir. Günümüzde de birçok bilimsel tarihçimiz vardır. Aylık çıkan Tarih dergileri, tarihçilerimizin akademik ve bilimsel çalışmalarıyla doludur.

Prof. Dr. Neşet Çağatay özel kimlik ve düşüncelerini Faik Bulut gibi öne çıkararak, doğruymuş gibi sunan tarih saptırmacıların yazılarıyla süsleyerek yazı yazarlar için şöyle demektedir:

"Akıl inançtan, bilim dinden bağımsızlaşmadıkça, özgür düşünce kişi davranışlarına egemen olamaz." İşte, Faik Bulut'a egemen olan da tarihsel içtepisi, bilinçaltı inancı Şafî Kürt kimliğidir.

Dr. İsmail Kaygusuz 1993 yılında "Alevilik İnanç, Kültür, Siyaset Tarihi ve Uluları" adlı yapıtında, Faik Bulut'un "Allah Devletinde Demokrasi" adlı yapıtında (Sf.230) Muaviye'yi övmesine işaret ederek, Hz. Ali ve Ehlibeyt soyuna karşı düşmanlığının ilk verilerini ortaya koymuştu. Birçok Alevi yazar ve aydınının bu husus dikkatini çekmemiş, Alevi toplumu içinde bu güne değin baş tacı edilerek, dergâhlarda kitapları satılmıştır. Dernek yöneticileri bu kitap üzerine daha yeni uyanarak, Faik bulut'u eleştirmektedirler. Fakat şunu da halâ görememek-

tedirler ki, Alevilik aleyhine ılımlı bir söylemle yazılmış, tahrif edilmiş inanç ve hurafelerle dolu birçok kitap Dergâh, dernek ve vakıflarda halka sunulmaktadır. Bu tip mekânlarda görevli akademisyen, araştırmacı ve kendilerini Alevi önderi sayan Prof. İzzettin Doğan gibi dedeler bu durumu niçin görmezlikten gelmektedirler. Bu gibiler Alevi-Bektaşî toplumunu doğru ve dürüst aydınlatmakla kendilerini yükümlü görmüyorlarsa, buralarda işleri nedir?

Faik Bulut'un bu ifrit kitabına gelince: Ön ve son sözüne baktığımızda neyi amaçladığı açık olarak kendini ele vermektedir. Politik stratejisini Kürt temel tezine oturarak, kitabın içeriğini de Emevi karalamaları ve ırkçı taktiklerle bezeyerek bir senteze varmaya çalışmaktadır. Bu kitap ilkidir, devamının geleceğini söylemektedir.

Kürt kimliğine ve kültürüne saygımız sonsuzdur. Ama zorlama tarih yazılamaz. Bilimsel gerçeklere, arkeolojik bulgulara ve tarihsel gerçeklere dayanması gerekir.

Alevilik bir milliyet sorunu değildir ki, şu veya bu ırka dayandırılın. Alevilik bir inanç kimliği sorunudur.

Aslında Faik Bulut'un bu kitabını eleştirmek için en az o ebatta bir kitapla cevap vermek gerekir. Çünkü baştan sona yanlış ve tahribatlarla dolu, önyargılı ve yalana dayalı bir kitap. Çoğunluğu sosyalist olan dostlarım ve Alevi canlar böylesine bir 'vakıa'ya karşı eleştirel yazı yazmanın yanlış olacağını salık verdiler. Tüm bunlara karşın özel nedenlerden dolayı yazma gereğini duydum.

Faik Bulut Aleviliği İslam dışı görmektedir, elbetteki İslamiyeti ceddinin anladığı anlamda idrak ettiği için, Aleviliği de anlayamamaktadır. Alevilik; Türk-Arap-Kürt-Acem-Slav-Zaza-Boşnak-Arnavut gibi tüm ulusların ortak inanç değerleri paydasıdır. Bugün İslamiyet olarak uygulanan Emevi dindir. Alevilikse, bizzatıhi Ehlibeyt İslamlığıdır. Öte yandan Alevilik, Emevi İslamlığına karşı, onunla dövüşe dövüşe gelişmiş-gelmiş, asıl kimliğini Anadolu'daki uygarlık-kültür ve inançlardan (onların, insanın yapısına uygun değerlerinden-ilkelerinden), yakın ve uzakdoğu inanç ve kültürlerinden de beslenerek (sentez) varolmuştur. Evet, İslamla ilişkilendirilebilecek (onun katı-zalim-şekilci Sünni anlayışına karşı) bir süreci vardır. Onunla, onun egemenliğinde olduğu devlet yapılarıyla dövüşe dövüşe, onu yereyerek, dışlayarak Anadolu'daki inanç-kültür yapısını sağlam temellere oturtmuştur. Bu dünyayı temel almış (insanın, üzerinde varlık sürdürdüğü öte dünya mı var ki?), insanı ve onun yarattığı değerleri herşeyin üzerine oturtmuştur. "Benim kâbem insandır", "Her ne arar isen kendinde ara" demiş,

"Enel-hak"a inanmıştır. Yolu bu yol. İşte Alevilikte "Yol bir, sürekin bir" ilkesinde; yol bu İslamiyettir, sürekin ise zamanana/mekâna/çağa göre değişen/dönüşen binbir içtihatıdır. Yoksa, Faik Bulut'un anladığı gibi Alevilik tanımı da binbir değildir, tektir. Öte yandan Faik Bulut'un algıladığı İslamiyet, Emevilerin uydurduğu ve uygulattığı İslamiyettir ki, Osmanlılarca da devam ettirilen bir din haline gelmiştir. Faik Bulut bu nedenlerden dolayı, Muaviye-Yezit ve Yavuz gibi Alevi katillerini aklamaya çalışmaktadır.

'Bektaşî sırrı' dediğimiz Alevi kimliği, 1980 sonrası sır olmaktan çıkıp "farş" olunca; Faik Bulut gibileri Alevi kimliği gibi saptamalara girerek, abuk-subuk kimlik ve inanç tanımlaması yaparak, bu güne değin inanç kurumları ilişkilerini, örf ve geleneğini yeterli de-recede bilemeyen Alevi toplumunda kaos yarattılar. Bu tutarsız tezler Alevileri sağa sola çekmeye, Türk-Kürt-Zaza ırkı gibi şoven saptırmalarla bir yerlere yamamaya çalıştılar.

'Bir kimlik arayışı' bölümünde Faik Bulut, kaynak gösterdiği Alevi yazar ve örgütlü yapılarının yöneticilerinin yazı ve demeçlerini çarpıtarak, cımbızlama yöntemiyle aldığı alıntılarını tahrif ederek yazmakta, doğruymuş gibi yorumlamaktadır. Faik Bulut'un karın ağrısını biliyoruz. 1995 genel seçimlerinde HADEP il başkanıyla birlikte kapı kapı dolaşarak Alevilerden destek istemiştir. Olumsuz cevap aldıklarından, tüm Aleviler tü kaka olmuşlardır. Özgün irade, barış, demokrasi, insana saygı ortadan kalkmıştır, kendilerine destek olunmayınca. Belki de sosyalist anlayışı tümünden yok olmuştur, Kürt kimliği işin içine girince. Bütün doğrular Faik Bulut için Kürt anlayışının miğferi etrafında geçerlidir. Kendi doğrusu açısından çete-mafya-aşiret-devlet ilişkilerini dahi Alevilere yıkmaya çalışıyor. EL İNSAF! İnsanın gözlerinin kör, kulaklarının sağır olması gerek. Yoksa Faik Bulut'un gözleri ABD yeşil dolarıyla mı bağlı, ağzı İngiliz ipiyle mi büzülmüş ki, doğruyu görmüyor ve söyleyemiyor. Ahlakî zaafiyet örneği göstererek Kürt çete-Aşiret-Mafya-Korucu zincirini sergileyemiyor. Kürt halkının, kültürüne, aydınına saygı duygularım için, devrimci mücadelede geçen otuz yılım teminattır. Ama Faik Bulut gibilerine hissiyatımı tanımlamaya kelime bulamıyorum.

Faik Bulut (age. sf. 80-95) Ehl-i Beyt tanımını saptırmak için elinden gelen tüm gayreti sarfetmektedir. Muaviye ve Yezit bile Ehl-i Beyt dendiğinde bütün yaptıklarına karşın görünüşte de olsa saygı göstermişlerdir. Ali soyu düşmanı bu iki Emeviye yazar rahmet okutmakta; Faik Bulut'un yanında onları pür-ü pak kabul edeceğiz herhalde. Faik Bulut "Ehl-i Beyt nedir, kimleri kapsar?" sorusunun cevabını araya-

cağı kaynağı bildiği halde, sıkılmadan hayasızca kaynak arayaşına girmiştir. Sahih-i Buhârî (II. cilt. DİB. 1991 sf. 177)'ye baksın idi, Hz. Muhammed'in hadisiyle Ehli Beyt'in Hz. Ali, Hz. Fatma ve oğulları Hz. Hasan ve Hüseyin'den meydana geldiğini görecekti.

Faik Bulut "Ali'nin yoksulluğu ve eşitlikçiliği doğru mu?" (age.sf.99-124) bölümünde; Hz. Ali'yi, ne üdüğü belirsiz kitaplardan alıntı yaparak Dirhem trilyoneri, kilolarca altın ve gümüşü, sayısız deve ve koyunu olan süper zengin aristokrat biri olarak tanımlamaktadır. Bu zenginliğin üstüne üstlük, Peygamber de uçsuz bucaksız Fedek Hurmalığını bağışlamıştır damadına. Hz. Ali gece-gündüz, gizli-açık sadaka dağıtır sayısız paralarından. Aleviler bugüne değin Hz. Ali için yalan söylemişlerdir. Yazara göre Hz. Ali yoksul değil-zengindir, eşitlikçi değil-çıkarıcıdır. Yazar, Hz. Ali için yazdığı karalamaları unutup, "Ali, kardeşi Akıly'ın 40 bin dirhem borcunu ödemeyerek Muaviye'nin yanına itmiştir. Diğer kardeşinin oğlu Cafer, Muaviye'nin Medine mutemedi gibi çalışarak 10 bin dirhem dağıtmıştır. Oğlu Hasan ise Muaviye'den 80 bin altın almıştır. Ve basiretsizliğinden çevresi, Muaviye'nin safine geçmiştir." (age.s.190) demektedir. Hergün 4000 dirhem dağıtıyor dediği Hz. Ali, neden akraba ve çevresine para vermesin? Faik Bulut bu çelişkinin görmüyor mu? Yoksa bu bölümü, minnet borçlu olduğu Güzide Dadaloğlu mu yazdı, kendi haberi olmadan. Yoksa, kılıf uyduramadan dalgınlığına mı geldi? Hz. Ali, oğlunu, kardeşini, akrabalarını Muaviye'nin kucığına atarak kendi aleyhine propaganda malzemesi yapacak kozu karşındakine versin, hangi mantık bunu kabul eder? Bu "ilerici diyalektik" Şafî mantığı ancak Faik Bulut'ta bulunur. 1964 yılında okuduğum "şariatçı" ALEVİYE NASHAT (Bedir Y.) kitabı bile Faik Bulut'un kitabının yanında bilimsel sayılır.

Faik Bulut'un burda hakkını yememek lazım; birkaç doğru cümle yazmış, belki de farkında olmadan methiyeler düzdüğü şahsın kim olduğunu bilmeden. Bilseydi yazmazdı. Bu şahıs Hz. Ali'nin ajitasyon ve propagandacısı Ebu Zer Gafari'dir. Ve şöyle yazmaktadır:

"Bizce, Halifeler Devrinde 'kandaş kabile eşitlikçiliği'ne görece en yakın düşünceyi taşıyan, bu uğurda mücadele eden kişi, yine bir kabile şefi olan Ebu Zer Gafari idi. Onun İslamdan anladığı şey, tümüyle başkaydı. Adeta küçük ütöpik dünyasında yaşadığından; sosyal adaletçilik, mülk edinme, eşitlikçilik uğruna Ebubekir ve Ömer'le tartışmış, ama özellikle Osman ve Muaviye ile çatışma noktasına gelebilmişti. Ne var ki, İslam şeriatı çok farklı bir çerçeve çizdiğinden, Ebu Zer ne İslamın başkenti Medine'de ka-

labilmiş, ne de Şam'da barınabilmişti. Oradan oraya sürülmüş, en sonunda Osman'ın talimatı üzerine dayak yemiş ve sürgün edildiği çölde sahipsizce ölmüştü." (age.sf.121-122) Bundan sonra Hz. Ali'ye iftirayla dolu anlatımıyla, Ebu Zer'e sahip çıkmadığını, sadece sürgüne giderken nasihat ettiğini belirtmektedir.

Hız. Ali daha Peygamber'in Mekke yıllarında kırk kişilik, kadın ve erkekten oluşan, Kureyş aristokrasisine karşı bir Muhalefet Meclisi oluşturmuştu. Kırklar Meclisi bugüne kadar Alevilerce kutsal bir kurum sayılarak, Kırklar Cemi-Kırklar Dâri inanç örgütlenmesi ve tapınma biçimine dönüştürülerek yaşatılmıştır. Ebu Zer Gaffari de bu kurumun bir üyesidir. Yine Alevilerce kutsal sayılan Onyedî Kemerbest arasında Ebu Zer de vardır. Ebu Zer Gaffari cennetle müjdelenen sahabelerendir.

Yine hatırlatalım, Faik Bulut'un anlattığı İslam şeriatı Emevi şeriatıdır. Kuran'ın-Muhammed ve Ali'nin şeriatı değildir. Hafsalası olup kayıt edemekte ya da bilerek sapırmaktadır ve tam sapkınlık noktasındadır. Mürşidi Muhammed, Rehberi Ali olan Kırklar Meclisi eşitlikçi, adaletçi, paylaşımcı bir topluluktur.

Faik Bulut "Alevilikte hoşgörünün sınırı" bölümünde (age.sf.130-145) "aşk ve muhabbet, hoşgörü ve insan-severlik" adına habire kılıç sallamışlardır, demektedir. Ve Ali'nin kişiliğinde şiddetin kutsandığını belirtmektedir. Her şey birbirinin zıddını yaratır; saldıırı ve şiddet, savaş ve barış. Toplum sal olayları da böyle değerlendirmek gerekir.

1293 yılında Baba İlyas-Baba İshak'ın başlattığı zulme başkaldırı, Selçukluların Malatya Valisinin Kürt aşiretlerinden oluşturduğu orduyla bastırılmaya çalışılsa da, başarılı olunamamıştır. Bu savaşta benim de aşiretim olan Seyh Hasanhanlılar'ın reisi Şeyh Ahmet'in 9 oğlu ve yüzlerce insan kılıçtan geçirilmiştir. Haksızlığa ve zulme başkaldırı şiddet değildir. Zalimin yanında olup mazluma karşı savaşmak şiddettir. Hız. Ali ve Aleviler tarih boyunca mazlumun yanında olmuşlardır. Birçok Sünnî tarikat olmasına karşın, Arap ümmetçisi olduklarından itibar edilmeyerek, Türk töresini İslamiyetle en iyi bağdaştıran Bektaşilik, Yeniçerilere eğitim ve öğretim için kılavuz seçilmiştir. Faik Bulut bunu içine sindirememektedir. Yine Doğu Anadolu'nun Rus işgaline karşı, Bektaşî Postişini Cemaleddin Çelebi'nin Alevilerden oluşturduğu Mücahit Alayı'nı vatan savunmasında olumsuz olarak görmektedir. Vatan işgalinde Şafî Kürtlerin ne yaptığını anlatmamaktadır. Hamidiye Alayları (ki, işbirlikçi Kürtlerin oluşturduğu bir ordudur) ise Alevileri katletmişlerdir. Bunlardan hiç dem vurmaz, şiddet şiddeti doğurur.

"Hocam" dediği Nejat Birdoğan'ın "Alevlik İslam dışı bir inançtır" görüşüne Faik Bulut katılmaktadır. Birdoğan'ın bu görüşüne katılmıyoruz. Fakat diğer yandan N. Birdoğan'ın Türkçü-Kemalist-"Sosyalist" perspektifini

Alevilikle bütünleştiren 'Asyatik' görüşü hakkında Faik Bulut birşey söylemeyerek; Alevilik Türkçülüktür tezine karşı, Alevilik Kürtçülüktür tezini getirmektedir. İstanbul'da bir radyoda övdüğü ve görüşüne katıldığı Hocası Nejat Birdoğan'ı bu görüşüyle yerin dibine batırmakta, kamuoyunda takiiye yapmakta, sahtekarlığa kaçmaktadır. Hoşgöründen bahseden bir insan biraz tutarlı.. olur.

Hız. Ali'nin Hilafet Kavgasından (age.sf.148-171) bahsetmektedir. Hız. Ali hiçbir zaman hilafet ve iktidar peşinde koşmamıştır. O sadece Kur'an-ı Kerim'in uygulanması için mücadele etmiştir. İslam inançta, ibadette, muamelatta birliği amaçlamıştır. Hız. Muhammed'in ölümünden sonra insanlar arasında soy-sop, ırk ayrımı, eski gelenek-görenek-örf hortlamaya başlamış, Hilafet çevresinde Bizans-İran devlet modelleri örnek alınarak Arap milliyetçiliği ve zengin sınıfı oluşmuş, İslamiyetin yasakladığı başka ırktan müslümanlar "Mevali-Köle" ticareti başlatılmış, saraylarda hadımağallığı ihdas edilerek cariye-rakkase eşliğinde müzikli toplantılar/eğlenceler tertiplenmiştir. Tüm bunlara karşı Hız. Ali ezilenin, yoksulun, kölenin yanında yer alarak, iktidardaki Arap ırkçılığına karşı mücadele etmiştir. Faik Bulut'un (age.sf.236-246) 'Hız. Ali ezilenleri yoketmiştir/yakmıştır' Emevice iftirasına karşın, Hız. Ali ezilen kesimleri örgütleyerek, üst kurum olarak "KIRKLAR MECLİSİ" ile yönlendirmiştir.

Kırklar Meclisi; İbn Abbas, Romalı Süheyl, Zenci Bilal-i Habeş, İranlı Selman, Selman-ı Faris, Kürk Gavan, Türk Süreyc, Ebu Zer Gaffari gibi, değişik ulustan/ırktan insanlar ile 17'si kadın-23'ü erkek olmak üzere 40 İnsan-ı Kamil'den oluşmuştur. Bu meclis aynı zamanda İslamiyetin Kuran esaslarına göre uygulanmasını da üstlenerek İbadete ve toplumsal ilişkilerde Vahiy emirlerini uygulamıştır. İktidarlarca Cuma, Cenaze, Bayram gibi namaz ve törenlerden dışlanan kadınları Hız. Ali bu gibi ibadetlere alarak, kadın haklarını savunmuş, Kuran akidelerini uygulamıştır. Yine bu meclis soy, ırk, köle, zengin, fakir gözetmeksizin eşit, hakkaniyete dayalı bir hukuk uygulayarak sorgulama, yargılama ceza ve infaz sisteminin gereği "Dar Kurumu"nu oluşturmuştur.

"Ali Başarılı Bir Cengaver, Başarısız Bir Siyasetçi" demektedir Faik Bulut (age.sf.172-194) ve Hız. Ali'yi tabir caizse bir gladyatöre benzetmektedir. Hız. Ali'nin siyasete ilişkin birçok mektubu, hutbesi, emri olmasına rağmen görmezlikten gelinmiştir. Siyaset, strateji, taktik, savaş konularında bilgisiz desem olmayacak; Çünkü önderi 1972'de Filistin'e Gerilla savaşı ve taktikleri öğrenmeye göndermişti. Ama görüyoruz ki, Doğu Perinçek gibi rüzgâra göre strateji ve taktik değiştirilmektedir.

Hız. Ali'nin izlediği siyaset ya da Alevilik sadece reaksiyon bir hareket değildir. Alevilik aksiyonerdir, dinamikliğini Ehlibeyt İslamlığından ve Orta Asya Türk inançlarından alarak,

Anadolu'da harmanlanmıştır. Kırklar Meclisi'nin ırkı temeline bakıldığında, Arap-Türk-Kürt, Rum-Acem, Zenci motiflerini görürüz. İşte Hız. Ali, siyasetini böyle bir baza oturtmuştur. Camel-Sıffin savaşlarında 92.000 müslüman birbirini boğazladı. Bunun sonucu olarak da müslümanlar üçe bölünerek; 4 Sünnî, 3 Şii, 1 Harici merkez ortaya çıktı. Bunları gören Hız. Ali, politik mücadelesinde değişiklik yaptı.

En büyük savaş tarihçisi ve teorisyeni Carl Von Clausewitz'in (1780-1831) görüşlerini benimseyen Lenin diyor ki; "Savaş konusunda diyalektikğin ana tezi şudur: 'Savaş politikanın başka bir araçla sürdürülmesidir'. Ve bunu aynı zamanda, çeşitli sınıfların politikalarının devamı olarak gören Marks ve Engels'in de görüşüdür. Politik mücadele ve savaş, stratejik hedef ve taktikleri karşılıklı sınıf ve tabakaların mevzilenmesine ya da oluşturdukları "Blok"lara göre şekillenir. Askerlik sanatı ve siyasal mücadelede bu güne değin çok çeşitli savaş stratejileri ve taktiklerine tanık olduk ve kuramcılardan öğrendik. Orduların karşı karşıya geldikleri 'Harekât Savaşı', 'Mevzi savaşları'; iç savaş, Ayaklanma, Gerilla ya da yeraltı savaşları ki, şiddete dayalı savaşlardır, namlunun ucunda çözülür, kan gölleri oluşturur. Diğer bir politik savaş stratejisi de, çok daha karmaşık olan ekonomik savaş stratejisidir ki, içte ve dışta ideolojik, kültürel, sosyo-ekonomik kuşatma teorisi. Bugün küreselleşen dünyamızda uygulanan taktikler manzumesinin toplam adı, ekonomik savaş stratejisidir.

Tüm bu stratejilerden farklı bir mücadele yöntemini Hız. Ali'den Gandi'ye uzanan bir sivil toplum, ılımlı çizgisinde görmekteyiz. Bu politik savaş stratejisine 'Pasif Direniş Stratejisi' denir. Hindistan'da grev ve boykot taktikleriyle Gandi'nin yönettiği pasif mevzi savaşlarına dönüşmüştür. Faik Bulut, Hız. Ali'nin eşi Fauma'yı bir eşeğe bindirip geceleri kapı kapı dolaştırmasıyla alay etmektedir. (age.sf.186) Hız. Ali'nin burda yapmak istediği, Faik Bulut'un anlattığı gibi Hilafet isteği değildir. Halkı irşad etmek ve yönetime karşı uyanık bulunmalarını sağlamaktır. Bu bir pasif direniş yöntemidir. 25 yıl aralıksız Ebubekir, Ömer ve Osman'a da danışmanlık yapması onları kontrol altında bulundurmak içindir.

Hız. Ali "harp Meclisi ve Fetva Meclisi" olmasından dolayı, "Şura üyesi" olmasını Faik Bulut çıkarıcı, siyasi fırsatçı olarak değerlendiriyor. Halbuki Hız. Ali'nin Hız. Muhammed'in ölümünden sonra izlediği bir siyasetin parçası, taktiği olarak değerlendirmekten yoksun. Hız. Ali'nin kendinden önceki üç halifeler döneminde "Pasif direniş stratejisi" yöntemi ve ılımlı taktikler izlemiştir. Hız. Ali'nin halife olduktan sonra Devlet Başkanı sıfatıyla strateji değişikliği yaparak "Harekat Savaşı"nı benimsemiştir. Muaviye tarihinde ilk kez "Siyasi İslam" taktiğiyle Kuran ayetlerini mızrağa geçirerek, Savaş Meydanında Hız. Ali'ye karşı koymuştur. Bugün bu taktikle Necmattin Erbakan İslamı siyasallaştırmış, Faik

Bulut'da inancında Kürtleştirmiştir. Muaviye ve Yezid'den ilham almışlardır. Hız. Ali'nin hilafeti döneminde 100 bin civarında müslüman birbirlerini öldürmüştür. Hız. Ali bu savaşlara son vererek, Hız. Muhammed'ten sonra Velayet Makamı olarak kendisine sağlığında Peygamber tarafından tebliğ edilen 1. İmam sıfatıyla, tüm müslümanların birliğini savunmuş, eşitlik, adalet, fazilet uğruna mücadele ederek, Kuran'ın harfiyen uygulanması Muaviye'yi zorlamıştır.

2. İmam Hız. Hasan da, babasının izlediği stratejiyi benimsemiştir. 3. İmam Hız. Hüseyin ise silahlı mücadele yöntemini benimseyerek, Şam tefeci-bezirgan sınıfına karşı bayrak açmıştır. Fakat bilindiği gibi Kerbela'da şehit edilmiştir. Aynı politik stratejiyi benimseyen 4. İmam Zeynel Abidin'in oğlu Zeyd ve torunu Yahya da, mücadeleleri sonucu yenilmişlerdir.

Aleviliğin kökleşmesini sağlayan kuramcılarında 5. İmam Muhammed Bakır (676-735) ile oğlu 6. İmam Cafer-i Sadık (702-765) Pasif Direniş Stratejisini benimseyerek, İslami İlimler, müsbet ve kozmoloji alanında okullarında yüzlerce bilimadamı yetiştirerek, merkezden çevreye göndererek düşüncelerini yaymışlardır. Bundan sonra gelen altı İmam da aynı metodu uygulamışlardır. Hız. Ali soylularından bazıları bu yöntemi kabul etmeyerek ayaklanma ve başkaldırı taktik ve stratejileriyle değişik zamanlarda iktidarlara karşı isyan etmişlerdir. Bugün Alevilerin izlediği yöntem 'Pasif Direniş'tir. İran Şii'leri ve Türkiye Sünnilerinin bir kısmı İslamı siyasileştirerek, Emevi yöntemiyle hakim olmaya çalışmaktadırlar.

Faik Bulut kendine özgü teori ve yöntemlerle veya biryerlerden dikte ettirilen şekliyle Kürt Tarihi yazmaya soyunmuştur. Aleviliği Kürtleştirmenin fikir öncülüğünü yaptığı için Cemşit Bender'i beğenmekle (age.sf.17) beraber, materyalist tarih anlayışından uzaklaştığı için eleştirmektedir. A. H. Celasun ile Abdullah Öcalan'ın görüşlerini olumlayarak "tarihsel bir zemine" oturttuklarını belirtmektedir. Bu tip uyduruk tarih anlayışına göre, materyalist tarih anlayışını bırakalım, burjuva tarih anlayışı bile bin kat daha objektiftir. Bender-Celasun-Bulut'ların tarih anlayışı Makyavelizmdir. Dünyaya Muaviye-Yezit- Şeyh İdris Bitlisi gözüyle ve cebiyile bakmaktalar. Faik Bulut, Şam'ın Tefeci-Tüccar-Bezirgân sınıfının temsilcisi Yezid'in çağdaş sözcülüğüne, Kürt mafyasının goygoyculuğuna soyunmuştur. Ezilen Türk, Zaza, Arap, Kürt, Acem halkların sözcüsü Hız. Ali ve bugünkü Alevilere çamur atarak, karalayarak velinimetlerine yaranmaya çalışan Faik Bulut, bizzat bana söylediğine göre "tarihi tersyüz etmektedir."

Zazaların ayrı bir ulus olduğunu söyleyen Zaza yazarlar, Aleviliğin Zazaların dini olduğunu yazmaktalar. Faik Bulut da bu yazarları bağnazlıkla suçlamaktadır. (age.sf.18) Faik Bulut, hani hoşgörün nerde kaldı? Senin yalan/dolan iftiralarına biz nasıl taham-

mül edelim?

Abdülbaki Gölpınarlı'nın hazırladığı Hz. Ali'nin "Nech-ül Belâga" adlı kitaptan (sf.74) Faik Bulut'un aldığı alıntıda, Hz. Ali, kardeşi Akıyl'e 40 bin dirhem vermeyerek Muaviye'nin yanına ittiğini ve bu gibi nedenlerden dolayı çevresini boşaltması (nedeniyle) O'nun iyi bir siyasetçi olmadığını yazmaktadır. (age.sf.190) Cımbızlama yöntemiyle aldığı 'Nech-ül Belâga'da cümlelerin tam altında, "Hz. Ali akşam yemiğinde tuz, ekmek ve biraz da bakla yemektedir. Bunu gören kardeşi Akıyl şaşırmıştır" diye yazmaktadır. Hz. Ali'yi dirhem trilyoneri olarak takdim eden Faik Bulut, Muaviye hilesi yaparak bu alıntıyı yazmamıştır. Çünkü yalanı ortaya çıkacaktır. Ve Hz. Ali'nin yoksul olduğu anlaşılacak, Faik Bulut'un foyası gözler önüne serilecektir. Yezit hilekârı Faik Bulut tüm kaynak gösterdiği alıntılarda aynı yöntemi uygulamıştır.

Fakir olan Hz. Ali kardeşine ve çevresine yardım edememiştir. Zengin Şam Bezirgan-Tüccar-Tefeci sınıfı ile Arap Kureys Aristokratlarına dayanan, aynı zamanda Şam devlet-ordu aygıtını Bizans-Sasani erki geleneğiyle yetkinleştiren Muaviye, Hz. Ali'nin çevresini parayla ve çeşitli makam ve rütbe vererek satın almıştır. Yoksul ve ezilenlere dayanan Hz. Ali bu yapılanlara karşı bir şey yapamamıştır. Faik Bulut'un dediği gibi zengin olsa, karşı tedbirleri alırdı. Yazılarında ve emirlerinden de anlaşılmaktadır ki; iyi bir devlet adamı, adil bir yönetici, kudretli bir komutan, Konuşan bir Kuran'dır.

Faik Bulut, Kerbela Katliamı için ise; "Hüseyin'i öldürenlerin arasında tek bir Şam'lı yoktur." kesin yargısıyla Emevileri ve Yezidi aklamaktadır. Hz. Hüseyin'in kafasını mızrağa takıp aile efradını çırılçıplak edip Şam'a götüren kimlerdir? Kerbela'da dökülen kızılkanların üstünü karaBULUT'uyla örtmektedir Faik Bey (Age. Sf.301).

Faik Bulut, Alevi Türklere kızgınlığını 1300 yıl öncesine götürerek, Basra Valisinin Orta Asya Türkistan seferiyle esir aldığı 2000 Türk'ü orduya almasını bugünkü Çevik Kuvvet/Özel Tim'e benzeterek günümüz ortamıyla paralellik kurması (age.sf.341) kindarlığının boyutunu göstermektedir. Haccac gibi Emevi zalim komutanların Orta Asya'da onbinlerce TÜRK'ün katliamını onbinlercesinin esir edilerek kadın-çocuk demeden köleleştirilmesini görmezlikten gelerek, Emevi mezalimini övünerek aklamaya çalışmakta, Türk ve Alevi kanı içen Muaviye ve Yezid'i ilericilik adına apak yapmaktadır. Tarihe ihanet etmektedir.

Hz.Ali ve Alevileri hoşgörüsüz, barışçı olmayan ve şiddet yanlısı olarak niteleyen Faik Bulut, sevgi ve aşkla dolu Yunus Emre, Aşık Veysel gibi ozanları dikkate almamaktadır.

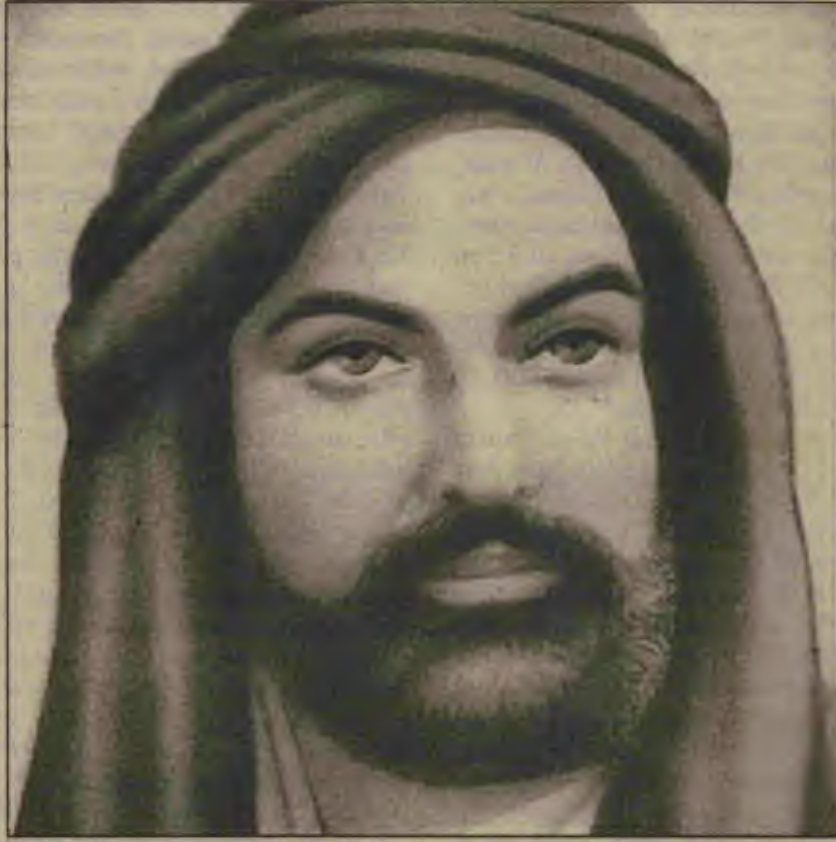
3 Kasım 1996 'Susurluk Olayı'na adı karışan Alevi Polis Şefi Hüseyin Kocadağ'ı ve eski İst. Em. Md. Şükrü Balcı'ı "Özel Tim/Özel Harpçi" şiddet yanlısı olarak tanımlarken, Alevi ileri gelenleri ve yazarlarını polis şefleriyle aynı kefeye koyarak, aynı yöntemi uy-

gulayan samimiyetsizler olarak suçlamaktadır. (age.sf.143-144) (Kürt ulusunun hak ve özgürlükler mücadelesine saygımız vardır, kesimsel yanlışları da bir halkın tümüne maletmek gibi bir anlayışım yok.) Ama öte yandan bugün Özel Harpçi/Özel Timci dediği kuruluşlarda bir sürü Kürt vardır. Kürt itirafçıların yaptığı ayyuka çıktı. Sedat Bucak kimdir, onu hiç yazmıyor. Kürt çetelerine ve mafyasına dil uzatmıyor, yoksa dilini mi keserler, sanmıyorum! Damak tadını onlardan alıyor. Varsa yoksa Alevi düşmanlığı. "Ulu Hakan" Abdülhamid'in teşekkül ettirdiği Kürt Hamidiye Alaylarının Alevilere zulmü unutulmuş değil. 1980 öncesi Maraş-Malatya-Sivas gibi yerlerde Alevi Katliamına karışanların çoğu şeriatçı Kürtlerdir. Faik Bulut'un bu gerçekleri yazması hesabına gelmez.

Faik Bulut "Faruk Sümer'in Safevi Devleti hakkında yazdığı TTK gibi resmi bir yayında bile, bütün Erdebil Ocağını kuranları, birkaç Kürt Beyliği

öğretim görerek icazet almışlardır. Dr. İ. Kaygusuz'un "Görmediğim Tanrıya Tapmam" adlı eserinde Alevi (Kızılbaş) Türkmenlerin Şah İsmail'in Yıldız Dağı'na gelerek, Pir Sultan Abdal, Kul Himmet ve Kalender Abdal gibi ulularla Cem yürütüp, Semah eylediklerini yazmaktadır. (age.sf.222) Şah İsmail Hatayi'nin Türk olduğunu tüm dünya tarihçileri kanıtlamıştır. Faik Bulut kafa bulandırmaya çalışmaktadır, tabii kendi kafası bulanık değilse.

Faik Bulut diğer yandan da Şah İsmail'in "24 yıllık saltanatı boyunca kan döktüğünü ve merhametsizliğiyle tanınmıştır. Bölgedeki Sünni tarikatler, özellikle Nakşibendiyeye baskı ve zulümden de öte, imha etmiştir" (age.sf.138), diyerek kendini ve kimliğini ele vermekte ve yalanını ortaya dökmektedir. Halbuki bu dönemde Şafi/Nakşibendi Kürt aşiretler, Türk ve Zaza Alevileri kesmişlerdir. Şah İsmail de bu katliama karşılık zulmü durdurmak için Anadolu'ya girerek Türk oy-

açık biçimde anlatılır. Şah İsmail'in Türkçe şiir yazmasına bakarak köken saptaması yapılamaz" (age.sf.435) demektedir ki, yalan yazmaktadır. Prof. Dr. Faruk Sümer'in "Safevi Devletinin Kuruluşu ve Gelişmesinde Anadolu Türklerinin Rolü" adlı yapıtında, Safevi devletini hangi Türk oymaklarının kurduğunu tek tek anlatmaktadır. Ve Safevi Devleti'nin Osmanlılar'dan daha çok Türk olduğunu belirterek, sarayda resmi dilin Türkçe olduğunu belgelemektedir. Erdebil Ocağı'nın kuruluşundan itibaren Alevi edep-Erkân ibadetlerinde, tören ve şölenlerinde dualar, nefesler Türkçe yapılmıştır. Erdebil Tekkesi'ne Ocak hakkı olarak Osmanlı padişahları hediyeler göndermişlerdir. 2. Murad döneminden itibaren Erdebil Ocağı'nın itibarlı bir Alevi/Bektaşî dergâhı olduğunu müşahade etmekteyiz. Benim de mensubu olduğum Şeyh Hasan Ocağı Dedeleri ile Mezirme Dedeleri Erdebil Ocağı'nda eğitim

maklarını ve Zazaları örgütlemiştir.

Faik Bulut 'Türkiye'de Kürt isyanları' adlı eserinde (sf.30) övünerek bahsettiği Şeyh İdris Bitlisi'nin Tebriz'e Yavuz Sultan Selim'le birlikte ilk girenlerden biri olmuştur, diyerek, "50 Kürt Beyine hizmetlerinin karşılığı Yavuz tarafından İdris Bitlisi eliyle Ulufe belgeleri dağıtmıştır" demektedir. Bunları hangi hizmetlerinden dolayı verdiğini Faik Bulut yazmıyor. Ya da Nakşi Şeyhleri yazdırmıyorlar. Evet tüm bu ulufeler, arazi fermanları Kürt beylerine, aşiretlerine 40 bin ile 70 bin Alevi Türk'ü katlettikleri için verilmiştir. Muaviye-Yezit-Ebusuud-Yavuz-Şeyh İdris Bitlisi ceberrut düşüncesi ve cebine konan ulufeyle zılgıt çekmekte, çelik çomak oynamaktasın! Faik Bey, sen Kürt filan da değilsin. Bu yazdıkların afet karakterini ortaya koyuyor ki, o ulusa hakarettir. Çünkü biz Aleviler 73 milleti bir kabul ederiz, kendi canımız biliriz. Seni mi? Asla...

Faik Bulut Aleviliğin kökenini Mezopotamya'ya indirgemektedir ki, Kürt tezine yaklaşırsın ya da özdeşleştirsın. Aleviliğin dayandığı üç sacayağı vardır. Birincisi: İslamiyet, İkincisi: Orta Asya Türklüğü, Üçüncüsü: Anadolu ve Balkanlar. Tüm bu bölgelerde antik kültürler dahil, yaşayan halkların inanç ve örflerinin birbirlerine eklenerek İslamiyet şemsiyesinin altında toplanarak, Alevilik adını almasıdır.

Alevilik terimine gelince: Faik Bulut ve yandaşlarının dediği gibi, Kürtçe'den türetilip 18. yüzyılda kullanılmaya başlanmamıştır. Bektaşilik ve Kızılbaşlıktan daha eski bir terimdir. Tarihsel kaynaklardan öğrendiğimize göre, Dr. İ. Kaygusuz'un ve Doğan Avcıoğlu'nun eserleri ile Uygurların Tarihi, 'Alevilik' teriminin 10. yüzyıl başlarında Oğuz, Uygur ve Bagraç boyları arasında Ali soylular ve yanlıları için kullandıklarını biliyoruz. 'Alevilik' terimi Anadolu'ya Orta Asya'dan Türkler tarafından getirilerek, oradaki anlamıyla kullanılmıştır. Faik Bulut'un dediği gibi, Alevilik Kürtlerin dini olsa, Kürtlerin çoğunluğunun Alevi olması gerekir. Halbuki Kürtlerin büyük çoğunluğu Sünnidir.

Faik Bulut bu kitabıyla ne yapmak istemekte? Kimin adına çalışmaktadır? Bilemiyoruz. Kokusu yakında çıkacaktır. Ya da tek tek tartışmamızda kendisinin itiraf ettiği gibi, "tarihi ters çevirmek" isteyen bir megalomandır (büyüklik hastası!).

Faik Bulut'un anlattığı gibi, Alevilik eşitsizlik değildir. Aleviliğin temel kurumu olan Müsahiblik bizzatihi eşitliğin uygulandığı birimdir. Hz. Muhammed hicretin (622) ilk ayında muhacir ve ensarı ikişerli olarak "ahdi kardeşli münasebetiyle" sosyo-ekonomik olarak birbirlerine akdi olarak bağlamıştır. Kendisi de Hz. Ali'yle kardeş olmuşlardır. (Prof. Dr. Muhammed Hamidullah, "Resulullah Muhammed", İst.-1992, s.112-113) Aleviler bu akti, 'Müsahiblik' adı altında günümüze kadar yaşatarak getirmişlerdir. Mekke zenginleri ve Emeviler Hz. Muhammed'in bu kurumunu kaldırmışlardır. Dr. İsmail Kaygusuz ahdi kardeşlik hakkında şöyle demektedir; "...Kanbağı kardeşlikten daha üstün tutulan yol kardeşliği ile, bir yerleşim biriminin tüm bireyleri birbirine bağlanmıştır. Müsahiblik Kurumunun inanç yapıtları, toplumun maddi yapısına uyarlanıp uygulanarak, eşitlikçi-ortakçı-üleşimci bir düzenin yaratılmasında ilk önemli adımı oluşturmaktadır."

Sonuç olarak, Faik Bulut'un bu kitabı, nev-i şahsına münhasır Emevi-Şafi-Nakşi hezeyanlarıyla dolu şizofrenik bir vakiydir. Bu zata son söz olarak söyleyeceğim Hz. Ali'nin özdeyişi olacak; "İNSANLAR NEZDİNDE İNSAN GİBİ BİR İNSAN OL." ●

Dava Adamı, Halk-Tekke Şairi

PİR SULTAN ABDAL

YIKALIM BAKALIM NİC'OLURSA OLSUN!

PİR SULTAN ABDAL, gerçekten büyük bir halk-tekke şairidir. Pir Sultan'ı bilim dünyasına tanıtan ilk yazı 1928 yılında çıkmıştır. Fuat Köprülü'nün bu yazısından bir yıl sonra, 1929'da Sadettin Nüzret ilk kitabı verdi. Bu kitapta ön bilgiler ile birlikte (105) manzume de çıktı. Bundan sonra aradan geçen on beş yıl içinde önemli bir çalışma görülmedi. 1943 yılında Pertev N. Boratav ile Abdülbaki Gölpınarlı'nın birlikte çıkardıkları "Pir Sultan Abdal" eseri güzel bir çalışma ürünü olup, yeni bilgi ve şiirler vardır. Bundan sonra çıkan birkaç kitap hep bu eserin dar ölçüde birer tekrarı olmuştur. (Pir Sultan Abdal:Bütün Şiirleri-Cahit Öztelli)

16. yüzyılda Anadolu halkının yaşamını şiirleriyle dile getiren Pir Sultan Abdal'ın adı bir efsaneler zinciriyle günümüze ulaşmış, yaşamı ve şiirleri başkaldıranlara örnek olmuştur.

Horasan'dan İran Azerbaycan'ındaki Hoy Kasabası'na, oradan da Anadolu'ya göçüp Sivas'a yerleşen bir Türkmen soyundan olduğu sayılır.

Uzundu usuldu dedemin boyu
Yıldız'dır yaylası Banaz'dır köyü
Yaz bahar ayında bulanır suyu
Çağlar ağlar ağlar Pir Sultan deyu

Pir Sultan Abdal'ın ölümü ardından kızı tarafından söylendiği sanılan bu şiirde ozanın Sivas ilinin Yıldızeli ilçesinin Banaz köyünden olduğu anlaşılmaktadır.

Pir Sultan, Anadolu'nun zor dönemlerinden birinde yaşamıştır. Devlet halktan iyice uzaklaşmış, dinsel hoşgörü yerini zorbahçe bırakmıştır. Köylü ağır vergi yükü altındadır. Haksızlık, rüşvet, adaletsizlik azmaktadır.

Nasıl bir öğrenim gördüğü bilinmemekle birlikte, şiirlerindeki kullandığı kavramlar, tekke kültürü aldığını göstermektedir.

Başkaldırının ilk titreşimlerini, okuyacağımız nefesinde görebiliriz.

Gözleyi gözleyi gözüm dört oldu
Ali'm ne yatarsın günlerin geldi.
Korular kalmadı kara yurt oldu
Ali'm ne yatarsın günlerin geldi (1)

Kızılırmak gibi bendinden boşan
Hama'dan Mardin'den Sivas'a döşen
Düldül eğlendi, Zülfiyar kuşan
Ali'm ne yatarsın günlerin geldi

Mümin olan bir nihana çekilsin (2)
Münafık başına taşlar üşürsün
Sancağımız Kazova'ya dikilsin (3)
Ali'm ne yatarsın günlerin geldi

Şah'ın geleceğin bir gün duydular
Yezitler lanet gömleğin geydiler
İmam Aliyyürrıza ya kıydılar
Ali'm ne yatarsın günlerin geldi

Pir Sultan Abdal'ım bu sözüm hakır
Vallahi sözümün hatası yoktur
Şimdiki sofunun Yezid'i çoktur
Ali'm ne yatarsın günlerin geldi

(1) Günlerin gelmesi: Ayaklanma ve zafer günlerinin gelmesi, her şeyin hazır olması (2) Nihana çekilmek: Gizlenmek, kendini belli etmemek. (3) Kazova: Tokat ile Turhal arasında Alevilerin çokluk olduğu ovanın adı.

Ozanımızın o dönemde söyledikleri, bugün de anlam ve gerekliliğini ciddi biçimde korumaktadır. Eylemliklerin arttığı, isyanın giderek yaygınlaştığı, başkaldırının kendini göstermeye başladığı şu günlerde, bu nefese kulak kabartmak gerekmektedir. Önümüzde devrimci durum koşullarında yaşayacağımız 1 Mayıs var. Burada ortaya konması gereken kararlılık, inanç ve ideolojik bilinçtir.

Kararlılık demistik. Bir dem vuralım kavrama:

Koyun beni Hak aşkına yanayım
Dönen dönsün ben dönmezem yolumdan
Yolumdan dönüp mahrum mu kalayım
Dönen dönsün ben dönmezem yolumdan

Kadılar müftüler fetva yazarsa
İşte kement işte boynum asarsa
İşte hançer, işte kelle keserse
Dönen dönsün ben dönmezem yolumdan

Ulu mahşer olur, divan kurulur
Suçlu, suçsuz gelir anda derilir
Piri olmayanlar anda bilinir
Dönen dönsün ben dönmezem yolumdan

Pir Sultan'ım arşa çıkar ünümüz
O da bizim ulumuzdur, pirimiz
Hak'ka teslim olsun garip canımız
Dönen dönsün ben dönmezem yolumdan

Büyük ülküler (idealler-) büyük yüreklerde yaşar. Davaya inanmış er ister. (Erler) ordusunu yetiştirmek ister. Bunun için propaganda ister. Propagandacının da birinci niteliği, bilgi yanında, güzel konuşmaktır.

- İşte bunların hepsi Koca Haydar'da var. O, elinde sazı, dilinde avazı; ilden ile, köyden köye, ülkeden ülkeye koşan, Cem'lerde coşan, sönmüş yürekleri yakan önder niteliğinde bir propagandacıdır.

- Kalplere sanat yoluyla girmenin ustasıdır. Bir yandan tarikat bilgilerini, yol aşkını verirken, şiirin iç titreten güzelliğinden yararlanmasını bilir.

- Dalaştığı çevrelerin gelmiş geçmiş evliya, şeyh, erenlerinin methiyelerini sazın dilinden verirken dervişliğin gücü olduğunu, can ve başı Hak yoluna koymak gerektiğini, Yezid'iin sözüne uyulmamasını, Mehdi'den imdat dileyenlerin Dergah'a gelmelerini, İmam Cafer yoluna uyulmasını öğütler.

- Ama, bu yola yana yana giden kalma-
mıştır. (Bu) ideal yolunda cefaya dayanmayan gelmesin, nefesine uyan gelmesin, gönülde karası olan gelmesin.
- Ya kimler gelsin? Bu yola boynunu veren gelsin, üstüne yol uğrayınca ayrılmayıp duran gelsin; Şeriatı, tarikatı, (marifeti), hakikati bilen gelsin... İşte, Koca aşığın yolu bu...

Tüm zamanların en büyük devrimcilerinden biri olan Pir Sultan, o dönemde de oportünizmin, yılgınlığın, kaypaklığın davada yeri olmadığını önemle vurgulamıştır. Yolumuzun bugünkü süreginde de oportünislerin, ikrarına yürekten bağlı olmayanların davaya zararı çok büyüktür harekete ve davaya zaman kaybettirmiştir. Bugün bu oluşuma karşı ayıklamalar olmuş ve önlemleri de alınmış ve alınmaktadır. Yolumuzda (bunların) varoluşları sözkonusu bile olamaz.

Ey erenlerin evliyalar serveri
Himmet eyle bize Şah Seyyit Ali
Tarik-i Naci'nin sensin rehberi
Himmet eyle bize Şah Seyyit Ali

Sen bilirsin cümlemizin halini
Yetişmiş meyvanın kırma dalını
Düştük, kaldır bizi, uzat elini
Gayret eyle bize Şah Seyyit Ali

Erenlerin sağı solu sendedir
Cümle tariklerin kolu sendedir
Şah Hasan, Hüseyin'in yolu sendedir
Şevkat eyle bize, Şah Seyyit Ali

Pir Sultan'ım eydür, yola aşıkız
Taa ezelden böyle kalbi sadıkız
Severiz ey Şah'ım bağı yanıkız
Rahmet eyle bize Şah Seyyit Ali

1577 senesinde Suriye tarafındaki Şam Diyade (Bayadı) adındaki Türkmen aşiretinden bir şahıs, Şah İsmail olduğunu iddia ile, güney doğu Türkmenleri arasında büyük bir taraftar topluluğu ile Malatya tarafının aşiretlerini ayaklandırmış, başına 50 bin kişi toplamıştı. Kırşehir'e gelerek Hacı Bektaş türbesinde, büyük bir kalabalık önünde kurban kesti. Bozok'a yolladı-

ğı halifesi ise bütün o tarafların Kızılbaşlarını yalancı Şah'ın etrafında toplamaya gayret etmekte idi.

Bunun üzerine Serdar Lala Mustafa Paşa, Türkmen Sancağı beyi Şah Murad Bey'e, Bozak Mirivası Çerkes Bey'e ve Rum (Sivas-Amasya) Defter Kethudası Mahmud'a hüküm gönderip, Düzmece Şah İsmail ve adamlarının mahkemeye çağrılmalarını, gelmezlerse öldürülmelerini emreder.

Bu anlatılanlardan, henüz bir ayaklanmaya geçilmeden, hazırlıkların tamamlanma aşamasında Düzmece Şah İsmail eyleminin bastırıldığı anlaşılmaktadır. Pir Sultan'ın şiirlerinde de, bir ayaklanma hazırlığı anlatılır, fakat eylemin başladığı söylenmez.

Pir Sultan'ın şu açık çağrısı da, söz konusu ayaklanma hazırlığıyla ilgili olmalıdır.

Muhammet Mehдинin hak sancağını
Çekelim bakalım nic'olursa olsun
Teber çekip münkirlerin kanını
Dökelim bakalım nic'olursa olsun

Mahluk Deccal oldu insan haşarı
Asla bilen yoktur hayırı şerri
Teber çekip şu mağ'radan dışarı
Çıkalım bakalım nic'olursa olsun

Müminleri bir katara dizelim
Güruh güruh şu alemleri gezelim
Münkirlerin sarayını bozalım
Yıkalım bakalım nic'olursa olsun

Pir Sultan'a Hüda yardım etmez mi
Müminler bağında bülbül ötmez mi
Bunca yattığımız gayri yetmez mi
Kalkalım bakalım nic'olursa olsun

İşte 1587'deki "Şah İsmail" eyleminde yakayı kurtaran Pir Sultan Abdal, Alevilere zulmüyle sivrilmiş Deli Hızır Paşa tarafından daha sonra tutuklanıp, yargılanmış ve asılmış olabilir. Bu tarih, Hızır Paşa'nın ilk Sivas valiliğine rastlayan 1588'dir.

Bu gün de Pir Sultan ve tüm devrimci ozanlarımıza kulak verme günüdür. Devrimci durumun öğelerinin yapı taşı gibi oluştuğu şu dönem çok iyi değerlendirilmeli ve hızlandırılmalıdır. Bu 1 Mayıs belki de tarihe damgasını vuracaktır. Faşizm kendini bukalemun gibi gizleme ve iktidara gelme derdindedir. Buna aldanmamalı, aldanma durumunda olanlar uyandırılmalı ve harekete geçirilmelidir. Halk Meclisleri özen ve süratle gerçekleştirilmelidir. Tarihte hep rehberimiz olan ozanlarımız, gereği gibi izlenmeli ve örnek alınmalıdır. Sözümüz ikrarından dönmeyenlerdir.

Gizem SAYGI

Anti-Imperialist, Solidarity, Peace and Friendship.

14th World Festival Of Youth and Students CUBA' 97

DÜNYA GENÇLİĞİ BİRARAYA GELİYOR

14. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali 28 Temmuz'da Küba'nın başkenti Havana'da yapılacak. Yedi yıl aradan sonra, beş kıtadan anti-emperyalist gençliğin uluslararası dayanışma ve ortak mücadele geleneği yeniden canlanıyor. Onbinlerce Küba'lı gencin ve dünyanın her yanından gençlik örgütlerinin çabalarıyla festivalin hazırlıkları hızla ilerlemekte.

Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali geleneği, DDGF'nin (Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu) öncülüğünde 50 yıl önce başladı. Mayıs ayında 50. kuruluş yıldönümünü kutlayacak olan DDGF, ilerici anti-emperyalist gençliğin uluslararası dayanışmasını sağlamada önemli bir işlev görmüş bir kuruluştur. Sovyetler Birliği ve sosyalist sistemin çöküşü, ardından emperyalist-kapitalist saldırıların azgınlaşmasıyla gücü azalmış olmakla birlikte, son yıllarda yeniden toparlanan DDGF, çeşitli ülkelerin gençlik hareketleriyle bağlarını geliştirmeye başlamıştır.

Sovyetler Birliği'nin çöküşüyle dünya işçi sınıfı hareketine yönelen saldırılardan işçi, gençlik ve tüm ilerici, anti-emperyalist gençlik kesimleri de payını aldı. Festival geleneğinin yok edilmeye çalışılması bu saldırıların bir parçasıdır.

Gençliğin, özellikle de işçi sınıfının yolundan yürüyen gençliğin enternasyonalist duyguları güçlüdür. Enternasyonalist bağların, dayanışmanın, diğer ülkeler işçi sınıflarının mücadelelerinin, özellikle Türkiye gibi ülkelerde işçi sınıfı hareketi üzerinde büyük etkisi olmuştur. Türkiye'de Che'ye, Fidel'e ve onların devrimci mücadelesine duyulan sevgi ve ilgi boşuna değildir.

1978'de yine Havana'da yapılan Gençlik Festivali'ne "yolumuz işçi sınıfının yoludur" diyen İlerici Gençler Derneği'nin (İGD) temsilcileri katılmış ve bu festivalin genç komünistler üzerinde büyük etkisi olmuştur.

Bugün İGD yine kavgadadır, yeniden güçlenme sürecine girmiştir. Hem bu kez belgisini, "yolumuz işçi sınıfının devrim yoludur" diyerek düzeltmiş, eteklerinden geriye çekilmediği devrimci kavgadadır. İGD festivalde Havana'da olacaktır.

Bu yılki Festival, hem gençliğin uluslararası örgütlülüğünü simgeleyen festival geleneğinin canlandırılması, hem de sosyalist sistemin çöküşünden sonra direncini bir milim kaybetmeyen Küba'nın başkenti Havana'da yapılacak olması açısından, dünya gençliğinin Küba'ya ve Küba devrimine sahip çıkması açısından, çok önemlidir.

Festival asıl olarak siyasal içeriklidir. Ancak, birçok kültürel, sanatsal etkinliği de kapsayacaktır. Dünyanın dört bir yanından gelecek gençler kaynaşacak, tanışacak, kendi sorunlarının çözümüne, ortak mücadeleye yönelik düşünce oluşturacaklardır. Aşağıda sıralanan konularda görüşmeler yapılacaktır:

* Barış, güvenlik, dünyanın nükleer silahlardan arındırılması ve uluslararası işbirliği,

* Emperyalizme karşı mücadele, dayanışma, ulusal bağımsızlık, egemenlik ve ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı,

- * İnsan hakları ve halkların hakları,
- * Demokrasi ve katılım,
- * Sağlık,
- * Eğitim, bilim, teknoloji,
- * İş olanakları-ışsızlık,
- * Genç kadınlar,
- * Kültür ve sosyal iletişim,
- * Çevre ve gelişme,
- * Uluslararası gençlik ve öğrenci hareketi.

Festivale katılan delegeler Havana'lı ailelerin yanında kalacak, Küba halkının yaşamını paylaşacak, böylece, ABD'nin bu kadar yakınında, böyle küçük bir ülkenin,

hele dünyanın bugünkü koşullarında devrime, sosyalizme bağlılığını büyük bir inanç ve kararlılıkla sürdürmesinin nedenlerini daha derinden anlayacaklardır. Evet, Küba devriminin direnci, emperyalizme, kapitalizme karşı savaştan tüm dünya işçileri, halkları için cesaret, güç ve esin kaynağıdır. Festivalin, ABD ablukasını kırmaya çalışan kahraman Küba halkının dost çemberini genişletmesi için çalışmak hepimizin görevidir.

Festival hazırlıklarını örgütleyen Uluslararası Koordinasyon Komitesi ilk toplantısını Hindistan'da yapmıştı. İkinci toplantı ise Şubat sonunda Havana'da yapıldı. Havana'daki komite toplantısına İGD temsilcisi de katıldı ve Türkiye'deki festival hazırlık çalışmaları hakkında bilgi verdi. Hazırlık toplantısına 55 ülkeden 133 delege katıldı. Küba başkanı ve başkomutan Fidel Castro Ruz oybirliği ile festivalin ilk delegesi olarak seçildi.

Çarpışmada ölümünün 30. yılı nedeniyle festivalde Che yoldaşın mücadele ruhu, enternasyonalizmi ön planda olacak. Yüzbinlerce genç, Che'nin miras bıraktığı mücadele geleneğini, kavgacı ve insan ruhunu yaşatmak üzere kararlılığını haykıracak.

Emperyalizme karşı savaş, barış için savaş ve dostluk şiarıyla 14. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'ne gidiyoruz. Nüfusun yarıya yakını gençlerden oluşan Küba halkının onurlu mücadelesinden de örnek alarak diyoruz ki;

Gençliğin Yolu İşçi Sınıfının
Devrim yoludur!
Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi!
Haydi Festivale
Haydi Küba'yla Dayanışmaya!